

Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen

Een realisatie van het Steunpunt Sociale Planning van de Dienst Welzijn van de Provincie West-Vlaanderen

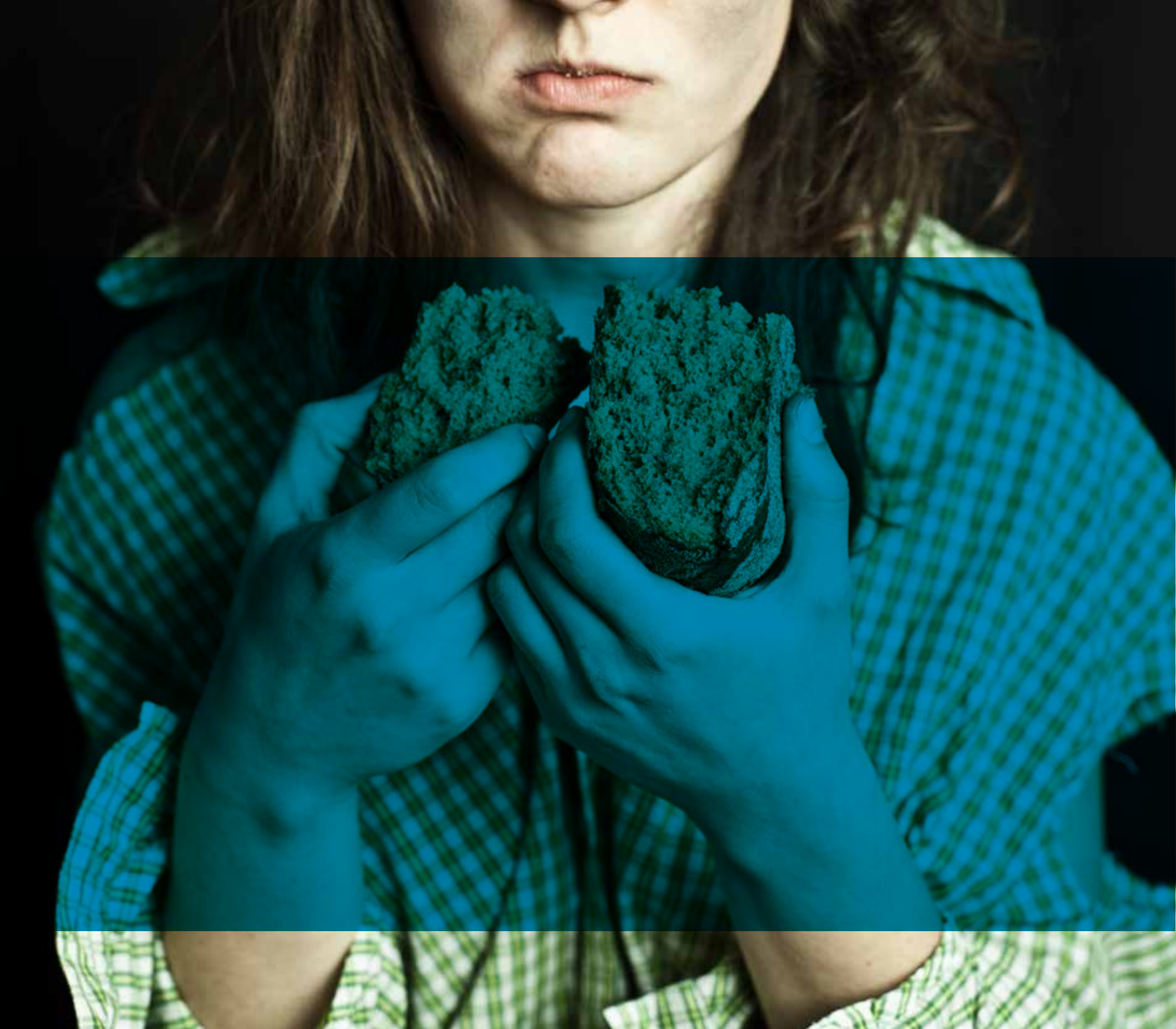
Uitgever: Brugge, Provincie West-Vlaanderen, 2014

Inhoud

Woord vooraf	7
1. Inleiding	8
2. Methodologie	9
2.1. De onderzoekseenheden: statistische sectoren of buurten	9
2.2. De kansarmoede-indicatoren	9
2.2.1. Demografie	10
2.2.2. Huisvesting	16
2.2.3. Onderwijs	22
2.2.4. Werkloosheid	28
2.3. Het bepalen van de drempelwaarden en de kwetsbare buurten	30
2.4. Wijzigingen ten opzichte van de vorige editie	30
2.5. Aandachtspunten bij de interpretatie van de resultaten	31
3. Resultaten	32
3.1. Kansarmoede in kaart: algemene kansarmoedeanalyse	33
3.1.1. Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies	33
3.1.2. Kansarmoede: een cumulatie van factoren	47
3.2. Kansarmoede in kaart: doelgroepenanalyse	66
3.2.1. Kwetsbare jongeren	66
3.2.2. Kwetsbare ouderen	76
3.2.3. Kwetsbare jongeren/ouderen in kansarme buurten	85
3.3. Kansarmoede in kaart: evolutie in de tijd	87
3.3.1. Gewijzigde methodiek	87
3.3.2. Evolutie van de drempelwaarden	91
3.3.3. Evolutie van de kansarme buurten	93
4. Conclusies en samenvatting	104
Bibliografie	106
Colofon	107
Bijlagen	108

Op 22 november 2013 heb ik in mijn toespraak 'Impulsen voor een sociaal West-Vlaanderen' benadrukt dat ik in mijn beleidsperiode als gedeputeerde voor Welzijn mijn steentje wil bijdragen aan de aanpak van kansarmoede in West-Vlaanderen. Te veel gezinnen, te veel kinderen worden in hun ontwikkelingskansen beknot omdat ze opgroeien in armoede.

Het speelveld die de provincies hebben na de interne staatshervorming is beperkter geworden. De provincies moeten zich nu toeleggen op netwerkvorming, impulsbeleid en sociale planning. Laat dit nu drie opdrachten zijn die we bij de aanpak van armoede ten volle kunnen benutten.

Armoede als multiprobleem fenomeen vergt een gezamenlijke aanpak. Heel veel spelers op het brede welzijnswerkveld hebben hierbij een (gedeelde) verantwoordelijkheid. Neuzen in dezelfde richting zetten, is daarbij belangrijk. Gezamenlijke streefdoelen bepalen zorgt voor het efficiënter inzetten van inspanningen. Als Provincie hebben we hier een rol te spelen: netwerking dus.

Samenwerken, opzetten van nieuwe initiatieven lukt beter als er ook financiële stimulansen zijn. Regulier financieren mag de Provincie niet meer. Maar eens te meer hebben we de opdracht gekregen om impulsen te geven aan het welzijnswerkveld. Financiële impulsen zijn hierbij belangrijk. Maar zelf met partners op het terrein projecten opzetten behoort evenzeer tot het pro-actieve beleid zoals ik het vorm wil geven.

Last but not least heeft de Provincie een opdracht m.b.t. sociale planning gekregen. Mijn medewerkers die bezig zijn met sociale planning spelen een belangrijke rol om te helpen bepaalde zaken objectiveerbaar te maken en om het provinciebestuur, maar ook lokale besturen, tools te geven om gerichte acties te ondernemen, onderbouwd door cijfers.

Met deze kansarmoedeatlas willen we dit laatste in de praktijk brengen. In 2011 betekende de kansarmoedeatlas de aanzet om zeer gericht initiatief te nemen in de meest kwetsbare buurten in onze provincie. De kansarmoedeatlas is een zeer gegeerd instrument gebleken. Met deze tweede editie van de kansarmoedeatlas willen we opnieuw de meest kwetsbare buurten anno 2013 in onze provincie in kaart brengen. Ik hoop van harte dat ook deze kansarmoedeatlas een dynamiek met zich zal meebrengen en een uitnodiging mag zijn om lokaal aan de slag te gaan.

Myriam Vanlerberghe

Gedeputeerde voor Welzijn

1. Inleiding

(Kans)armoede in kaart brengen is een belangrijke stap in het proces van armoedebestrijding. Armoede is niet enkel een kwestie van inkomen: het is een netwerk van sociale uitsluitingen op verschillende levensdomeinen die intens met elkaar verbonden zijn (onderwijs, werk, vrijetijd, huisvesting, gezondheid,...). Mensen in armoede participeren niet of in mindere mate op meerdere domeinen. Uitsluiting op één domein is vaak het gevolg en de oorzaak van uitsluiting op andere domeinen (Vlaamse Armoedemonitor, 2013). Bijgevolg kan je (kans)armoede niet samenvatten door 1 indicator.

In deze atlas willen we de geografische concentratie van (mogelijk) kwetsbare gezinnen in kaart brengen. We gaan op zoek naar buurten waar er een cumulatie van achterstellingsindicatoren optreedt. Demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid zijn de dimensies die aan bod komen in deze atlas.

In een eerste luik worden de algemene resultaten van de kansarmoedeanalyse besproken: hoeveel kansarme buurten telt de provincie West-Vlaanderen op basis van data 2013? Hoe zijn deze buurten verspreid over de provincie en wat zijn de demografische kenmerken van deze buurten?

In het tweede luik wordt er gefocust op twee belangrijke doelgroepen: 0-19-jarigen en 60-plussers. Welke buurten in de provincie West-Vlaanderen hebben een verhoogde concentratie van kwetsbare jongeren en/of ouderen?

Tot slot wordt in het derde luik de evolutie tussen 2010 en 2013 bekeken. Vertrekkende vanuit de situatie in 2013 wordt nagegaan welke en hoeveel buurten al dan niet kansarm waren in 2010. Naast de evolutie van de algemene kansarmoedesituatie worden eveneens de evoluties op de vier dimensies bekeken.

2. Methodologie

Voor een grondige beschrijving van het data-analysemodel verwijzen we naar de kansarmoede-atlas 2011.

2.1. De onderzoekseenheden: statistische sectoren of buurten

Het geografische niveau waarop gewerkt werd, zijn de statistische sectoren zoals bepaald door het toenmalig Nationaal Instituut voor Statistiek. Voor het gemak worden deze "buurten" genoemd. De afbakening van deze buurten gebeurde voornamelijk op basis van ruimtelijke factoren en fysieke barrières (grote verkeersassen, waterlopen, treinsporen, ...) zonder rekening te houden met de bevolkingsdensiteit. Concreet betekent dit dat sommige buurten slechts een zeer beperkt aantal inwoners tellen. Om buurten met elkaar te kunnen vergelijken was het noodzakelijk om relatieve cijfers te berekenen. Op kleine totalen kunnen kleine verschillen in absolute aantallen echter leiden tot eerder toevallige grote variaties in percentages. Om die reden werden alle buurten met minder dan 100 huishoudens uit de analyse geweerd. In totaal weerhouden we voor gans West-Vlaanderen 1.282 buurten (=476.334 huishoudens of 94% van alle huishoudens) waarop de analyses werden uitgevoerd. 552 buurten telden te weinig inwoners (=25.721 huishoudens of 6% van alle huishoudens).

Voor een aantal gemeenten betekent dit dus dat een gedeelte van het grondgebied onbesproken blijft. Maar in principe kunnen we toch uitspraken doen die gelden voor de meerderheid van de populatie. De niet opgenomen gebieden hebben meestal een industrieel of zeer landelijk karakter en zijn onbewoond of omvatten slechts een beperkt aandeel van de bevolking.

Niet alleen de bevolkingsdichtheid van de buurten verschilt, ook de oppervlakte van de buurten is verschillend. Op de kaarten kan duidelijk gezien worden dat de buurten in het centrum van de gemeenten of de dorpskernen veel kleiner in oppervlakte zijn dan buurten gelegen in landelijke gebieden. Wat de inkleuring van de kaarten betreft, dient men dus indachtig te zijn dat een grote ingekleurde vlek niet op een grotere mate van kwetsbaarheid duidt dan een kleine ingekleurde vlek.

2.2. De kansarmoede-indicatoren

In 2010 zijn we vertrokken van een zo ruim mogelijke dataset. Volgende criteria werden aangewend voor de selectie van de variabelen:

- inhoudelijk verband houden met kansarmoede
- beschikbaar op statistisch sectorniveau
- betrouwbaar, jaarlijkse update en standvastig in de tijd

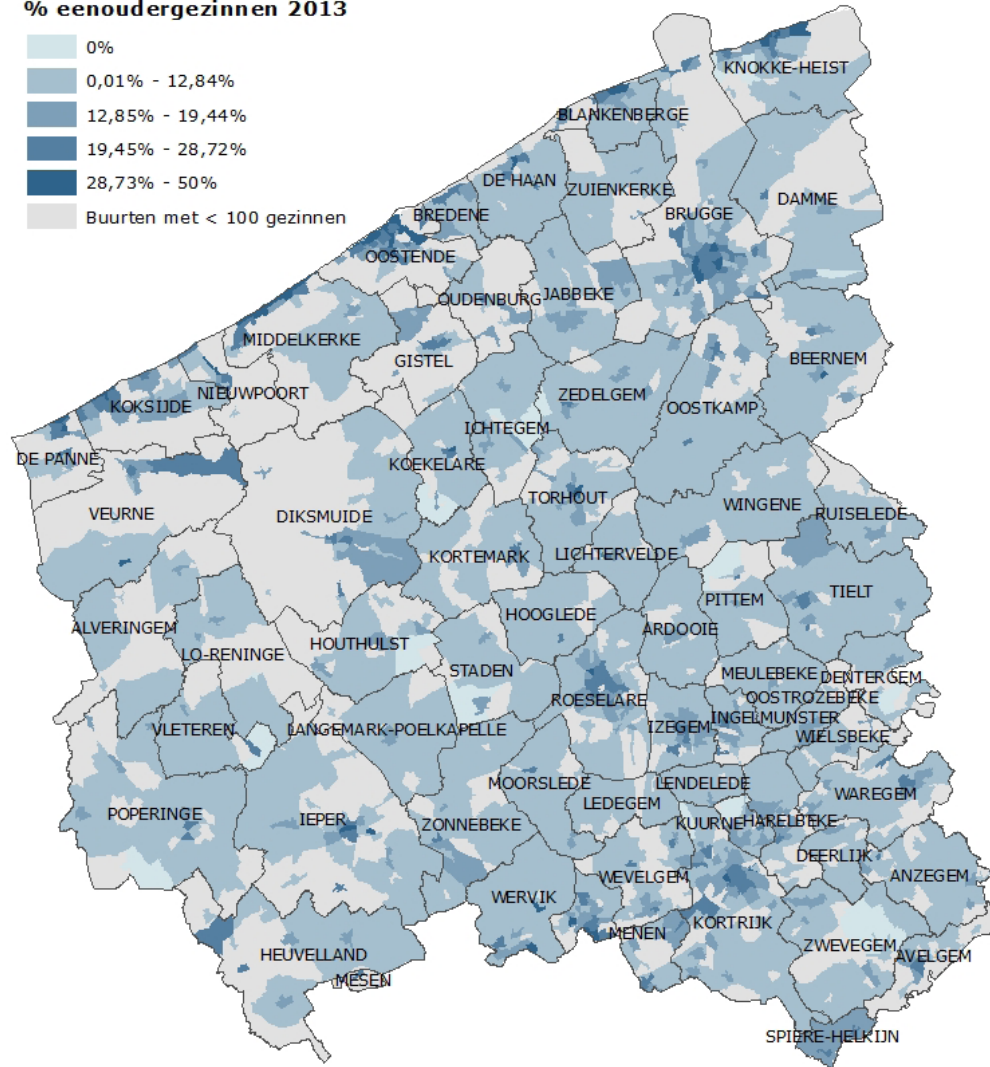
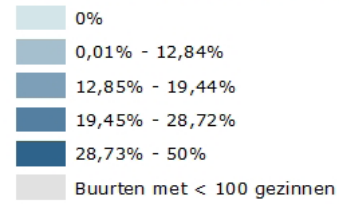
Op basis van deze criteria konden we starten met een set van 39 variabelen. Via technieken van datareductie hebben we in een eerste stap deze variabelen gereduceerd tot een meer bevattelijk en werkbaar geheel. Het uiteindelijke resultaat is een set van **10 indicatoren** geworden die onderverdeeld zijn in **4 dimensies**.

2.2.1. Demografie

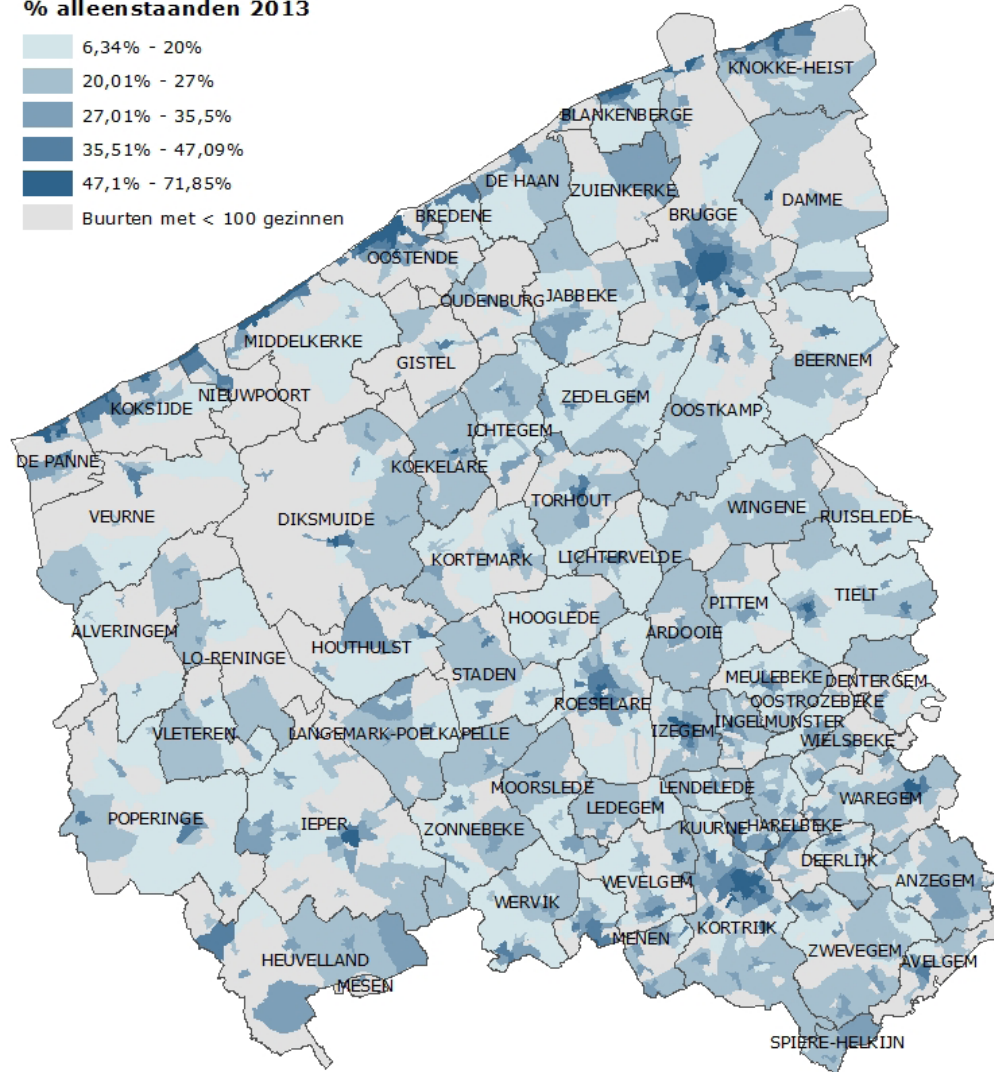
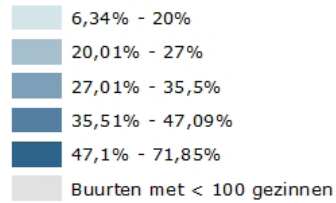
Eenoudergezinnen	
Omschrijving	Aantal eenoudergezinnen op het totaal aantal gezinnen met kinderen (leeftijdsgroep kinderen 0-19 jarigen) Een eenoudergezin is een alleenstaande ouder waar de kinderen gedomicilieerd zijn.
Bron	Rijksregister op 01/01/2013
Relevantie	Volgens de Vlaamse armoedemonitor (2010, p. 22) hebben eenoudergezinnen opmerkelijk vaker een inkomen onder de armoederisicodrempel dan koppels met kinderen. De armoederisicodrempel wordt hier gelegd op 60% van het mediaan ¹ inkomen in het Vlaamse Gewest. 28% van de eenoudergezinnen heeft in Vlaanderen een inkomen dat lager is dan deze drempel. Ter vergelijking wordt meegegeven dat dit voor gezinnen met 1 of 2 kinderen 4% is en voor gezinnen met 3 of meer kinderen 13%. De zwakkere financiële positie van eenoudergezinnen uit zich onder meer op het vlak van huisvesting. Volgens Winters (2011, p.89) blijken de eenoudergezinnen van alle huishoudtypes de meest kwetsbare groep te zijn wat de betaalbaarheid van wonen betreft, voornamelijk op de private huurmarkt en de eigendomssector. We mogen echter niet vergeten dat eenoudergezinnen het niet alleen financieel vaak moeilijker hebben, ook voor andere aspecten zoals de opvoeding van de kinderen, gezondheidsproblemen e.d. staan zij er vaker alleen voor. Ook dit maakt dat zij zich sneller in een kwetsbare positie bevinden. En die kwetsbare positie beperkt zich niet enkel tot de alleenstaande ouder. Ook de kinderen zijn hier bijzonder kwetsbaar. Zo wijst het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) bijvoorbeeld uit dat kinderen van alleenstaande moeders vaker dan kinderen met samenwonende moeders schoolse vertraging oplopen of sneller in het buitengewoon onderwijs terecht komen.

¹ De mediaan is het midden van een verzameling gegevens. De helft van de waarnemingen heeft dus een waarde gelijk aan of boven deze grens, de andere helft heeft een waarde gelijk aan of onder deze grens.

% eenoudergezinnen 2013

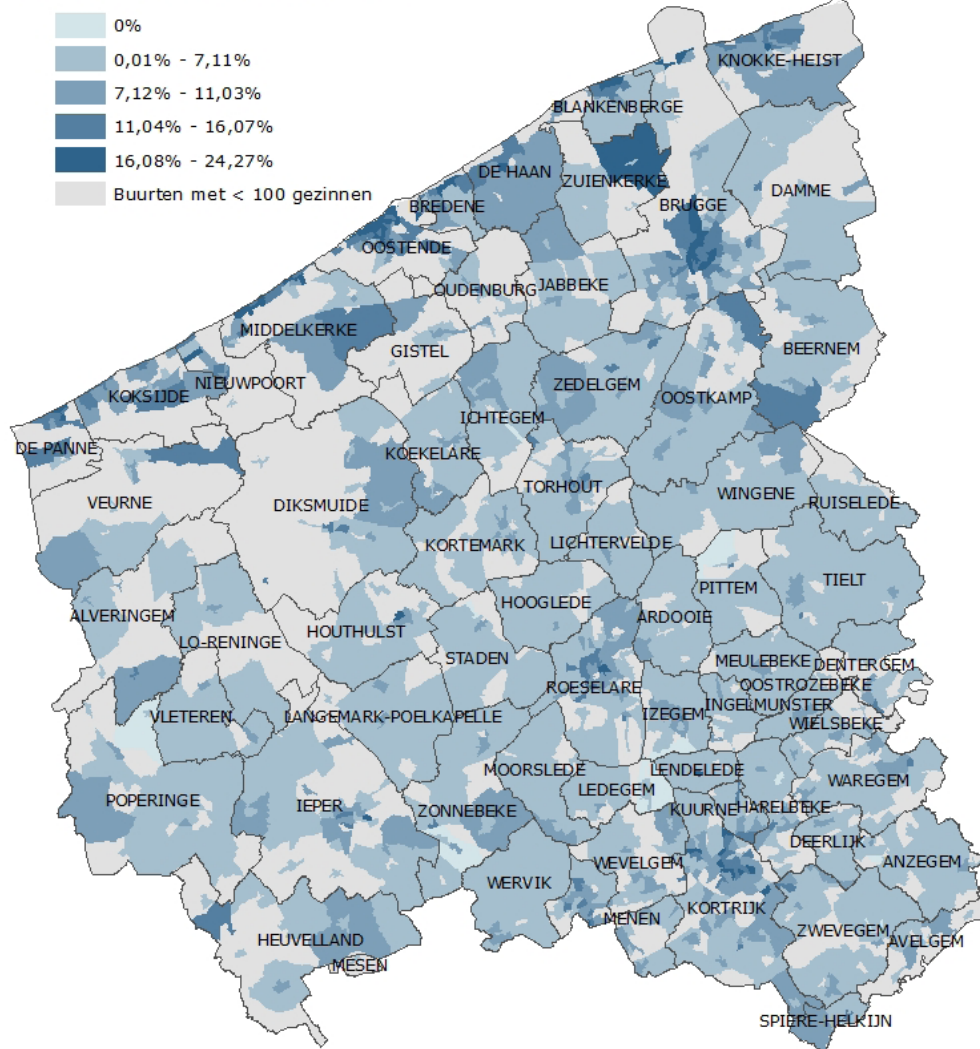
Alleenstaanden	
Omschrijving	Aantal alleenstaanden op het totaal aantal gezinnen
Bron	Rijksregister op 01/01/2013
Relevantie	Een alleenstaand persoon is minder gewapend tegen (financiële) tegenslag dan een persoon die in gezinsverband leeft. Volgens Deboosere (2006, in Kesteloot, 2008, p. 31) zou het traditionele gezin met ouders en kinderen de beste buffer tegen armoede vormen, zeker indien beide ouders een inkomen verwerven. Een alleenstaand persoon is in het bijzonder kwetsbaar indien die geen of slechts in beperkte mate een sociaal netwerk heeft uitgebouwd (Atlas Kesteloot).

% alleenstaanden 2013

Gescheiden 60-plussers

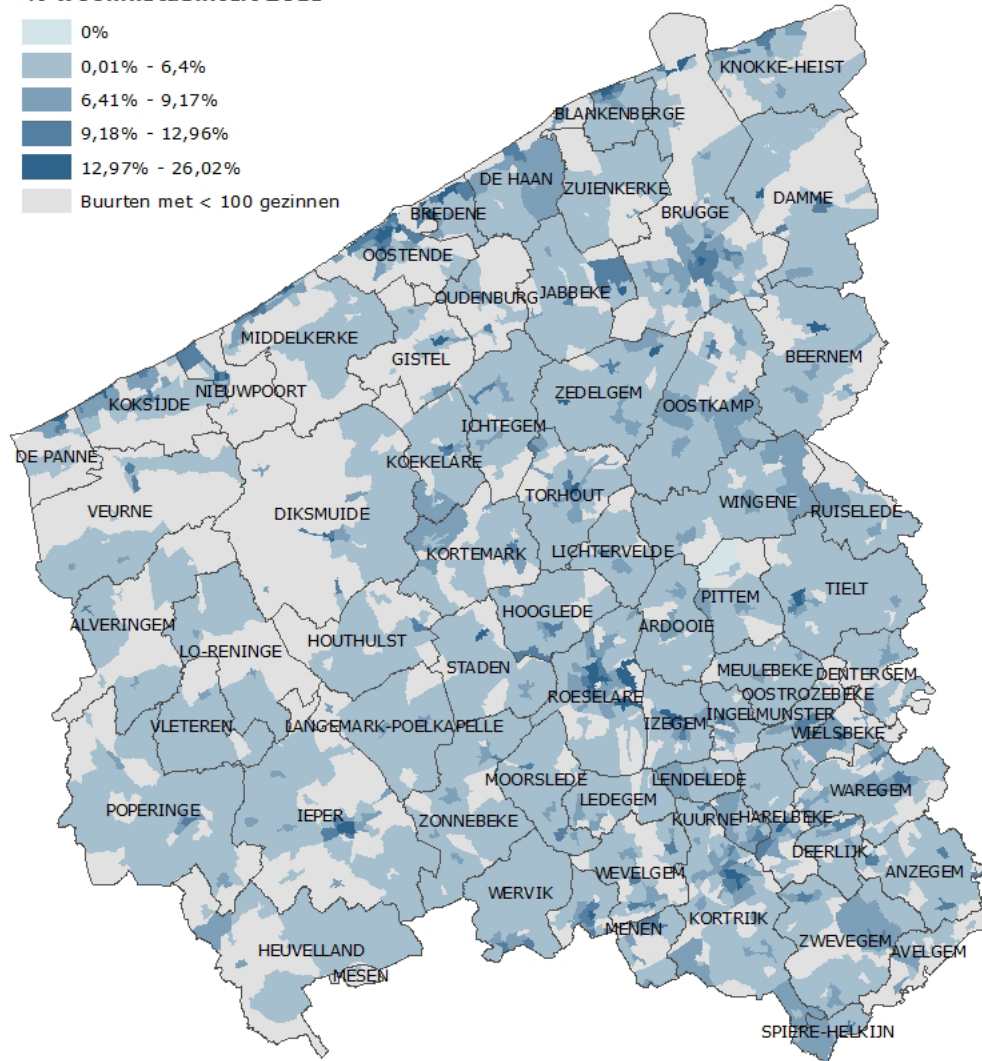
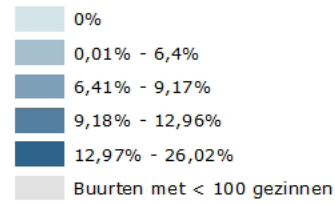
Omschrijving	Aantal gescheiden 60-plussers ² op het totaal aantal 60-plussers
Bron	Rijksregister op 01/01/2013
Relevantie	<p>Volgens Verté (2007) hebben senioren die uit de echt gescheiden zijn een grotere kans op kwetsbaarheid, zelfs in vergelijking met senioren wiens partner is komen te overlijden. Deze laatsten komen eveneens alleen te staan maar kunnen waarschijnlijk op meer mededogen rekenen. Wat de sociale contacten betreft, hebben uit de echt gescheiden ouderen het minst uitgebreide netwerk, hebben zij minder vaak contacten met hun familieleden en burens maar zijn zij ook het minst tevreden over die contacten. Verweduwde senioren verschillen wat sociale contacten betreft amper van leeftijdsgenoten met een partner. Uit de echt gescheiden senioren participeren ook minder vaak aan het verenigingsleven en doen minder vaak vrijwilligerswerk. Wel zouden zij vaker deelnemen aan culturele activiteiten (Verté, 2011, p. 158-166).</p> <p>Een belangrijk gegeven met betrekking tot de geringere sociale contacten van gescheiden ouderen is dat ouderen die geen of weinig sociale contacten hebben vaak ook kwetsbaar blijken te zijn op andere vlakken. Volgens Machiels (2006 in Verté, 2011, p. 156) hebben sociaal geïsoleerde ouderen onder andere lagere gevoelens van welbevinden, vaker depressieve gevoelens en een slechtere gezondheidstoestand. Komt daarbij dat zij ook vaak sociaal uitgesloten worden in de zin van gebrekkige mogelijkheden om te participeren aan de samenleving, geen toegang te hebben tot sociale netwerken waarin men kan opkomen voor de eigen noden en behoeften of belangrijke sociale rollen op zich te nemen.</p> <p>Aangezien het aandeel uit de echte gescheiden 60-plussers jaarlijks toeneemt (zie 3.3. Evolutie in de tijd), en ook verwacht kan worden dat dit aandeel nog zal blijven stijgen, blijft deze variabele ook in de toekomst zinvol in het kader van een kansarmoedeanalyse.</p>

² Gescheiden = uit de echt gescheiden + ontbinding van het huwelijk op een bijzondere wijze + scheiding van tafel en bed en van goederen.

% gescheiden 60-plussers 2013

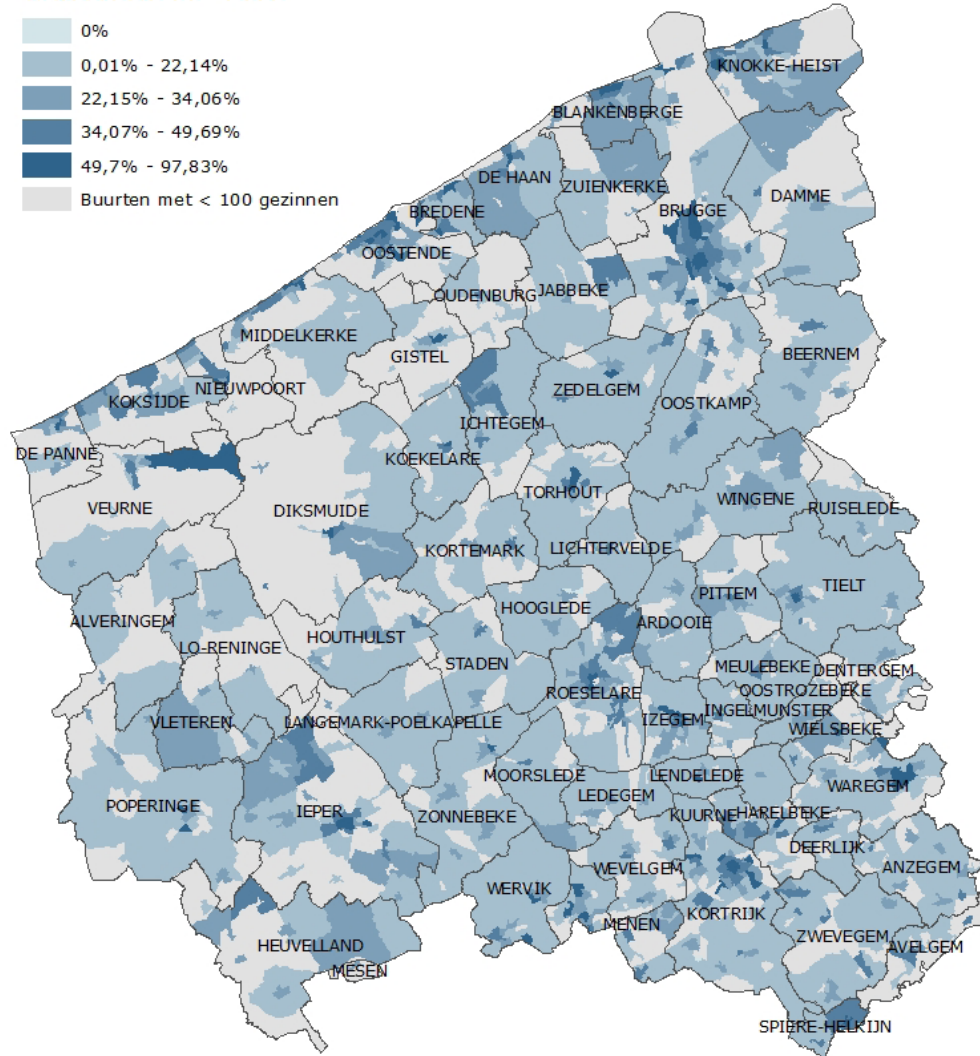
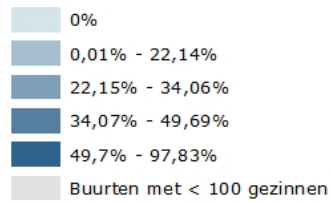
2.2.2. Huisvesting

Wooninstabiliteit	
Omschrijving	Aantal gezinnen dat op 01/01/2013 op een ander adres woont dan op 01/01/2012 op het totaal aantal gezinnen
Bron	Rijksregister op 01/01/2013
Relevantie	<p>Een buurt die gekenmerkt wordt door een hoge verhuismobiliteit heeft een grotere kans op kwetsbaarheid. Er wordt weinig of niet geïnvesteerd in de woningen en de buurt. Maar ook de bewoners zelf kunnen geen stabiele leefomgeving uitbouwen, zoals een vaste huisarts, school, netwerk van burens... (Kesteloot, 2008). Typend voor gezinnen in kansarmoede is hun grotere verhuismobiliteit in vergelijking met niet-kansarme gezinnen.</p> <p>Merk op dat nieuwbouwwijken een invloed kunnen hebben op de gegevens. Een drempeloverschrijding op deze variabele hoeft dus niet per definitie gelinkt te worden aan een hogere kwetsbaarheid.</p>

% wooninstabiliteit 2013

Huurders 35-59 jaar	
Omschrijving	Aantal huurders tussen 35-59 jaar (als gezinshoofd) op het totaal aantal gezinnen met een gezinshoofd tussen 35-59 jaar
Bron	Rijksregister op 01/01/2013 en kadaster op 01/01/2013
Relevantie	<p>De link tussen het aandeel huurders en kansarmoede is niet zomaar rechtlijnig te noemen. Een deel van de huurmarkt is bijvoorbeeld voorbehouden voor huishoudens met een vrij hoog inkomen. Ook jonge gezinnen vindt men vaak eerst terug op de huurmarkt in afwachting van de aankoop van een eigen woning. Niettegenstaande kan het huren van een woning wel wijzen op het financiële onvermogen om een eigen woning te verwerven. De Vlaamse armoedemonitor (2010, p. 22) en het onderzoek van Winters (2011, p.88-89) tonen bijvoorbeeld duidelijk aan dat huurders vaker dan eigenaars een inkomen hebben dat onder de armoederisicodrempel ligt.</p> <p>Eerdere analyses uitgevoerd door het Steunpunt Sociale Planning wezen uit dat het aandeel huurders vanaf 35 jaar opmerkelijk daalt (met meer dan de helft) waaruit we kunnen afleiden dat het hier niet meer om starters op de woningmarkt gaat, maar dat het gezinnen kan betreffen die financieel gedwongen zijn om op de huurmarkt beroep te blijven doen.</p>

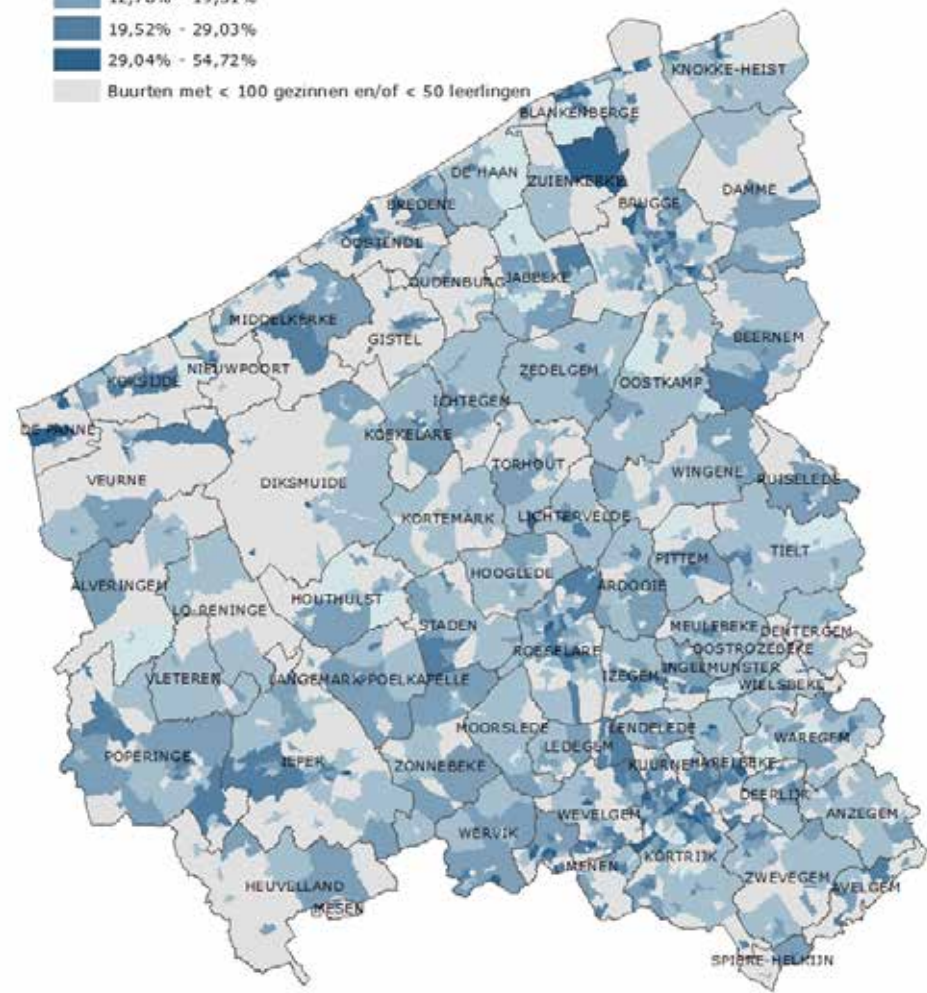
Huurders 60-plus	
Omschrijving	Aantal huurders ouder dan 60 jaar (als gezinshoofd) op het totaal aantal gezinnen met een gezinshoofd ouder dan 60 jaar
Bron	Rijksregister op 01/01/2013 en Kadaster op 01/01/2013
Relevantie	<p>Het staat buiten kijf, de huurlasten nemen steeds een groter deel van het gezinsbudget in. We kunnen dus met enige zekerheid aannemen dat voor wie met een pensioen moet rondkomen, deze huurlasten al snel een (te) grote kost vormen. Dit in tegenstelling tot de eigenaar die op pensioenleeftijd vaak zijn woning (bijna) afbetaald heeft en dus geen woonlasten meer hoeft te dragen. Uit onder andere het onderzoek van Winters (2011, p. 89) en het Jaarboek armoede en sociale uitsluiting (2007, p.101) blijkt dat ouderen en in het bijzonder de huurders op de private huurmarkt het zwakst scoren inzake betaalbaarheid van wonen.</p> <p>Komt daar vaak bij dat de kwaliteit van de woningen op de private huurmarkt niet altijd in overeenstemming is met de betaalde huurprijs. Heel wat ouderen betalen dus relatief veel voor weinig kwaliteit. Naast de hoge uitgaven voor huur komt daar nog eens de woononzekerheid bij, aangezien huurcontracten doorgaans tijdelijk van aard zijn. Dit gegeven kan gevolgen hebben voor het uitbouwen van stabiele sociale netwerken (Goossens & De Meester, 2004, p.18-19). Merken we wel op dat het hebben van een eigendom op oudere leeftijd niet per definitie rozengeur en maneschijn betekent: ook de woning is aan veroudering onderhevig en/of kan onaangepast zijn aan de nieuwe behoeften van de bewoners. Vlaams survey-onderzoek toont echter aan dat de noodzakelijke herstellings- en/of renovatiewerken vaak niet worden uitgevoerd onder andere door een te laag inkomen (Winters, 2011, p.55).</p> <p>In tegenstelling tot de jongere bevolkingsgroepen die gelijkaardig in een minder gunstige huisvestingssituatie verkeren, hebben de 60-plussers minder kans om uit de bestaande situatie te geraken (Meulemans, Geurts en De Decker, 1996).</p>

% huurders 60+ 2013

2.2.3. Onderwijs

Schoolse vertraging in het lager onderwijs	
Omschrijving	Aantal leerlingen met schoolse vertraging (min. 1 jaar) uit het gewoon lager onderwijs op het totaal aantal leerlingen uit het gewoon lager onderwijs. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. medeleerlingen met hetzelfde geboortjaar. Deze vertraging is niet noodzakelijk het gevolg van zittenblijven maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen... .
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2011-2012
Relevantie	Heel wat onderzoeken toonden reeds aan dat er wel degelijk een link bestaat tussen kinderen met schoolse vertraging en armoedesituaties van het gezin. Zo toont het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) aan dat achterstand in het lager onderwijs vaker voorkomt bij kinderen van laaggeschoolde ouders, inactieve ouders en ouders met een lage socio-professionele status (p.15-20). Kinderen die opgroeien in kansarme milieus lopen omwille van diverse factoren een grotere kans op schoolse vertraging dan leeftijdsgenoten die niet in een kwetsbaar gezin opgroeien. De kinderen weten zich soms minder gesteund door hun ouders in hun schoolloopbaan omdat deze zelf een lagere opleiding genoten, omdat ze door zorgen moeilijk tijd vinden om hun kinderen op te volgen,... . Ook de woonsituatie kan parten spelen, zoals het gebrek aan ruimte om in stilte huiswerk uit te voeren. Maar ook de niet-aanvaarding door leeftijdsgenoten (vb. pesten omdat men tweedehandskledij draagt) draagt bij tot een negatief zelfbeeld en het verlies van vertrouwen in het eigen kunnen. Deze kinderen lopen een grotere kans om gedemotiveerd te worden om hun schoolse loopbaan tot een goed einde te brengen. Komt daarbij de aannemelijke kans dat deze kinderen als volwassenen een maatschappelijk zwakkere positie zullen innemen (Cel Armoedebestrijding, 2009, p. 43).

% schoolse vertraging lager onderwijs 2011-2012

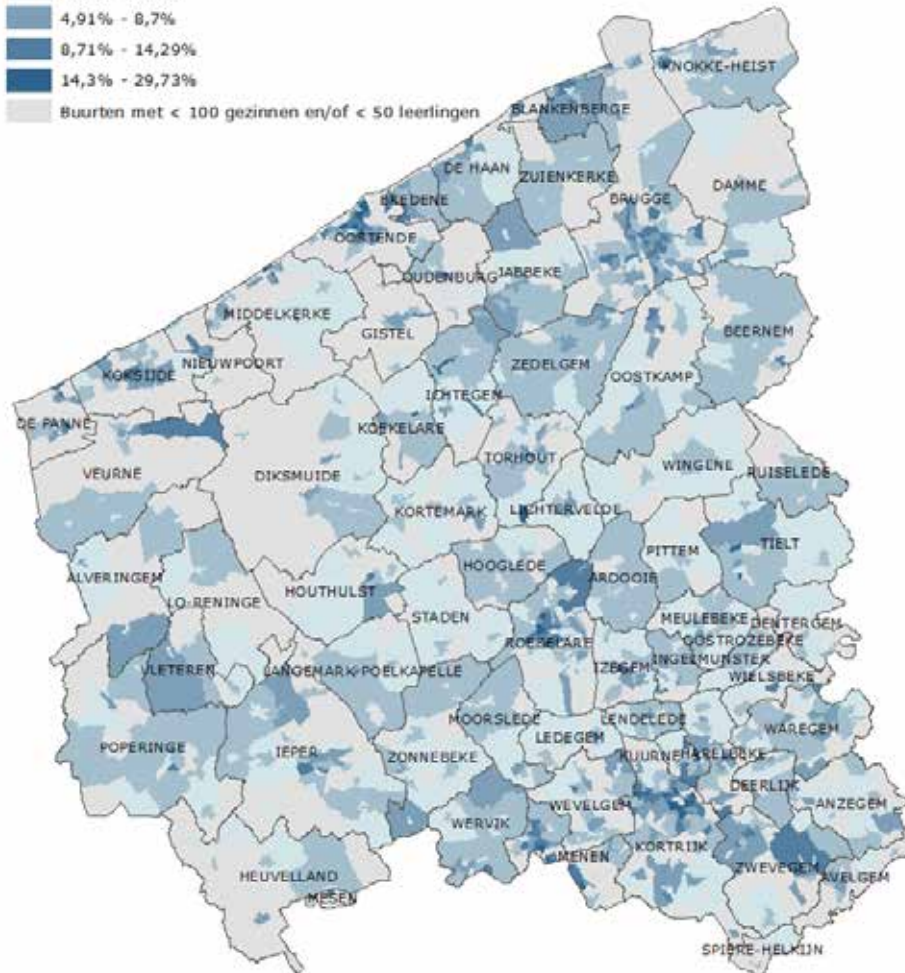

©Steunpunt Sociale Planning 2014

Schoolse vertraging in het secundair onderwijs

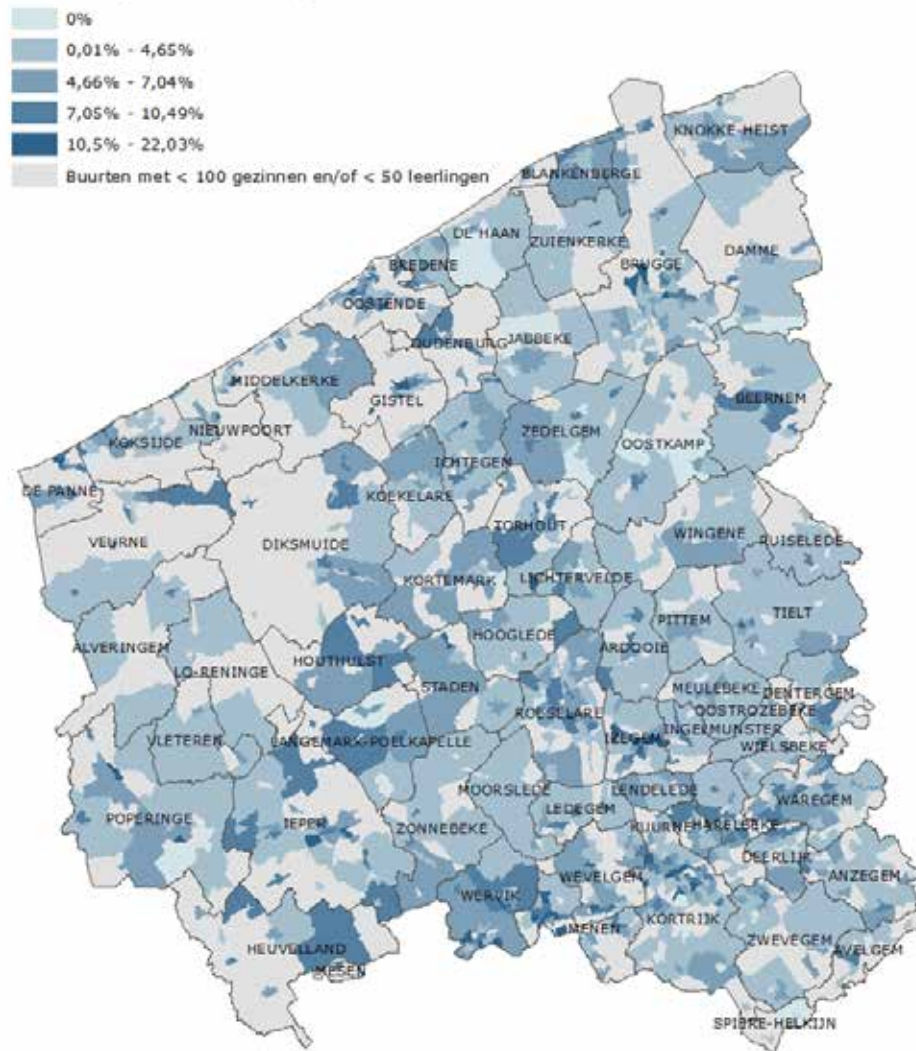
Omschrijving	Aantal leerlingen met schoolse vertraging (min. 2 jaar) in het gewoon secundair onderwijs op het totaal aantal leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs (1ste tem 6de middelbaar). Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. medeleerlingen met hetzelfde geboortjaar. Deze vertraging is niet noodzakelijk het gevolg van zittenblijven maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen... . Omdat ruim 1/5de van de jongeren in het secundair onderwijs minstens 1 jaar schoolse vertraging heeft opgelopen, wordt de lat hier hoger gelegd dan bij het lager onderwijs en nemen we minstens 2 jaar schoolse vertraging.
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2011-2012
Relevantie	Uit het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) blijkt dat ook in het secundair onderwijs er duidelijke verschillen zijn in schoolachterstand naargelang de sociale afkomst van het kind (p.23-35). Kinderen die opgroeien in kansarme milieus lopen omwille van diverse factoren een grotere kans op schoolse vertraging dan leeftijdsgenoten die niet in een kwetsbaar gezin opgroeien. De kinderen weten zich soms minder gesteund door hun ouders in hun schoolloopbaan omdat deze zelf een lagere opleiding genoten, omdat ze door zorgen moeilijk tijd vinden om hun kinderen op te volgen... . Ook de woonsituatie kan parten spelen, zoals het gebrek aan ruimte om in stilte huiswerk uit te voeren. Maar ook de niet-aanvaarding door leeftijdsgenoten (vb. pesten omdat men tweedehandskledij draagt) draagt bij tot een negatief zelfbeeld en het verlies van vertrouwen in het eigen kunnen. Deze kinderen lopen een grotere kans om gedemotiveerd te worden om hun schoolse loopbaan tot een goed einde te brengen. Komt daarbij de aannemelijke kans dat deze kinderen als volwassenen een maatschappelijk zwakkere positie zullen innemen (Cel Armoedebestrijding, 2009, p. 43).

**% schoolse vertraging
secundair onderwijs 2011-2012**

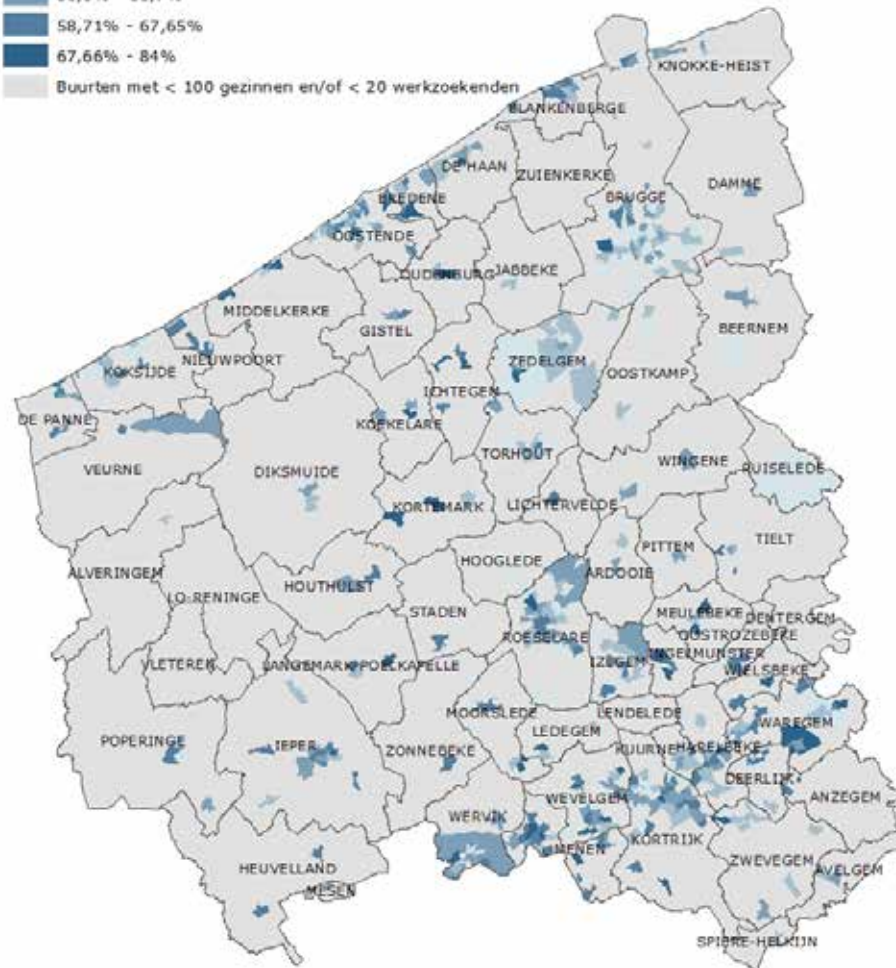
Leerlingen in het buitengewoon onderwijs

Omschrijving	Aantal kinderen in buitengewoon onderwijs (inclusief kleuteronderwijs) t.o.v. het totaal aantal leerlingen
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2011-2012
Relevantie	<p>Kinderen die opgroeien in een kansarmoedesituatie komen sneller dan hun niet-kansarme leeftijdsgenoten terecht in het buitengewoon onderwijs. En dit gegeven doet zich voor zowel in het kleuter, het lager als in het secundair onderwijs (Groenez, Van Den Brande en Nicaise, 2003). Ook Ruelens et. al (2001) komen tot de vaststelling dat er een oververtegenwoordiging is van kansarme leerlingen in het buitengewoon onderwijs wat zowel vanuit pedagogisch, economisch als ideologisch standpunt als problematisch wordt ervaren. De afgelopen jaren blijft het aantal doorstromers naar het buitengewoon onderwijs stijgen (Vranken & Goossens, 2007; p.89).</p> <p>Als verklaring voor het sneller doorstromen van kansarme leerlingen naar het buitengewoon onderwijs kunnen meerdere factoren aangehaald worden (Groenez & Van Den Brande en Nicaise, 2003). Een belangrijke factor is de financiële situatie van het gezin en dit uit zich op meerdere manieren: de ouders worden getergd door kopzorgen om de rekeningen te betalen en hebben hierdoor minder tijd om met hun kinderen schooltaken te overlopen; de schoolrekeningen kunnen niet (tijdig) worden betaald waardoor de leerlingen uitgesloten worden van deelname aan bepaalde activiteiten; de relatie tussen de ouders en de school kan door het niet-betalen van de rekeningen gaan verzuren. Een bijkomend element is dat leerhulp (vb. logopedie) in het buitengewoon onderwijs gratis is wat een extra aantrekkingskracht is voor dit type onderwijs voor de minder financieel draagkrachtige gezinnen. Een andere factor, van een geheel andere aard, waardoor kansarme leerlingen vaker doorstromen naar het buitengewoon onderwijs situeert zich op het niveau van de communicatie tussen school en ouders in het gewone onderwijs: langs beide kanten kunnen er drempels zijn om de communicatie aan te gaan (o.a. mogelijks een geringer inleefvermogen van leerkrachten in de leefsituatie van kansarme gezinnen, het schaamtegevoel van de ouders over hun leefsituatie, het verschil in taalgebruik...). Het gebrek aan een goede uitwisseling van informatie tussen school en ouders kan tot gevolg hebben dat kinderen onterecht doorverwezen worden naar het buitengewoon onderwijs.</p>

% buitengewoon onderwijs 2011-2012

2.2.4. Werkloosheid

Laaggeschoolde werkzoekenden	
Omschrijving	Aantal werkzoekenden met ten hoogste een diploma van het lager secundair onderwijs, of van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, of van leertijd t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden
Bron	VDAB op 01/01/2013
Relevantie	<p>De interfederale armoedebarmometer wijst zowel het ontberen van een job als het laaggeschoold zijn aan als factoren die leiden tot een verhoogde kans op armoede. Binnen de groep werkzoekenden vormen de laaggeschoolde werkzoekenden dus een bijzondere kwetsbare groep: zij lopen als het ware een dubbel risico, enerzijds omdat zij geen werk hebben en anderzijds omdat zij laaggeschoold zijn.</p> <p>De laaggeschoolde werkzoekenden maken op 01/01/2013 51,6% uit van alle werkzoekenden t.o.v. 14,6% werkzoekenden met een diploma hoger onderwijs (al dan niet universitair). Hoe lager het opleidingsniveau, hoe groter de kans op langdurige (> 1 jaar) werkloosheid (Vranken & Goossens, 2007, p.95).</p>

% laaggeschoolde werkzoekenden 2013

2.3. Het bepalen van de drempelwaarden en de kwetsbare buurten

Voor elke buurt werd op elk van de 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) een score berekend. Het zijn deze dimensiescores die verder gebruikt worden om de kansarmoedeanalyse uit te voeren.

Naar analogie met de kansarmoedeatlas van Kesteloot³ werd een drempelwaarde van 15% gehanteerd. Concreet komt dit op het volgende neer: per dimensie van kansarmoede (demografie, huisvesting, onderwijs en werkzoekenden) worden de 1.282 weerhouden buurten gerangschikt van hoog naar laag. Hiervoor werden de dimensiescores gebruikt. De drempelwaarde voor elke dimensie bekomen we door de waarde te nemen waarbij 15% van alle buurten een hogere waarde hebben dan deze drempelwaarde.

Om vervolgens te bepalen of een buurt al dan niet als kwetsbaar kan aangeduid worden, stellen we dat alle buurten die op 3 of 4 van de dimensies de drempelwaarden hebben overschreden als potentieel kansarm kunnen weerhouden worden. Buurten die 0, 1 of 2 keer een drempeloverschrijding kennen, worden als niet-kansarm beschouwd. Let wel, dit impliceert niet dat deze buurten geen aandachtsbuurten kunnen zijn indien er bijvoorbeeld eerder thematisch wordt gewerkt. Zo kan een buurt bijvoorbeeld laag scoren op de dimensie onderwijs, demografie en werkzoekenden maar wel boven de drempelwaarde scoren voor de dimensie huisvesting. Vanuit deze optiek worden in deze atlas ook kaarten aangeboden die per dimensie een overzicht geven van alle buurten die al dan niet de drempelwaarde voor de betreffende dimensie hebben overschreden.

2.4. Wijzigingen ten opzichte van de vorige editie

De methodiek is lichtjes aangepast vanwege steeds verbeterd inzicht vanuit het Steunpunt en vanwege feedback van mensen in het werkveld op de vorige editie van de kansarmoedeatlas. Het komt er enerzijds op neer dat voor de indicatoren van de dimensie onderwijs en voor de indicator voor de dimensie werkloosheid er een extra voorwaarde voor de data opgenomen is. Zo wordt het spel van de kleine aantallen geminimaliseerd. Voor de onderwijsindicatoren geldt dat er minimum 50 leerlingen in de betreffende buurt moeten wonen. Voor de indicator omtrent werkloosheid geldt dat de buurt minimum 20 werkzoekenden moet huisvesten. Anderzijds is er eveneens een verbetering doorgevoerd in de huisvestingsdata, in die zin dat de verdeling eigenaar-huurder correcter geworden is en nu heel erg aanleunt bij de realiteit.

³ Kesteloot C. (red.) (1996). Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel. Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling communicatie en ontvangst.

2.5. Aandachtspunten bij de interpretatie van de resultaten

Onze definiëring van kansarmoede heeft enkele gevolgen voor de interpretatie van de resultaten.

Ten eerste betekent dit dat de kansarme buurten niet noodzakelijk op elkaar lijken. Zowel wat betreft het aantal problemen (3 of 4 drempeloverschrijdingen) als de diepte van de problematiek (wordt de drempelwaarde net overschreden of bevindt de buurt zich bovenaan de lijst?), kunnen de buurten van elkaar verschillen. Een buurt kan hoog scoren op de dimensie demografie maar laag op de dimensie huisvesting, er zijn buurten die hoog scoren op werkloosheid en huisvesting, maar niet op demografie. Elke kansarme buurt wordt mede gedefinieerd door de gemeentelijke context waarin ze zich bevindt, wat elke buurt en haar inwoners een eigen specifiek karakter geeft.

Een tweede belangrijke bemerking is het feit dat met de term kansarme buurt hier niet geïmpliceerd wordt dat alle bewoners van deze buurt per definitie kansarm zouden zijn. Het gaat hier louter om een buurt waar meerdere risicofactoren op kansarmoede gebundeld aanwezig zijn. In dezelfde lijn is het belangrijk hier te benadrukken dat we met deze analyse geen uitspraken doen over de leefbaarheid binnen de betreffende buurten. Een leefbaarheidsonderzoek is van een geheel andere aard dan een kansarmoedemonitor en vraagt een eigen methodiek en andere indicatoren.

Ten derde zijn we voor de creatie van een kansarmoede-indicator in grote mate afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare indicatoren op het gewenste niveau. Komt daarbij dat kansarmoede zoveel ruimer is dan een louter financieel en materieel gebrek. Kansarmoede omvat evenzeer een psychologische en een emotionele dimensie, die uiteraard niet in cijfers te vatten valt. En vergeten we niet dat elk een eigen perceptie van eenzelfde werkelijkheid heeft: wat voor de ene persoon een kansarmoedesituatie is, is dit niet noodzakelijk voor een andere. Het is met andere woorden onmogelijk om alle aspecten van kansarmoede te vatten in 1 exact cijfer, wat het mogelijk maakt dat er enige discrepantie bestaat tussen de gevonden resultaten en de werkelijke situatie.

Uit voorgaande moet het duidelijk geworden zijn dat het contextualiseren van de resultaten ten sterkste aangewezen is. Op zoek gaan naar bevestiging en duiding van de resultaten maar des te meer naar verklarende factoren kan bijkomend heel wat interessante informatie opleveren. Het kan het uitgelezen ogenblik zijn om even kritisch stil te staan bij genomen beleidsbeslissingen, al dan niet uitgevoerde maatregelen en de verdeling van middelen over het gemeentelijk grondgebied. En een indirect gevolg van deze oefening kunnen nieuwe netwerkcontacten zijn wat toekomstige projecten alleen maar ten goede kan komen.

Om aan deze oefening tegemoet te komen, werden eveneens gemeentelijke steekkaarten opgemaakt die gezien moeten worden als een uitnodiging om aan de slag te gaan met de resultaten. Deze atlas waar mogelijk aanvullen met verworven terreinkennis, om zo kansarmoede in West-Vlaanderen nog scherper te kunnen stellen, betekent een belangrijke meerwaarde voor deze kansarmoedeanalyse.

3. Resultaten

Net als in de vorige kansarmoedeanalyse worden de resultaten in drie grote luiken besproken:

- **LUIK 1:** Bespreking van de algemene kansarmoedeanalyse: welke buurten worden aan de hand van de gebruikte indicatoren en methodiek als kansarm aangeduid?
- **LUIK 2:** Bespreking van de doelgroepenanalyse:
 - ♦ In welke buurten vinden we kwetsbare jongeren en/of ouderen terug?
 - ♦ Welke kansarme buurten (weerhouden uit de analyse van luik 1) worden getypeerd door de aanwezigheid van kwetsbare jongeren en/of ouderen?
- **LUIK 3:** Evolutie van kansarme buurten doorheen de tijd (2010-2013)

3.1. Kansarmoede in kaart: algemene kansarmoedeanalyse

3.1.1. Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies

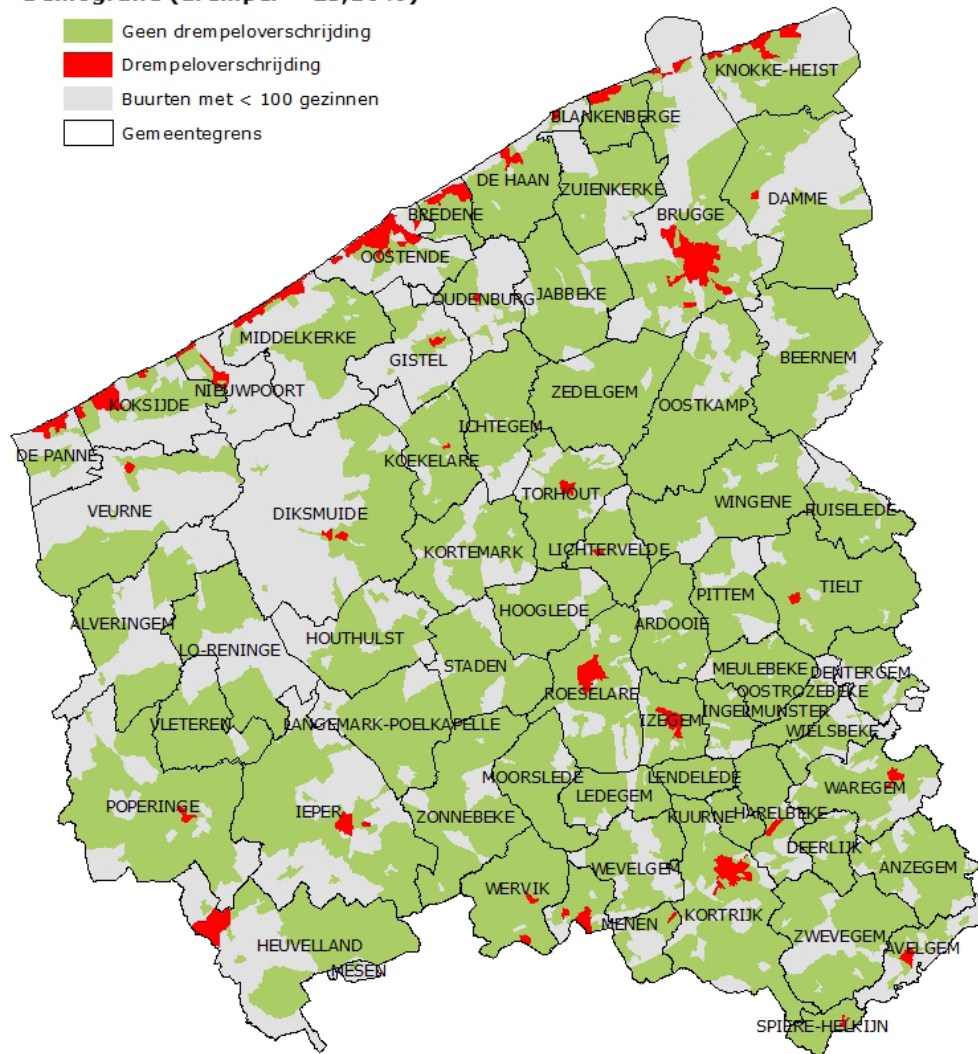
Voor elke buurt werd op elk van de 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) een score berekend en daarna werd gekeken hoeveel keer elke buurt de drempelwaarden overschrijdt. Per dimensie wordt een overzicht gegeven van alle buurten die al dan niet de drempelwaarde voor de betreffende dimensie hebben overschreden. De kaart geeft visueel de spreiding van de betreffende buurten weer. In één oogopslag kan men per dimensie vaststellen waar de meest preciaire buurten te vinden zijn. Daarnaast biedt de tabel bijkomende informatie over het aantal drempeloverschrijdende buurten per gemeente en overeenkomstig het aantal huishoudens wonend in deze buurten. Tot slot geeft de bijhorende grafiek een beter zicht op de diepte van de problematiek: per gemeente werd de gemiddelde score berekend van alle drempeloverschrijdende buurten. De gemeenten werden vervolgens gerangschikt a.d.h.v. deze gemeentelijk gemiddelde scores: hoe hoger de score, hoe slechter de situatie.

• Demografie:

Met de indicatoren eenoudergezinnen, alleenstaanden en gescheiden 60-plussers werd een dimensie demografie gemaakt. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 23,10%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 23,10%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor demografie overschrijden. Het betreft 193 buurten, gespreid over 31 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 119.898 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie demografie overstijgt. Dit is goed voor 23,65% van alle gezinnen.

Demografie (drempel = 23,10%)

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

23,65% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de drempelwaarde voor demografie wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan gezinnen binnen deze buurten zijn: Oostende (71,24%), Blankenberge (64,86%), Nieuwpoort (59,57%), Knokke-Heist (59,07%), De Panne (56,99%), Middelkerke (51,07%), Koksijde (44,49%), De Haan (43,41%), Brugge (36,29%), Bredene (34,19%), Kortrijk (27,75%), Ieper (26,91%), Spiere-Helkijn (26,81%), Roeselare (26,37%) en Avelgem (24,01%).

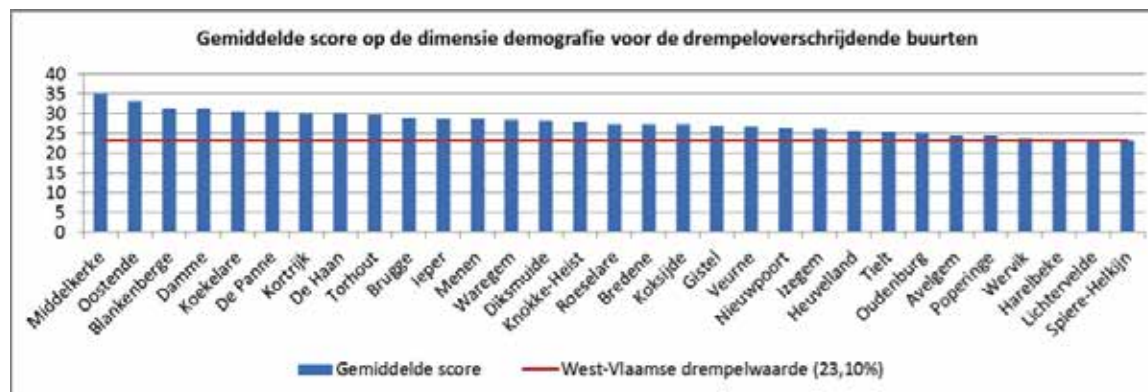
Opvallend is dat alle kustgemeenten boven het provinciaal gemiddelde scoren. Verder zien we nog de grotere gemeenten eruit springen met buurten die de drempelwaarde voor demografie overschrijden (Brugge, Roeselare, Kortrijk en Ieper).

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Avelgem	1	975	24,01
Blankenberge	7	6.432	64,86
Bredene	4	2.489	34,19
Brugge	29	19.100	36,29
Damme	1	151	3,49
De Haan	5	2.656	43,41
De Panne	6	3.025	56,99
Diksmuide	3	959	13,85
Gistel	1	1.029	21,20
Harelbeke	2	1.334	11,60
Heuvelland	1	171	5,31
Ieper	6	4.043	26,91
Izegem	5	2.423	20,59
Knokke-Heist	14	9.873	59,07
Koekelare	1	299	8,35
Koksijde	6	4.910	44,49
Kortrijk	17	9.088	27,75
Lichtervelde	1	340	9,76
Menen	9	3.060	21,75
Middelkerke	10	4.825	51,07
Nieuwpoort	6	3.407	59,57
Oostende	33	25.436	71,24
Oudenburg	1	402	10,78

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Poperinge	2	1.119	13,79
Roeselare	12	6.712	26,37
Spiere-Helkijn	1	233	26,81
Tielt	2	943	11,26
Torhout	3	1.703	19,99
Veurne	1	696	14,46
Waregem	1	1.535	10,02
Wervik	2	530	6,94
West-Vlaanderen	193	119.898	23,65

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie demografie en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor demografie overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

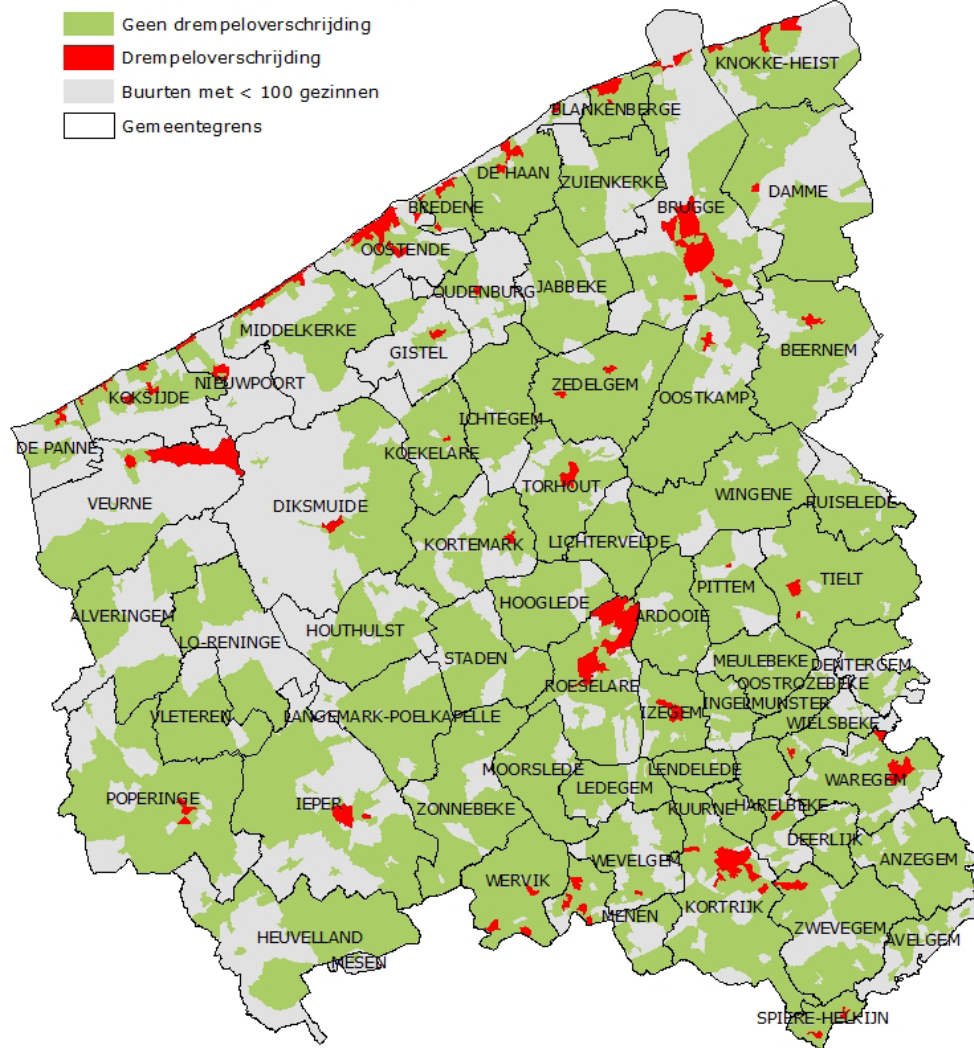
Van de 31 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor demografie (23,10%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores op demografie: Middelkerke (34,88%), Oostende (33,29%), Blankenberge (31,22%), Damme (31,22%) en Koekelare (30,69%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie demografie betreft. De 3 kustgemeenten tellen bovendien ook nog eens een groot percentage gezinnen wonend in deze buurten. Dat betekent dat deze buurten in de drie kustgemeenten (Middelkerke, Oostende en Blankenberge) niet alleen bijzonder kwetsbaar zijn in vergelijking met de andere kwetsbare buurten op het vlak van demografie; ze tellen op de koop toe verhoudingsgewijs een groot aandeel gezinnen.

• Huisvesting:

De dimensie huisvesting omvat de volgende drie indicatoren: huurders tussen 35 en 59 jaar, huurders ouder dan 60 jaar en wooninstabiliteit. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 29,53%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 29,53%.

De kaart toont de buurten die de drempel voor huisvesting overschrijden. Het betreft 192 buurten, gespreid over 36 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 112.773 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie huisvesting overstijgt. Dit is goed voor 22,24% van alle gezinnen.

Huisvesting (drempel = 29,53%)

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Beernem	1	633	10,54
Blankenberge	8	6.360	64,14
Bredene	4	2.047	28,12
Brugge	23	14.196	26,97
Damme	1	151	3,49
De Haan	6	2.881	47,08
De Panne	3	1.981	37,32
Diksmuide	3	1.399	20,20
Gistel	1	1.029	21,20
Harelbeke	1	734	6,38
Ieper	7	4.465	29,72
Izegem	3	1.483	12,60
Knokke-Heist	11	8.660	51,81
Koekelare	1	299	8,35
Koksijde	5	2.903	26,30
Kortemark	1	327	6,60
Kortrijk	21	10.043	30,66
Menen	6	2.754	19,58
Middelkerke	7	3.363	35,60
Nieuwpoort	5	3.173	55,48
Oostende	29	22.360	62,62
Oostkamp	1	906	9,77
Oudenburg	1	402	10,78
Pittem	1	111	4,17
Poperinge	3	1.533	18,90
Roeselare	13	7.017	27,57
Spiere-Helkijn	2	454	52,24
Tielt	4	1.311	15,65
Torhout	4	1.819	21,35
Veurne	3	1.095	22,75

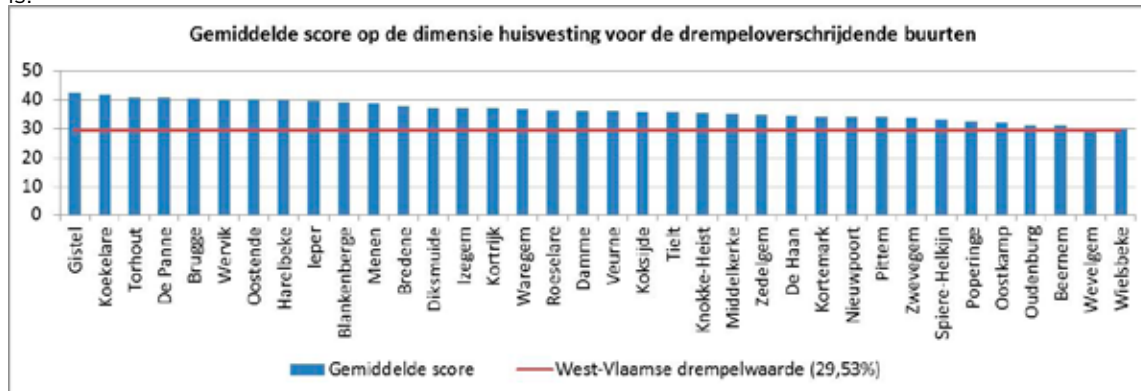
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Waregem	4	2.966	19,35
Wervik	3	1.195	15,66
Wevelgem	1	237	1,86
Wielsbeke	1	216	5,95
Zedelgem	2	817	9,17
Zwevegem	2	1.453	14,71
West-Vlaanderen	192	112.773	22,24

22,24% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de drempelwaarde voor huisvesting wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan gezinnen binnen deze buurten zijn: Blankenberge (64,14%), Oostende (62,62%), Nieuwpoort (55,48%), Spiere-Helkijn (52,24%), Knokke-Heist (51,81%), De Haan (47,08%), De Panne (37,32%), Middelkerke (35,60%), Kortrijk (30,66%), Ieper (29,72%), Bredene (28,12%), Roeselare (27,57%), Brugge (26,97%), Koksijde (26,30%), en Veurne (22,75%).

Opvallend is dat opnieuw alle kustgemeenten boven het provinciaal gemiddelde scoren, alsook de grotere gemeenten (Brugge, Roeselare, Kortrijk en Ieper).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie huisvesting en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor huisvesting overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 36 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor huisvesting (29,53%) wordt overschreden, zien we de volgende top 5 in de scores op huisvesting: Gistel (42,41%), Koekelare (41,69%), Torhout (40,95%), De Panne (40,81%) en Brugge (40,63%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie huisvesting betreft. De Panne en Brugge zijn bovendien gemeenten waar er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie gezinnen woont dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

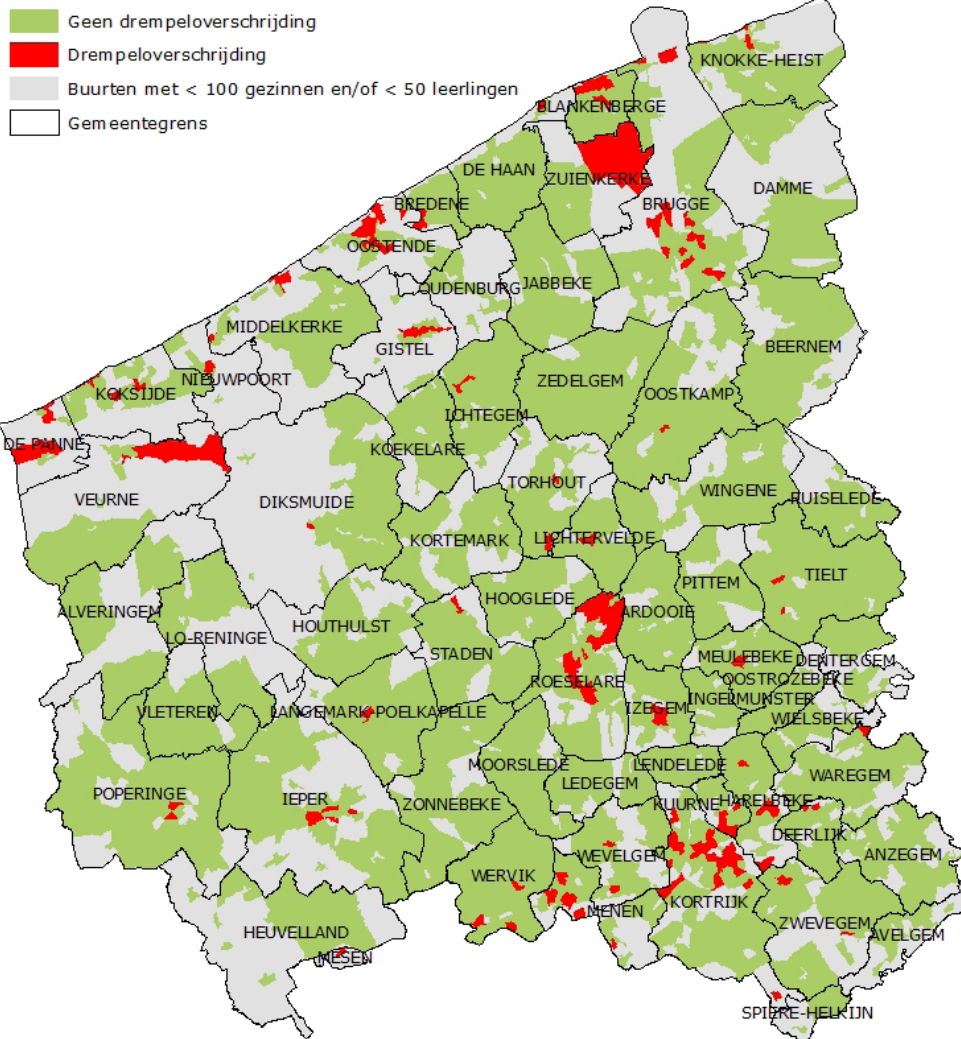
• Onderwijs:

Voor het creëren van de dimensie onderwijs werden volgende drie indicatoren gebruikt: leerlingen met schoolse vertraging zowel in het lager als het secundair onderwijs en leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Voor deze dimensie werd een extra voorwaarde in gebruik genomen, namelijk dat er in de buurt minstens 50 leerlingen moeten wonen. Dat is het geval voor 1.163 buurten (van de 1.282 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 89,5% van alle leerlingen in de analyse opgenomen wordt.

De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 11,79%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 50 leerlingen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 11,79%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor onderwijs overschrijden. Het betreft 175 buurten, gespreid over 36 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 97.052 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie onderwijs overstijgt. Dit is goed voor 19,14% van alle gezinnen. Wat betreft het aantal leerlingen dat in een buurt woont waar de drempelwaarde voor onderwijs overschreden wordt, komt dit neer op 29.121 leerlingen verspreid over 36 gemeenten. Dat is 14,95% van alle West-Vlaamse leerlingen.

Onderwijs (drempel = 11,79%)

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% t.o.v. het totaal aantal leerlingen in de gemeente
Blankenberge	10	1.560	64,44
Bredene	3	859	29,94
Brugge	15	2.996	16,08
De Haan	1	103	6,32
De Panne	6	818	55,08
Deerlijk	1	134	6,68
Diksmuide	1	53	1,80
Gistel	3	738	33,11
Harelbeke	5	797	17,61
Ichtegem	1	139	5,50
Ieper	4	757	12,93
Izegem	5	785	17,97
Knokke-Heist	4	393	10,21
Koksijde	3	354	15,69
Kortrijk	30	4.740	36,97
Kuurne	3	500	21,92
Langemark-Poelkapelle	1	144	8,95
Lichtervelde	2	235	15,04
Menen	10	1.878	33,13
Mesen	1	93	73,23
Meulebeke	1	336	17,24
Middelkerke	5	693	27,32
Nieuwpoort	3	385	27,29
Oostende	24	4.951	50,21
Oostkamp	1	78	1,88
Poperinge	2	378	10,31
Roeselare	13	2.273	21,95
Staden	1	58	2,86

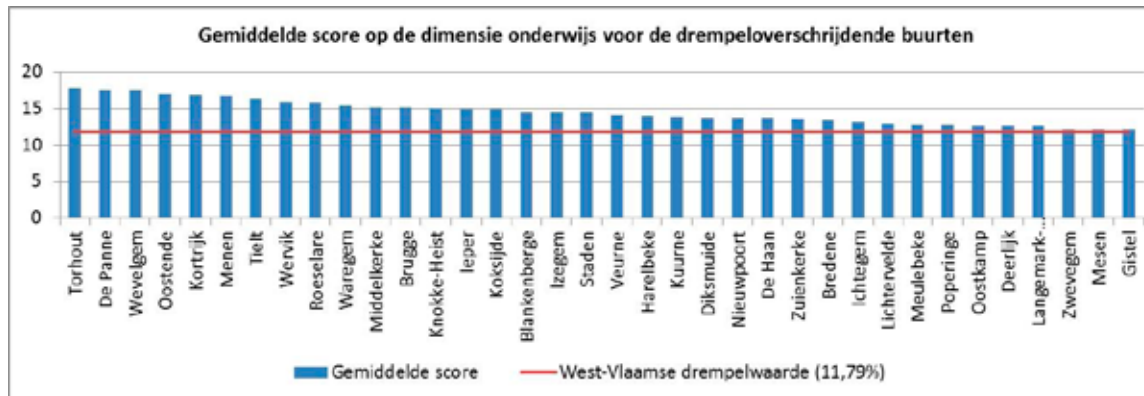
Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% t.o.v. het totaal aantal leerlingen in de gemeente
Tielt	2	195	5,81
Torhout	2	235	7,38
Veurne	2	156	7,71
Waregem	1	132	2,11
Wervik	3	488	15,16
Wevelgem	2	232	4,20
Zuienkerke	2	191	38,59
Zwevegem	2	264	6,07
West-Vlaanderen	175	29.121	14,95

In West-Vlaanderen woont 14,95% van de leerlingen, zowel uit het lager als het secundair onderwijs, in een buurt waar de drempelwaarde voor onderwijs wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan leerlingen binnen deze buurten zijn: Mesen (73,23%), Blankenberge (64,44%), De Panne (55,08%), Oostende (50,21%), Zuienkerke (38,59%), Kortrijk (36,97%), Menen (33,13%), Gistel (33,11%), Bredene (29,94%), Middelkerke (27,32%), Nieuwpoort (27,29%), Roeselare (21,95%), Kuurne (21,92%), Izegem (17,97%), Harelbeke (17,61%), Meulebeke (17,24%), Brugge (16,08%), Koksijde (15,69%), Wervik (15,16%) en Lichtervelde (15,04%).

Ook voor de dimensie onderwijs springen de kustgemeenten er uit, met uitzondering van De Haan en Knokke-Heist, alsook de centrumsteden Brugge, Roeselare en Kortrijk. Verder zien we ook in andere gemeenten van het arrondissement Kortrijk veel buurten die boven de drempelwaarde voor onderwijs scoren (Harelbeke, Kuurne en Menen).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie onderwijs en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor onderwijs oversteegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 36 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor onderwijs (11,79%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores op de onderwijs: Torhout (17,79%), De Panne (17,63%), Wevelgem (17,57%), Oostende (17,01%) en Kortrijk (16,86%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie onderwijs betreft.

Rangschikken we de gemeenten naar het aandeel leerlingen wonend in een kwetsbare buurt voor onderwijs (om een zicht te krijgen op de ruimtelijke concentratie van deze leerlingen), dan springen Mesen en Blankenberge er meteen uit. Respectievelijk 73% en 64% van de leerlingen in Mesen en Blankenberge woont in een kwetsbare buurt voor onderwijs. Bij een rangschikking op basis van de scores op de dimensie onderwijs (wat eerder de diepte van de problematiek weergeeft), dan schuiven Mesen en Blankenberge op naar de respectievelijk 35e en 16e plaats. De Panne en Oostende vinden we daarentegen terug in de top 5 van beide rangschikkingen: daar vinden we niet alleen een hoge score op de dimensie onderwijs (= diepte van de problematiek), maar tegelijkertijd huisvesten deze buurten in De Panne en Blankenberge grote concentraties leerlingen.

• Werkloosheid:

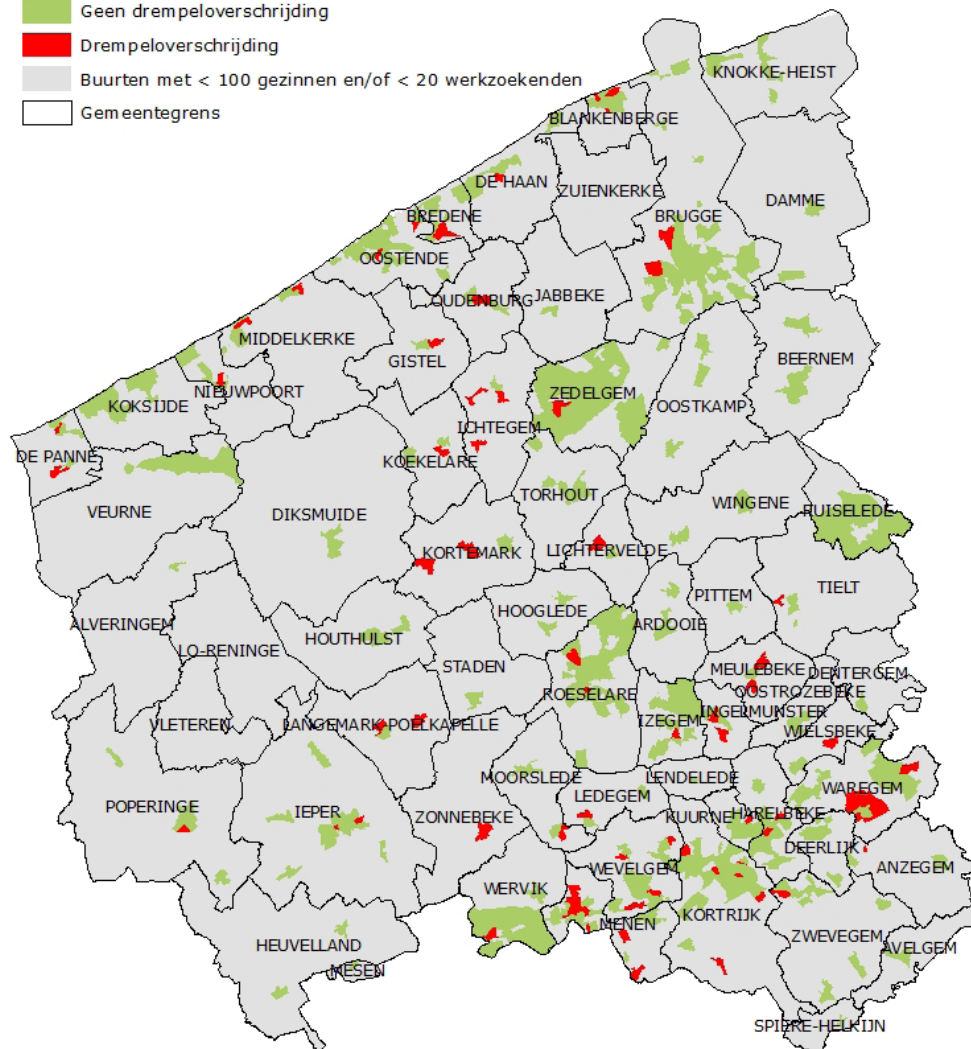
Bij de dimensie werkloosheid gebruiken we slechts 1 indicator, daar het onmogelijk was om op basis van meerdere indicatoren een schaal te construeren. De variabele laaggeschoolde werkzoekenden is de beste indicator voor deze dimensie. Ook voor deze dimensie, net zoals bij onderwijs, werd een extra voorwaarde in gebruik genomen, namelijk dat er in de buurt minstens 20 werkzoekenden moeten wonen. Dat is het geval voor 494 buurten (van de 1.282 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 69,7% van alle werkzoekenden in de analyse opgenomen wordt. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 64,85%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 20 werkzoekenden) meer dan 64,85% laaggeschoolde werkzoekenden telt onder alle werkzoekenden wonend in deze buurt.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor werkloosheid overschrijden. Het betreft 74 buurten, gespreid over 36 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 36.627 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie werkloosheid overstijgt. Dit is goed voor 7,2% van alle gezinnen. Wat betreft het aantal werkzoekenden dat in een buurt woont waar de drempelwaarde voor werkloosheid overschreden wordt, komt dit neer op 3.106 werkzoekenden verspreid over 36 gemeenten. Dat is 10,18% van alle West-Vlaamse werkzoekenden.

De spreiding van de laaggeschoolde werkzoekenden vertoont een ander patroon dan de voorgaande dimensies. Op de kaart komen de kustgemeenten veel minder uitgesproken naar voor. Centraal in de provincie kleuren er meer buurten rood, alsook in het zuidoosten van de provincie.

Werkloosheid (drempel = 64,85%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen en/of < 20 werkzoekenden
- Gemeentegrenzen

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

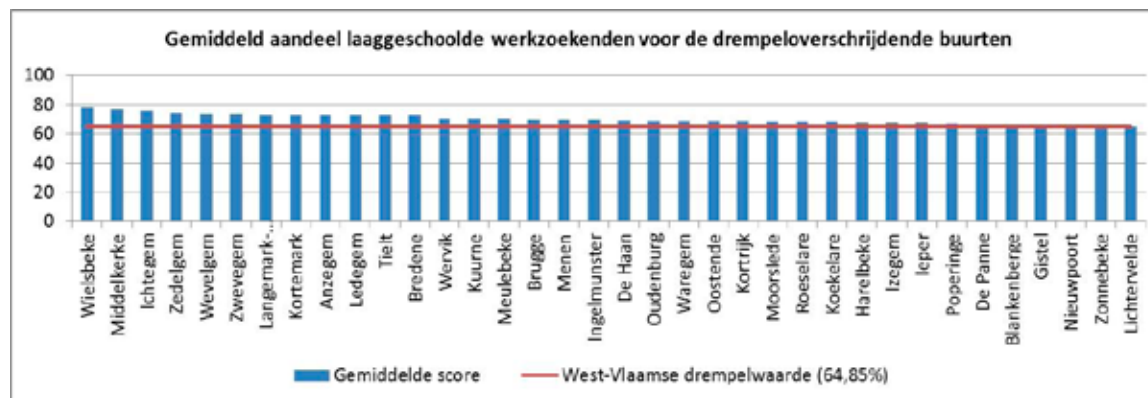
Gemeente	Aantal buurten	Aantal werkzoekenden	% t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden in de gemeente
Anzegem	1	22	8,43
Blankenberge	3	323	34,88
Bredene	2	62	12,35
Brugge	2	175	5,30
De Haan	1	26	6,53
De Panne	2	92	21,30
Gistel	1	76	28,04
Harelbeke	2	98	14,26
Ichtegem	3	79	26,60
Ieper	2	67	7,05
Ingelmunster	2	56	26,67
Izegem	1	43	7,20
Koekelare	1	28	17,50
Kortemark	2	52	22,91
Kortrijk	6	211	8,12
Kuurne	1	51	15,27
Langemark-Poelkapelle	2	45	31,47
Ledegem	1	22	12,64
Lichtervelde	1	20	17,70
Menen	9	362	30,37
Meulebeke	2	50	25,91
Middelkerke	2	58	10,05
Moorslede	1	22	12,29
Nieuwpoort	2	78	22,35
Oostende	3	276	8,63
Oudenburg	2	48	25,53
Poperinge	1	48	11,94
Roeselare	2	115	6,80

Gemeente	Aantal buurten	Aantal werkzoekenden	% t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden in de gemeente
Tielt	1	22	5,60
Waregem	3	148	16,21
Wervik	1	75	13,97
Wevelgem	4	97	13,76
Wielsbeke	1	42	21,88
Zedelgem	2	46	10,27
Zonnebeke	1	26	12,94
Zwevegem	1	45	8,96
West-Vlaanderen	74	3.106	10,18

In West-Vlaanderen woont 10,18% van de werkzoekenden in een buurt waar de drempelwaarde voor werkloosheid wordt overschreden. Aangezien er 25 van de 36 gemeenten een grotere concentratie aan werkzoekenden in deze buurten hebben dan gemiddeld in de provincie, wordt hier de top 10 gegeven: Blankenberge (34,88%), Langemark-Poelkapelle (31,47%), Menen (30,37%), Gistel (28,04%), Ingelmunster (26,67%), Ichtegem (26,60%), Meulebeke (25,91%), Oudenburg (25,53%), Kortemark (22,91%) en Nieuwpoort (22,35%).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente het gemiddelde aandeel laaggeschoolde werkzoekenden (=dimensie werkloosheid) en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor werkloosheid overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 36 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor werkloosheid (64,85%) wordt overschreden, zien we de volgende top 5 in de scores op de indicator laaggeschoolde werkzoekenden: Wielsbeke (78,57%), Middelkerke (76,85%), Ichtegem (75,80%), Zedelgem (73,91%) en Wevelgem (73,60%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie werkloosheid betreft. Ichtegem is bovendien een gemeente waar er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie werkzoekenden woont dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

3.1.2. Kansarmoede: een cumulatie van factoren

Van elke in de analyse weerhouden buurt werd berekend hoeveel keer zij de drempelwaarden overschreden. Aangezien er een beoordeling gebeurde op 4 dimensies, kon een buurt dus een score krijgen variërend van 0 tot en met 4. Buurten die op 3 of 4 dimensies de drempelwaarden overschrijden worden als kansarm beschouwd. Buurten die 0, 1 of 2 keer een drempeloverschrijding kennen, worden als niet-kansarm beschouwd. Let wel, dit impliceert niet dat deze buurten geen aandachtsbuurten kunnen zijn indien er bijvoorbeeld eerder thematisch wordt gewerkt. Zo kan een buurt bijvoorbeeld laag scoren op de dimensies onderwijs, demografie en werkloosheid, maar wel boven de drempelwaarde scoren voor de dimensie huisvesting. Hiervoor wordt verwezen naar het vorige stuk (3.1.1. Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies) waar er kaarten en tabellen aangereikt worden per dimensie.

Nog even herhalen dat het oplichten van een buurt als zijnde kansarm niet per definitie betekent dat alle inwoners van deze buurt zich in een kansarmoedesituatie bevinden of dat de situatie als dusdanig wordt beleefd. Wat wel zeker is, is dat er binnen deze betreffende buurten meerdere risicofactoren aanwezig zijn die de kans op kwetsbaarheid verhogen.

Een tweede opmerking die in acht genomen moet worden, betreft de oppervlakte van de buurten. Op de kaarten kan duidelijk gezien worden dat de buurten in het centrum van de steden of de dorpskernen veel kleiner in oppervlakte zijn dan buurten gelegen in landelijke gebieden. Wat de inkleuring van de kaarten betreft, dient men dus indachtig te zijn dat een grote ingekleurde vlek niet op een grotere mate van kansarmoede duidt dan een kleine ingekleurde vlek. De grotere, vaak meer landelijke gebieden, kunnen bijvoorbeeld juist minder dicht bevolkt zijn.

Tabel: Aandeel gezinnen/inwoners ten opzichte van de gezinnen/inwoners opgenomen in de analyse, naar het aantal drempeloverschrijdingen

Aantal drempeloverschrijdingen	Aantal buurten	HH	% HH	Inwoners	% Inwoners
0	944	298.280	62,6	734.884	66,9
1	140	59.281	12,4	133.929	12,2
2	112	58.146	12,2	115.710	10,5
3	74	51.731	10,9	96.988	8,8
4	12	8.896	1,9	17.691	1,6
		60.627	12,8	114.679	10,4
West-Vlaanderen	1.282	476.334	100,0	1.099.202	100,0

Er zijn 86 buurten die aan de hand van de gebruikte methode als kansarm naar voor komen. Dit komt neer op 7,5% van het aantal beschouwde buurten.

In deze 86 kansarme buurten wonen samen 60.627 gezinnen. Dit is 12,8% van de West-Vlaamse gezinnen (in beschouwing genomen in de analyse). In bevolkingsaantallen zijn dit 114.679 personen of 10,4% van de West-Vlamingen (in beschouwing genomen in de analyse).

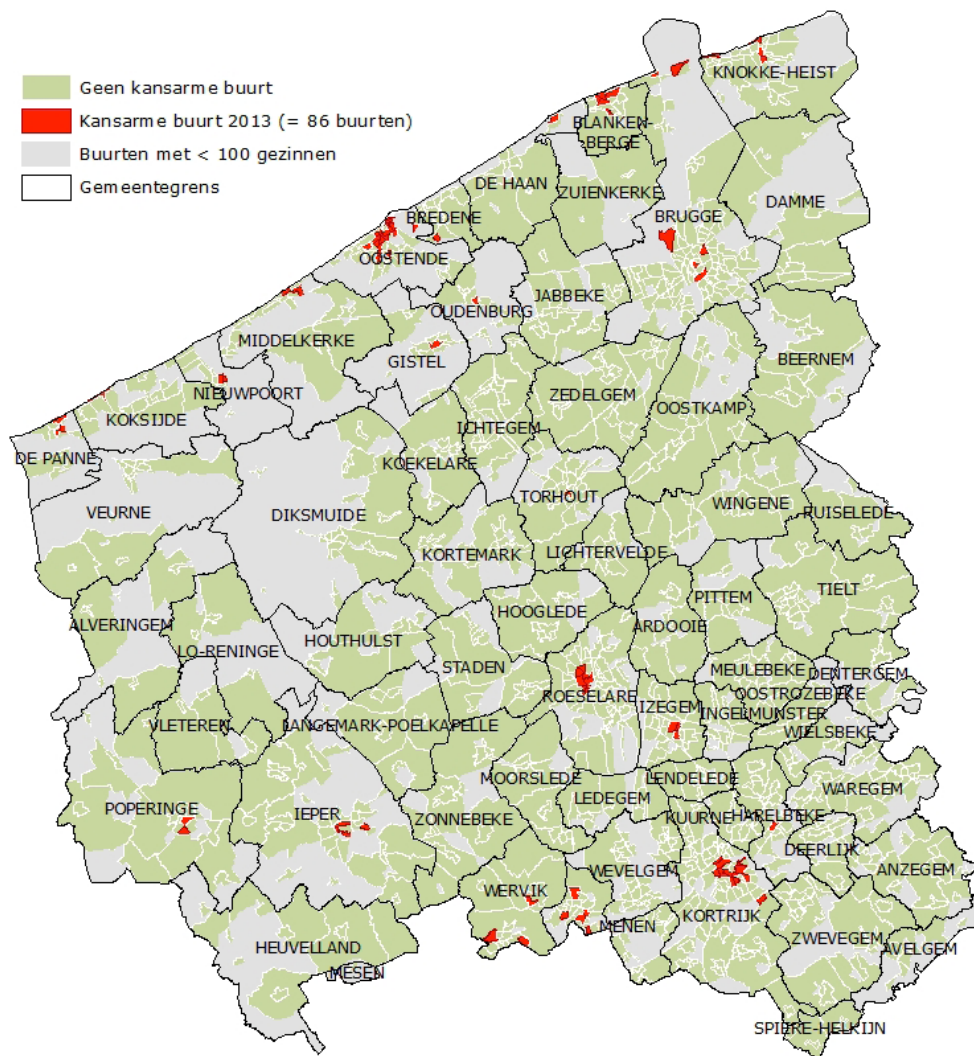
12 buurten komen er als bijzonder kwetsbaar uit: daar worden de drempelwaarden voor de vier dimensies overschreden. Samengeteld wonen er 8.896 gezinnen of 17.691 inwoners in deze buurten. De buurten zijn: Koninginlaan (Blankenberge), Marktwijk (Blankenberge), Sint-Pieters-Molen (Brugge), Groeningekaai (Kortrijk), Schansstraat (Menen), Heilig Hart (Roeselare), Sint-Antoniusplein (Oostende), Hoge Barrière (Oostende), Gistel-centrum (Gistel), Sluiswijk (Middelkerke), De Panne-centrum (De Panne) en Nieuwpoort-Middenstad (Nieuwpoort).

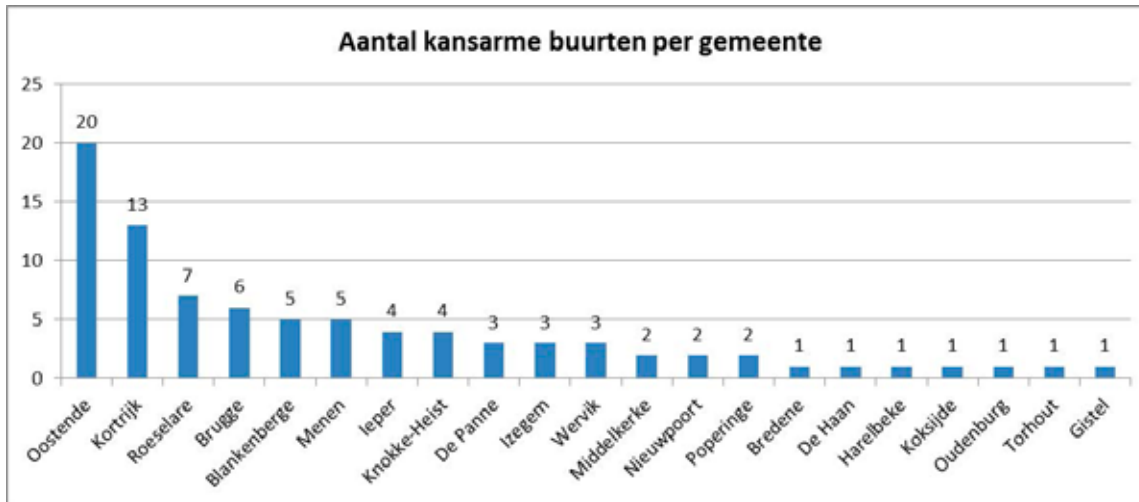
Daarnaast zijn er 74 buurten waar 3 keer een drempelwaarde wordt overschreden. Dit is goed voor 51.731 gezinnen of 96.988 inwoners. Verhoudingsgewijs betekent dit dat 10,9% van de gezinnen (weerhouden in de analyse) in een kansarme buurt woont die op 3 dimensies kwetsbaar is (of 8,8% van de inwoners).

In wat volgt focussen we op de kansarme buurten: hoe zijn deze verspreid in West-Vlaanderen en welke kenmerken hebben ze? In navolging van de afspraken met de Privacycommissie worden geen absolute aantallen weergegeven indien het om minder dan 5 personen gaat. In de tabel wordt dit aangeduid met "<5".

• Spreiding van de kansarme buurten:

De kaart toont duidelijk de spreiding van de 86 kansarme buurten. Ze zijn gespreid over 21 gemeenten. Er vallen enkele zaken op. Ten eerste het voorkomen van kansarme buurten aan de kust. Elke kustgemeente telt minimum 1 kansarme buurt. Ten tweede hebben de centrumsteden Brugge, Roeselare en Kortrijk ook meerdere kansarme buurten. Als derde regio valt het zuiden van de provincie op met vooral in Izegem, Wervik en Mene kansarme buurten. Tot slot kunnen we concluderen dat Poperinge en Ieper de meest kansarme buurten hebben in de Westhoek.

- **Beschrijving van de kansarme buurten:**

Volgende tabellen geven per gemeente, waar er kansarme buurten voorkomen, een overzicht van het aantal buurten en beschrijven een aantal kenmerken van de buurtbewoners. In de eerste tabel wordt het aantal inwoners, aantal huishoudens, aantal jongeren onder 20 jaar en aantal 60-plussers bekeken en daarna ligt de focus op de indicatoren die gebruikt werden om de dimensies van kansarmoede te meten binnen deze studie.

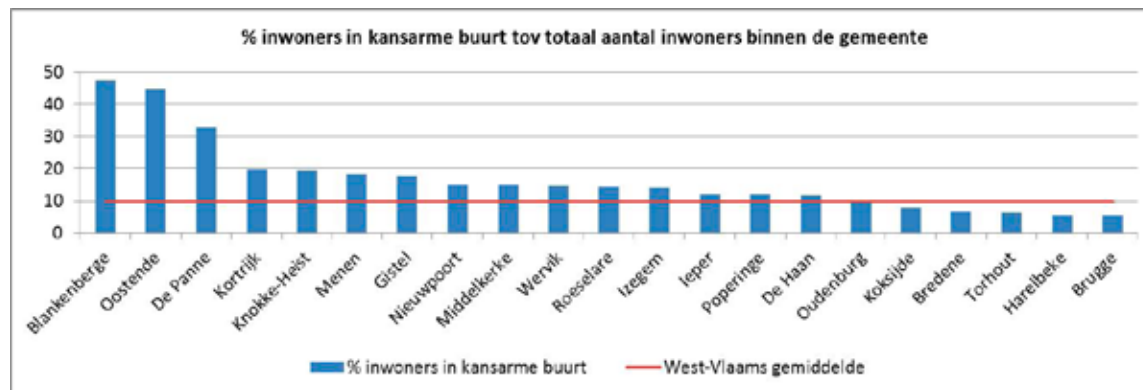
Tabel: Aantal kansarme buurten per gemeente, met telkens het aandeel inwoners, huishoudens, 0-19-jarigen en 60-plussers ten opzichte van het totaal aantal inwoners, huishoudens, 0-19-jarigen en 60-plussers in de betreffende gemeente

Gemeente	Aantal buurten	Aantal inwoners	% inwoners tov totaal aantal inw	Aantal HH	% HH tov totaal aantal HH	Aantal 0-19 jaar	% 0-19 jaar tov totaal aantal 0-19j	Aantal 60+	% 60+ tov totaal 60+
Oostende	20	31.319	44,56	17.344	48,57	4.959	41,10	11.195	46,89
Kortrijk	13	14.941	19,76	7.462	22,78	3.023	18,62	3.840	19,07
Roeselare	7	8.606	14,39	4.482	17,61	1.461	11,23	2.574	17,42
Brugge	6	6.437	5,45	3.369	6,40	997	4,38	1.839	5,50
Blankenberge	5	9.308	47,35	5.125	51,68	1.350	43,80	3.387	48,18
Menen	5	6.004	18,13	2.679	19,04	1.447	19,27	1.654	19,26
Ieper	4	4.268	12,12	2.258	15,03	699	9,64	1.337	13,97
Knokke-Heist	4	6.613	19,59	3.886	23,25	618	12,72	3.358	24,61
De Panne	3	3.547	32,85	1.981	37,32	466	25,67	1.570	39,44
Izegem	3	3.926	14,31	1.953	16,60	759	13,08	981	13,18
Wervik	3	2.700	14,65	1.195	15,66	671	15,73	777	16,20
Middelkerke	2	2.867	15,04	1.674	17,72	316	10,26	1.385	19,16
Nieuwpoort	2	1.735	15,09	832	14,55	326	18,69	496	11,39
Poperinge	2	2.395	12,01	1.046	12,89	458	10,14	846	15,79
Bredene	1	1.091	6,50	439	6,03	294	8,35	247	5,68
De Haan	1	1.450	11,54	874	14,28	129	6,38	727	15,55
Gistel	1	2.087	17,53	1.029	21,30	393	14,26	644	22,83
Harelbeke	1	1.500	5,53	734	6,38	192	3,35	658	9,65
Koksijde	1	1.768	7,95	1.086	9,84	151	4,99	932	9,75
Oudenburg	1	831	9,11	402	10,78	171	9,12	230	9,35
Torhout	1	1.286	6,35	777	9,12	149	3,63	417	7,89
West-Vlaanderen	86	114.679	9,74	60.627	11,96	19.029	7,85	39.094	11,96

De bovenstaande tabel geeft weer hoeveel mensen er wonen in een kansarme buurt en hoe groot dit aandeel is ten opzichte van het totaal aantal inwoners voor die gemeente.

Voor gans de provincie geldt dat er 86 kansarme buurten zijn. Daar wonen in totaal 114.679 mensen; dit is 9,74% van alle West-Vlaamse inwoners. Dit betekent niet per definitie dat al deze inwoners van de kansarme buurten zich bevinden in een kansarmoedesituatie, maar er zijn binnen deze buurten wel risicofactoren aanwezig die de kans op kwetsbaarheid verhogen.

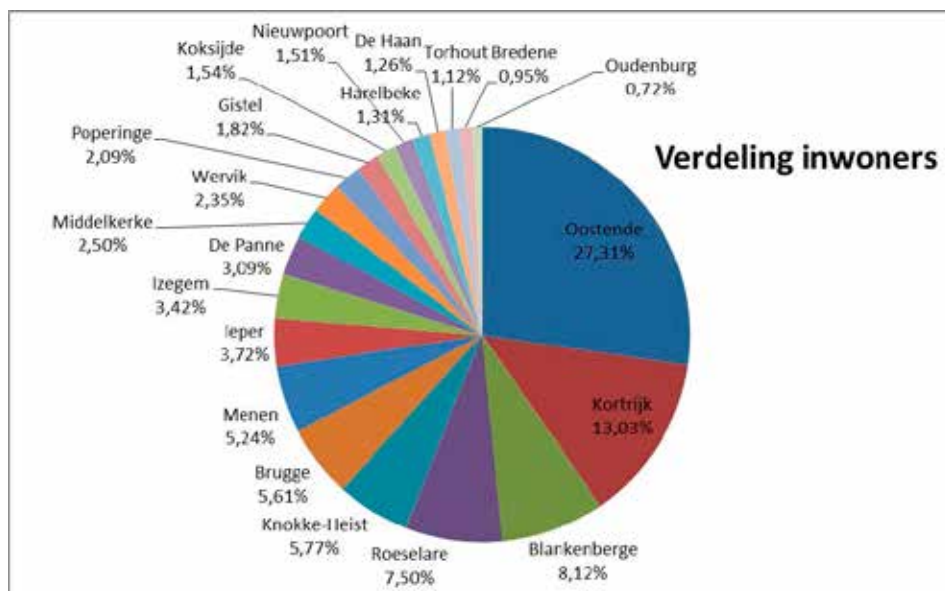
De grafiek toont de verschillen tussen de gemeenten wat betreft het aandeel van de bevolking dat in een kansarme buurt woont. Uitschieters zijn Blankenberge, Oostende en De Panne, waar respectievelijk 47,35%, 44,56% en 32,85% van de inwoners in een kansarme buurt woont.

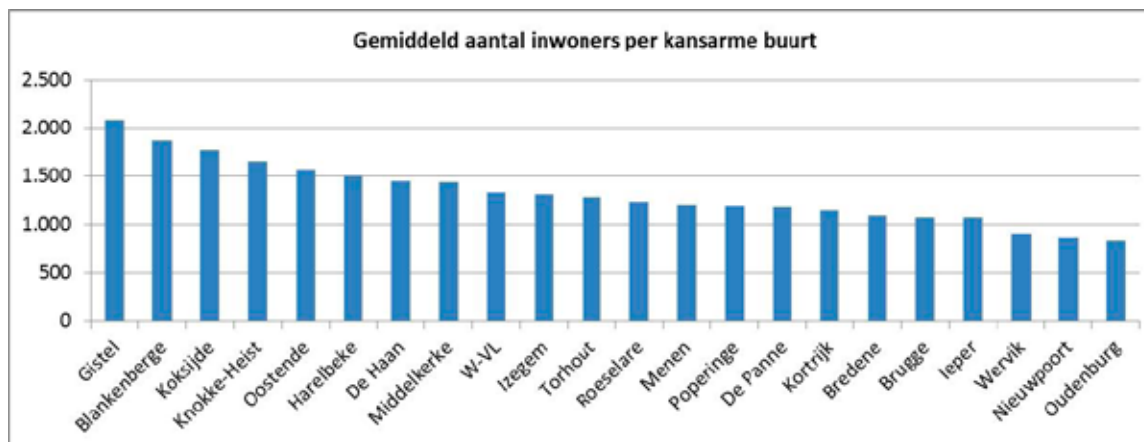
De tabel toont verder nog dat de kansarme buurten in totaal 60.627 gezinnen huisvesten: net geen 12% van alle gezinnen in West-Vlaanderen woont in een kansarme buurt.

Vervolgens worden nog enerzijds de kinderen en jongeren en anderzijds de ouderen bekeken. Voor gans de provincie geldt dat 7,85% van de 0-19-jarigen en bijna 12% van de 60-plussers in een kansarme buurt woont.

De volgende grafiek toont de verdeling van de inwoners die in een kansarme buurt wonen over de verschillende gemeenten. Aangezien Oostende en Kortrijk de meeste kansarme buurten tellen, is het ook niet verwonderlijk dat zij het grootste aandeel inwoners hebben wonend in een dergelijke buurt. Maar liefst 27,3% van de mensen wonend in een kansarme buurt, is in Oostende gedomicilieerd. Voor Kortrijk is dit 13%. Daarna volgen Blankenberge (8,12%), Roeselare (7,5%), Knokke-Heist (5,77%), Brugge (5,61%) en Menen (5,24%).

In een laatste grafiek bekijken we verhoudingsgewijs het gemiddeld aantal inwoners per kansarme buurt. In Gistel is de concentratie van de inwoners wonend in een kansarme buurt het hoogst. Gistel telt maar 1 kansarme buurt, maar in deze buurt wonen 2.087 inwoners. Ook Blankenberge, Koksijde, Knokke-Heist en Oostende hebben een grote concentratie van inwoners wonend in een kansarme buurt (meer dan 1.500 personen). De laagste bevolkingsconcentraties vinden we terug in Wervik, Nieuwpoort en Oudenburg (minder dan 1.000 personen).

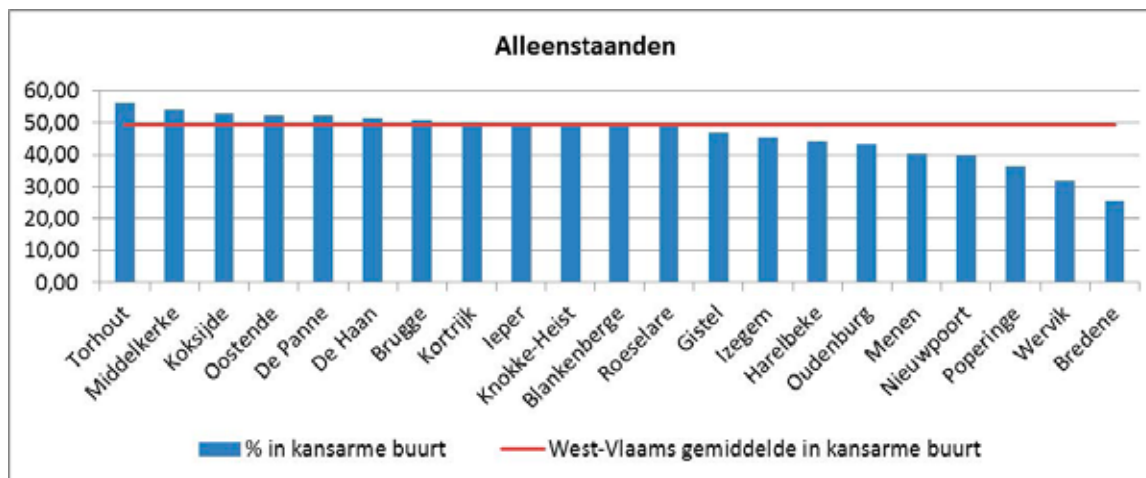

De volgende tabellen beschrijven verder de kenmerken van de inwoners van de kansarme buurten, waarbij de focus nu ligt op de gebruikte kansarmoede-indicatoren.

De gegevens worden per indicator steeds op eenzelfde manier besproken: eerst verwijzen we naar het algemeen West-Vlaams gemiddelde (dus het gemiddelde van alle buurten, inclusief de niet-kansarme buurten). Vervolgens wordt voor dezelfde indicator het gemiddelde gegeven van de kansarme buurten. Op die manier kan vastgesteld worden in welke mate de gemiddelde kansarme buurt afwijkt van de gemiddelde West-Vlaamse buurt. Tot slot presenteren we een grafiek waar per gemeente kan afgelezen worden hoe de kansarme buurten binnen de gemeente zich verhouden t.o.v. het West-Vlaams gemiddelde voor de kansarme buurten. Dit West-Vlaams gemiddelde wordt telkens voorgesteld door de rode lijn doorheen de grafiek. Gemeenten met een hoger percentage op de indicator dan het West-Vlaams gemiddelde komen boven deze rode lijn uit.

• Demografie

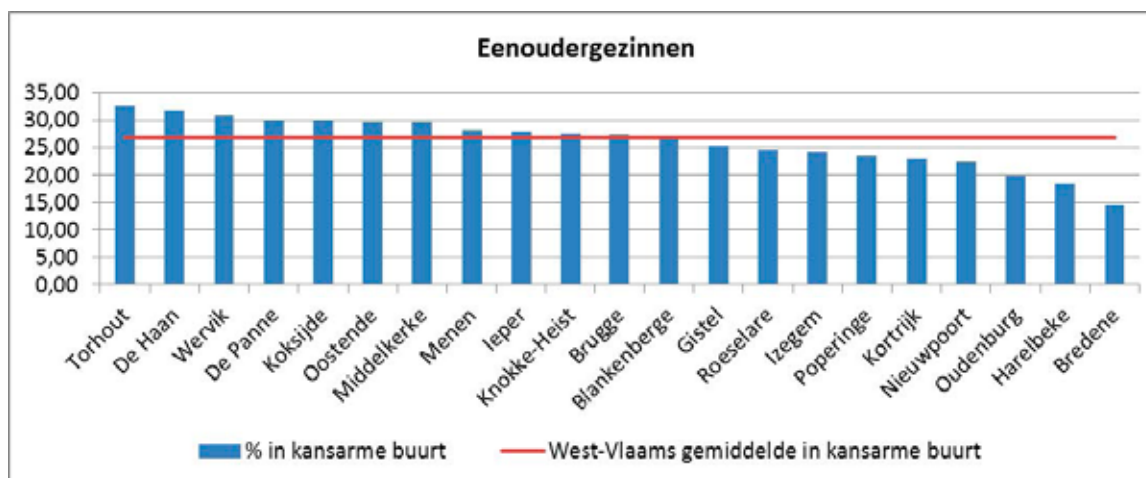
Gemeente	Aantal buurten	Alleenstaanden		Eenoudergezinnen		Gescheiden 60+	
		#	%	#	%	#	%
Oostende	20	9.054	52,20	855	29,76	2;066	18,45
Kortrijk	13	3.754	50,31	354	23,00	599	15,60
Roeselare	7	2.177	48,57	201	24,42	290	11,27
Brugge	6	1.711	50,79	163	27,35	345	18,76
Blankenberge	5	2.508	48,94	218	26,49	622	18,36
Menen	5	1.082	40,39	203	28,23	194	11,73
Ieper	4	1.124	49,78	113	27,90	176	13,16
Knokke-Heist	4	1.919	49,38	114	27,60	441	13,13
De Panne	3	1.034	52,20	87	30,10	271	17,26
Izegem	3	886	45,37	105	24,08	95	9,68
Wervik	3	379	31,72	110	30,81	58	7,46
Middelkerke	2	906	54,12	57	29,69	252	18,19
Nieuwpoort	2	330	39,66	42	22,46	67	13,51
Poperinge	2	381	36,42	59	23,60	61	7,21
Bredene	1	112	25,51	22	14,47	26	10,53
De Haan	1	451	51,60	28	31,82	105	14,44
Gistel	1	483	46,94	60	25,32	53	8,23
Harelbeke	1	325	44,28	19	18,27	46	6,99
Koksijde	1	573	52,76	27	30,00	131	14,06
Oudenburg	1	174	43,28	21	19,81	29	12,61
Torhout	1	436	56,11	30	32,61	64	15,35
West-Vlaanderen	86	29.799	49,15	2.888	26,81	5.991	15,32

Gemiddeld genomen telt West-Vlaanderen 31,14% alleenstaanden. Voor de kansarme buurten vinden we een gemiddelde van 49,15% alleenstaanden; een heel stuk hoger met andere woorden.

In 8 gemeenten worden de kansarme buurten gekenmerkt door een heel hoog aandeel alleenstaanden: gemiddeld genomen is meer dan 50% van de huishoudens in de betreffende buurten een eenpersoonshuishouden. Dit zijn de gemeenten Torhout, Middelkerke, Koksijde, Oostende, De Panne, De Haan, Brugge en Kortrijk.

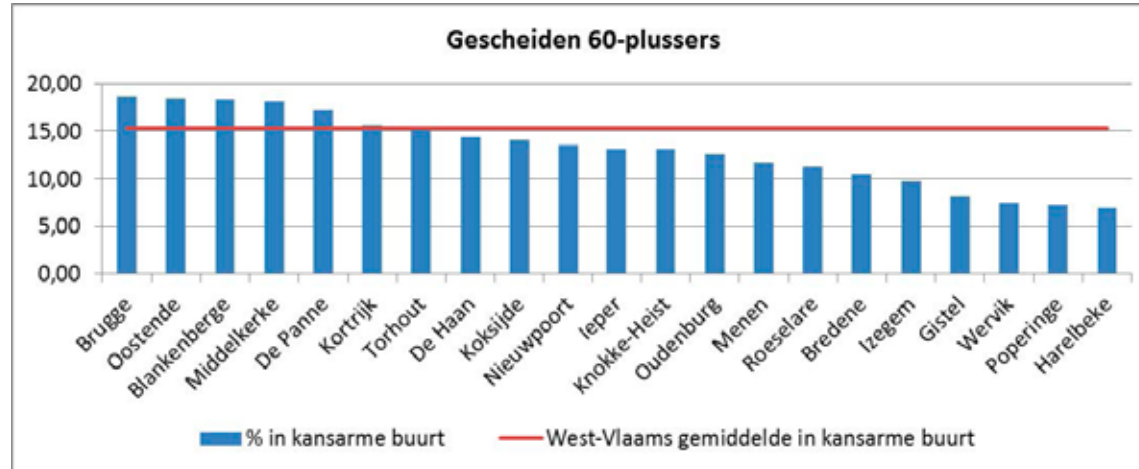
Ieper en Knokke-Heist schommelen rond het West-Vlaams gemiddelde. De overige gemeenten hebben een lager aandeel alleenstaanden in de kansarme buurten, waarbij Bredene het laagst scoort met 25,5% alleenstaanden.

13,22% van alle gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar in West-Vlaanderen is een eenoudergezin. De gemiddelde West-Vlaamse kwetsbare buurt wordt gekenmerkt door 26,81% eenoudergezinnen; opnieuw een veel hoger aandeel.

Elf van de 21 gemeenten scoren boven dit gemiddelde voor de kansarme buurten. De top 5 met minstens 30% eenoudergezinnen is: Torhout, De Haan, Wervik, De Panne en Koksijde.

Bredene is de enige gemeente met minder dan 15% eenoudergezinnen in een kansarme buurt.

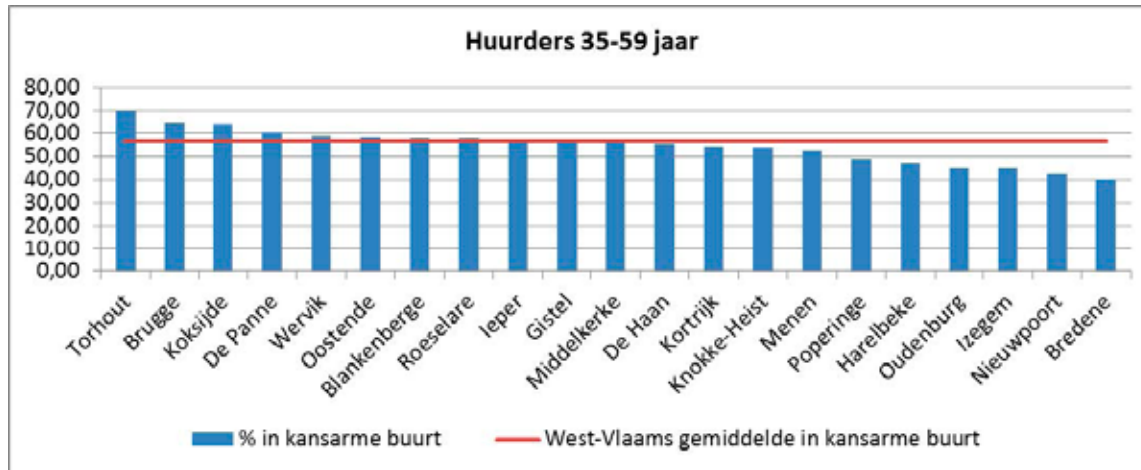
Gemiddeld genomen is 8,55% van alle 60-plussers in West-Vlaanderen gescheiden. In de kansarme buurten bedraagt het aandeel gescheiden 60-plussers 15,32%.

De top 5 van gemeenten met de hoogste aandelen gescheiden 60-plussers in de kansarme buurten is: Brugge, Oostende, Blankenberge, Middelkerke en De Panne. In Kortrijk en Torhout ligt het aandeel rond het West-Vlaams gemiddelde.

Gemeenten met minder dan 10% gescheiden 60-plussers in de kansarme buurten zijn: Izegem, Gistel, Wervik, Poperinge en Harelbeke.

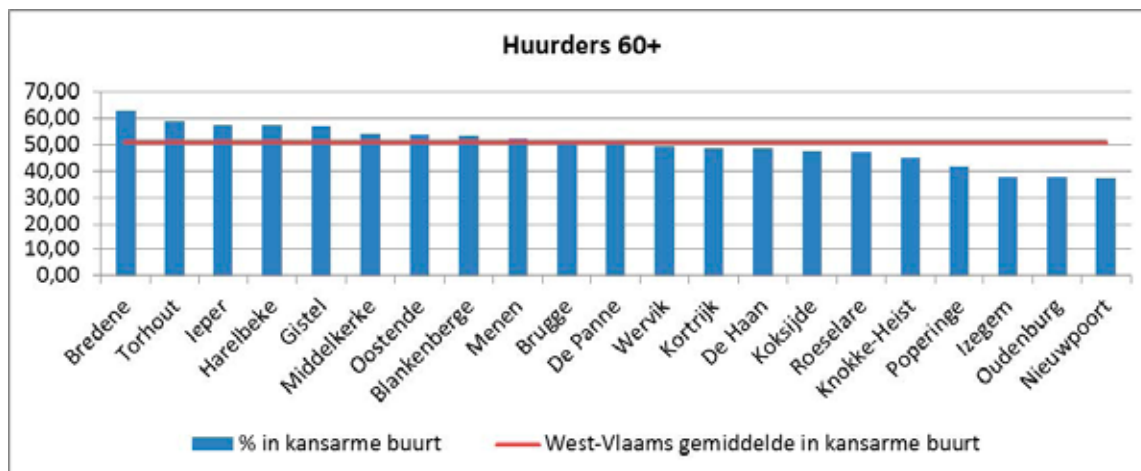
- Huisvesting

Gemeente	Aantal buurten	Huurlers 35-59 jaar		Huurlers 60+		Wooninstabiliteit	
		#	%	#	%	#	%
Oostende	20	3.966	58,49	4.251	53,67	2.096	12,08
Kortrijk	13	1.694	54,66	1.291	48,55	854	11,44
Roeselare	7	1.067	57,96	811	47,12	659	14,70
Brugge	6	1.007	64,43	611	50,62	437	12,97
Blankenberge	5	1.117	58,33	1.294	53,45	686	13,39
Menen	5	616	52,69	569	52,25	238	8,88
Ieper	4	520	57,14	520	57,08	271	12,00
Knokke-Heist	4	696	54,00	1.038	44,94	394	10,14
De Panne	3	435	60,25	532	50,00	249	12,57
Izegem	3	393	45,38	255	37,50	221	11,32
Wervik	3	272	59,13	252	49,41	91	7,62
Middelkerke	2	330	55,74	517	54,14	213	12,72
Nieuwpoort	2	141	42,47	125	37,09	126	15,14
Poperinge	2	204	49,16	200	41,58	85	8,13
Bredene	1	81	40,10	107	62,94	36	8,20
De Haan	1	170	55,56	244	48,41	87	9,95
Gistel	1	228	57,00	236	56,73	139	13,51
Harelbeke	1	113	47,08	214	57,07	117	15,94
Koksijde	1	207	63,89	313	47,50	144	13,26
Oudenburg	1	75	45,45	60	37,50	43	10,70
Torhout	1	201	69,79	179	58,69	115	14,80
West-Vlaanderen	86	13.593	56,68	13.619	50,71	7.301	12,04

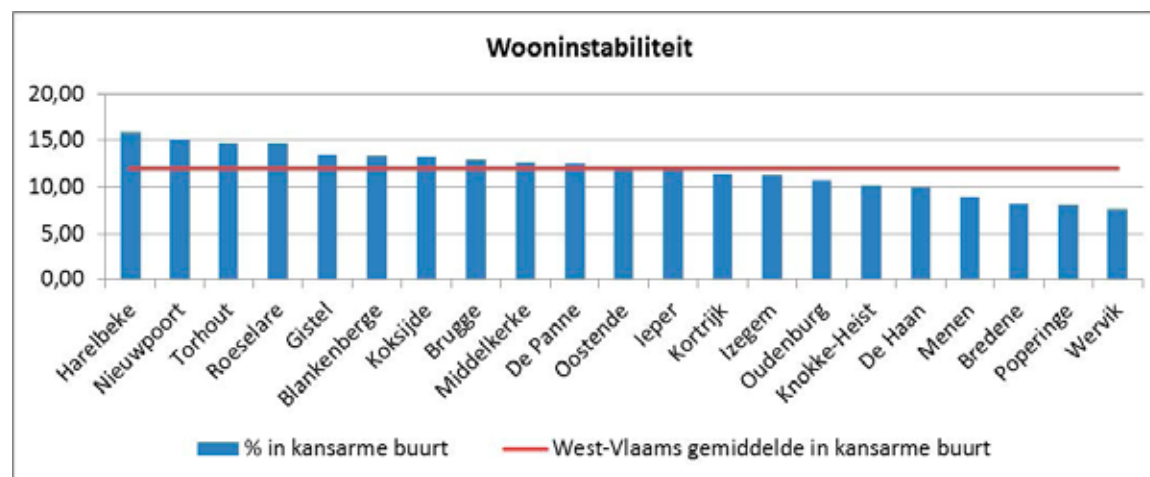
In West-Vlaanderen is gemiddeld genomen 28,12% van de gezinshoofden tussen 35 en 59 jaar huurder van een woning. De gemiddelde kansarme buurt wordt gekenmerkt door 56,68% huurders tussen 35 en 59 jaar, ongeveer het dubbele van het algemeen West-Vlaams gemiddelde.

In de gemeenten Torhout, Brugge, Koksijde en De Panne vinden we in de kansarme buurten telkens meer dan 60% huurders binnen deze leeftijdscategorie. Ook Wervik, Oostende, Blankenberge, Roeselare, Ieper en Gistel scoren boven het provinciaal gemiddelde van 56,68%. De overige gemeenten halen een lager percentage huurders tussen 35 en 59 jaar in de kansarme buurten. Helemaal achteraan de lijst, met het laagste aandeel, vinden we Bredene met 40,10%.

Het West-Vlaams gemiddelde voor het aandeel huurders ouder dan 60 jaar ligt op 27,94%. Voor de kansarme buurten bedraagt dit 50,71% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar. Ook hier is dit een veel hoger aandeel.

De kansarme buurt in Bredene spant hier de kroon met 63% huurders binnen de groep van 60-plussers. Daarnaast hebben eveneens Torhout, Ieper, Harelbeke, Gistel, Middelkerke, Oostende, Blankenberge en Menen een hoger percentage dan het West-Vlaams gemiddelde. Izegem, Oudenburg en Nieuwpoort scoren het laagst met minder dan 40% oudere huurders binnen de kansarme buurten.

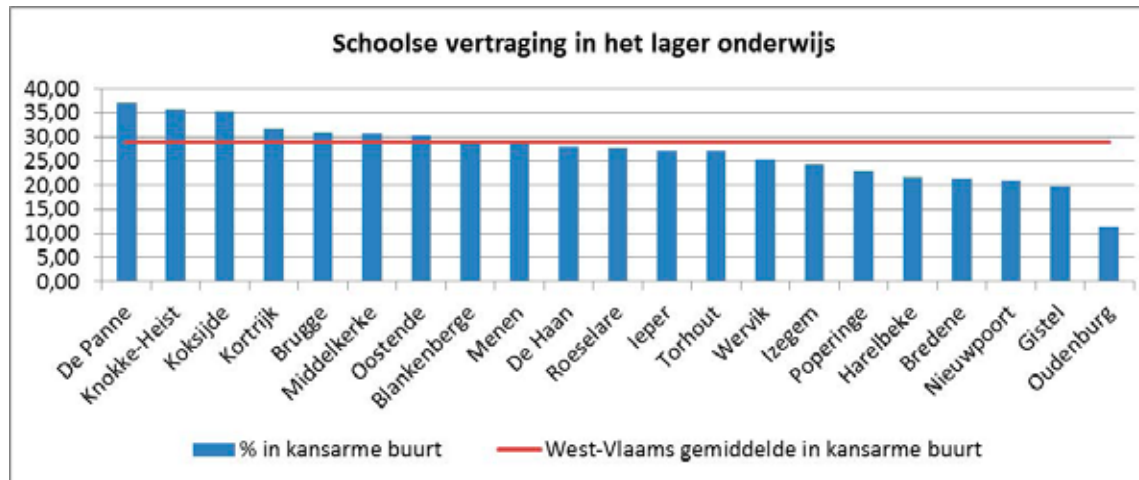
Voor alle West-Vlaamse buurten bedraagt de wooninstabiliteit gemiddeld genomen 7,33%. Binnen de kansarme buurten is 12,04% van de gezinnen verhuisd tussen 2012 en 2013. Kansarme buurten worden dus gekenmerkt door een grotere mobiliteit van de gezinnen. Hier zijn wel alle verhuisbewegingen meegeteld: zowel verhuis binnen de buurt als verhuis naar een andere buurt of gemeente.

De gemeenten met een grotere verhuismobiliteit binnen de kansarme buurten zijn: Harelbeke, Nieuwpoort, Torhout, Roeselare, Gistel, Blankenberge, Koksijde, Brugge, Middelkerke, De Panne en Oostende. In de kansarme buurten in Wervik tellen we het kleinste aandeel verhuisbewegingen.

• Onderwijs

Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% leerlingen tov totaal lln	Schoolse vertraging lager onderwijs		Schoolse vertraging secundair onderwijs		Buitengewoon onderwijs	
				#	%	#	%	#	%
Oostende	20	3.942	39,98	341	30,34	176	14,02	280	7,10
Kortrijk	13	2.268	17,69	212	31,88	108	15,91	196	8,64
Roeselare	7	1.154	11,15	100	27,78	43	11,44	100	8,67
Brugge	6	829	4,45	83	30,97	28	9,33	68	8,20
Blankenberge	5	1.029	42,50	90	29,13	36	10,32	84	8,16
Menen	5	1.127	19,88	87	28,90	45	13,72	138	12,24
Ieper	4	490	8,37	39	27,27	14	7,95	38	7,76
Knokke-Heist	4	393	10,21	40	35,71	11	6,51	13	3,31
De Panne	3	380	25,59	45	37,19	13	10,40	34	8,95
Izegem	3	585	13,39	39	24,38	18	9,38	67	11,45
Wervik	3	488	15,16	38	25,50	7	5,93	70	14,34
Middelkerke	2	223	8,79	19	30,65	16	14,68	10	4,48
Nieuwpoort	2	258	18,28	15	21,13	8	9,20	20	7,75
Poperinge	2	378	10,31	26	23,01	9	6,87	31	8,20
Bredene	1	257	8,96	18	21,43	9	12,86	21	8,17
De Haan	1	103	6,32	7	28,00	<5	5,41	8	7,77
Gistel	1	301	13,50	19	19,79	8	8,42	22	7,31
Harelbeke	1	136	3,00	8	21,62	<5	7,69	11	8,09
Koksijde	1	113	5,01	12	35,29	<5	12,00	12	10,62
Oudenburg	1	154	9,81	6	11,32	5	10,20	6	3,90
Torhout	1	133	4,18	12	27,27	6	12,00	12	9,02
West-Vlaanderen	86	14.741	7,57	1.256	29,00	568	11,94	1.241	8,42

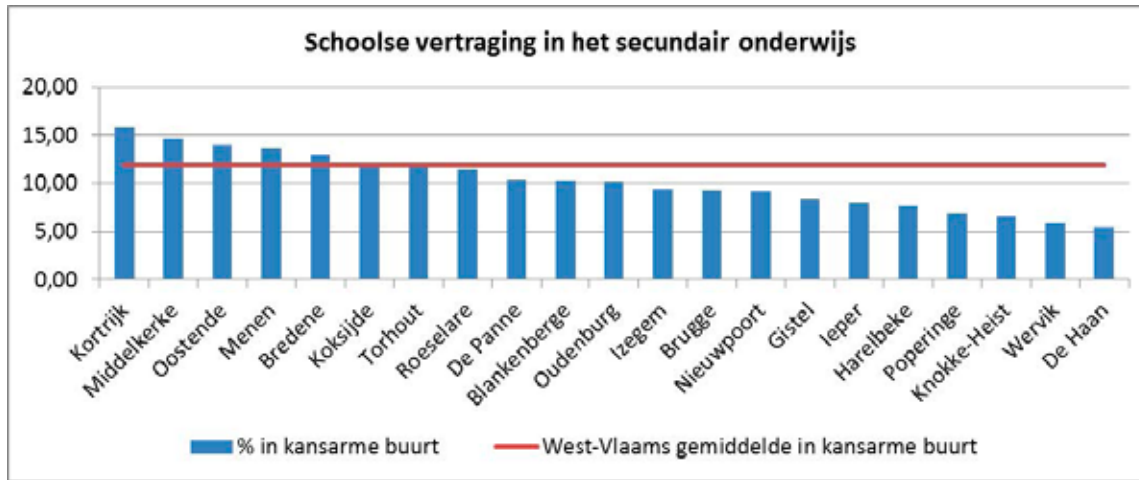
In de kansarme buurten in West-Vlaanderen wonen in totaal 14.741 leerlingen; dit is 7,57% van alle West-Vlaamse leerlingen. Er zijn grote intergemeentelijke verschillen. Uitschieters zijn Blankenberge, Oostende en De Panne, waar respectievelijk 42,5%, 40% en 25,6% van de leerlingen in een kansarme buurt woont. De laagste aandelen vinden we daarentegen terug bij Koksijde, Brugge, Torhout en Harelbeke (5% of minder).

Van alle West-Vlaamse leerlingen in het gewoon lager onderwijs heeft 14,42% minstens 1 jaar schoolse vertraging. Het gemiddeld aandeel leerlingen met minstens 1 jaar schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs wonend in een kansarme buurt bedraagt voor West-Vlaanderen 29%. Dit is een opvallend hoger percentage.

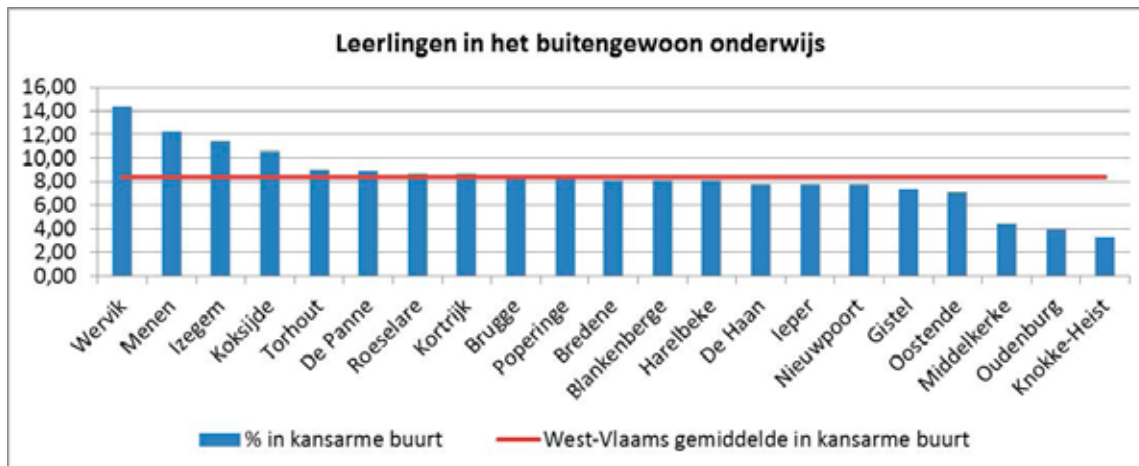
De top 3 van gemeenten met de hoogste aandelen schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs in de kansarme buurten is: De Panne (37,2%), Knokke-Heist (35,7%) en Koksijde (35,3%). Ook Kortrijk (31,9%), Brugge (31%), Middelkerke (30,7%), Oostende (30,3%) en Blankenberge (29,1%) zitten boven het West-Vlaams gemiddelde.

De kansarme buurten in Gistel en Oudenburg huisvesten daarentegen de laagste percentages leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs (minder dan 20%).

4,29% van de West-Vlaamse scholieren loopt in het gewoon secundair onderwijs 2 of meer jaar achter op leeftijdsgenoten. Voor de leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs wonend in een kansarme buurt bekomen we een gemiddelde van 11,94%.

De gemeenten met een hoger aandeel leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs in de kansarme buurten zijn: Kortrijk (15,9%), Middelkerke (14,7%), Oostende (14%), Menen (13,7%) en Bredene (12,9%). Koksijde en Torhout schommelen rond het provinciaal gemiddelde. Poperinge, Knokke-Heist, Wervik en De Haan hebben daarentegen de laagste percentages middelbare scholieren met minstens 2 jaar schoolse vertraging in kansarme buurten (minder dan 7%).

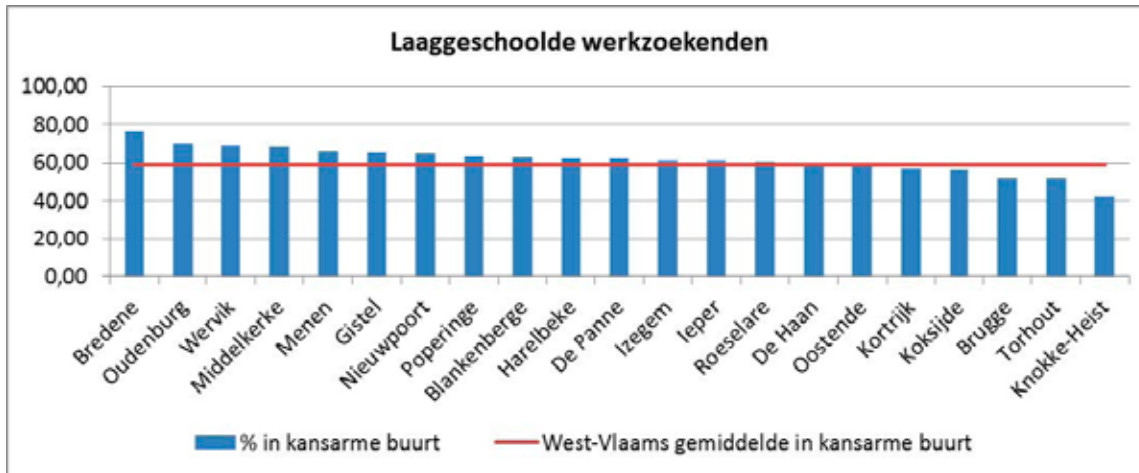
Het West-Vlaams gemiddelde voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs bedraagt 4,89%. De West-Vlaamse kansarme buurten tellen gemiddeld 8,42% leerlingen in het buitengewoon onderwijs.

Uitschieters zijn Wervik, Menen, Izegem en Koksijde met meer dan 10% leerlingen in het buitengewoon onderwijs in de kansarme buurten. Middelkerke, Oudenburg en Knokke-Heist vallen daarentegen op door hun relatief laag aandeel leerlingen in het buitengewoon onderwijs in de kansarme buurten (minder dan 5%).

• Werkloosheid

Gemeente	Aantal buurten	Aantal werkzoekenden	% werkzoekenden tov totaal aantal		
			wzkn	#	%
Oostende	20	1.918	59,77	1.107	57,72
Kortrijk	13	933	35,91	529	56,70
Roeselare	7	478	28,32	290	60,67
Brugge	6	274	8,29	142	51,82
Blankenberge	5	541	58,23	341	63,03
Menen	5	337	28,37	223	66,17
Ieper	4	219	23,10	134	61,19
Knokke-Heist	4	180	22,25	77	42,78
De Panne	3	190	43,88	118	62,11
Izegem	3	148	24,71	91	61,49
Wervik	3	96	17,88	66	68,75
Middelkerke	2	111	19,07	76	68,47
Nieuwpoort	2	40	11,46	26	65,00
Poperinge	2	85	21,09	54	63,53
Bredene	1	30	5,99	23	76,67
De Haan	1	58	14,68	35	60,34
Gistel	1	76	28,15	50	65,79
Harelbeke	1	53	7,67	33	62,26
Koksijde	1	82	15,13	46	56,10
Oudenburg	1	20	10,75	14	70,00
Torhout	1	56	12,44	29	51,79
West-Vlaanderen	86	5.925	19,41	3.504	59,14

In de kansarme buurten in West-Vlaanderen wonen in totaal 5.925 werkzoekenden; dit is 19,4% van alle West-Vlaamse werkzoekenden. Ook hier verschillen de gemeenten onderling erg. Uitschieters zijn Oostende, Blankenberge en De Panne, waar respectievelijk 59,8%, 58,2% en 43,9% van de werkzoekenden in een kansarme buurt woont. In Brugge, Harelbeke en Bredene is dit het geval voor minder dan 10% van de werkzoekenden. Gemiddeld genomen telt West-Vlaanderen 51,59% laaggeschoolde werkzoekenden t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden. De West-Vlaamse kansarme buurten tellen gemiddeld 59,14% laaggeschoolde werkzoekenden.

De gemeenten Bredene, Oudenburg, Wervik, Middelkerke, Menen en Gistel hebben meer dan 65% laaggeschoolde werkzoekenden in hun kansarme buurten, terwijl Knokke-Heist achteraan bengelt met 42,8% laaggeschoolde werkzoekenden in de kansarme buurten.

3.2. Kansarmoede in kaart: doelgroepenanalyse

In het volgende luik willen we, na de algemene screening van kansarme buurten in West-Vlaanderen, focussen op twee doelgroepen: enerzijds de kinderen en jongeren (0-19 jaar) en anderzijds de ouderen (60-plussers). Vanuit het werkveld komt regelmatig de vraag naar deze twee doelgroepen. Kansarmoedestudies tonen bovendien aan dat zowel de jongeren als de ouderen wel degelijk een verhoogd risico lopen om in een preciaire leefsituatie terecht te komen (en te blijven).

Per doelgroep worden eerst de gebruikte indicatoren beschreven. Een aantal indicatoren worden zowel voor de algemene screening als voor de doelgroepenanalyse gebruikt. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de buurten die de specifieke drempelwaarden (enerzijds voor kwetsbare jongeren en anderzijds voor kwetsbare ouderen) overschrijden. Tot slot staan we nog even stil bij de buurten die uit de algemene screening als kansarm naar voor komen: we gaan na of deze buurten al dan niet veel kwetsbare jongeren en/of ouderen huisvesten.

3.2.1. Kwetsbare jongeren

Armoede is kenmerkend voor maatschappelijk kwetsbare jongeren (Hauspie, 2010, p.27). Vaak blijven zij ook langer in de armoedesituatie en nemen zij deze mee wanneer zij het huis verlaten, wat intergenerationele armoede wordt genoemd.

Uit het Rapport vooronderzoek naar maatschappelijk kwetsbare jongeren (Hauspie, 2010) komen onder andere volgende kenmerken naar voor van kwetsbare jongeren:

Vooreerst is er de gezinssituatie die op meerdere wijzen kan bijdragen tot een kwetsbare positie. Relationele problemen binnen het gezin, ontwrichte gezinnen, alleenstaande ouders, grote gezinnen ... deze gezinnen worden vaak geconfronteerd met moeilijke financiële situaties, werkonzekerheid wat nieuwe vormen van kwetsbaarheid met zich meebrengt. Bovendien zien de kinderen die opgroeien in een kwetsbare gezinssituatie zich vaak minder gesteund door hun ouders o.a. bij het maken van huiswerk, het oplossen van relationele en emotionele problemen... .

Een tweede belangrijke speler op het vlak van socialisatie is het onderwijs. Ook hier loopt het vaak fout. Daar waar de school vaak gezien wordt als een middel om te stijgen op de sociale ladder, is dit voor kansarme kinderen vaak niet het geval. Net zij komen als het ware in een negatieve spiraal terecht, ook watervalstysteem genoemd, waarbij men hen vaker dan andere leerlingen terug vindt in de lagere opleidingen en in het buitengewoon onderwijs.

Ook op het vlak van huisvesting blijkt dat kwetsbare jongeren vaker in slechte omstandigheden wonen: de woning is te klein, biedt weinig of onvoldoende comfort, is gevestigd in een buurt met weinig voorzieningen... .

Wat hun gezondheid betreft, kenmerken kwetsbare jongeren zich vaker door een zwakkere psychische en fysieke gezondheid wat hun kwetsbaarheid op andere domeinen (vb. onderwijs, tewerkstelling) nog verhoogt.

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat kwetsbaarheid (bij jongeren) een complex gegeven is waarbij meerdere factoren meespelen die elkaar kunnen versterken.

Aandacht voor kwetsbare jongeren is in het bijzonder belangrijk omwille van het feit dat zij moeilijk uit de greep van armoede kunnen ontsnappen. Ze stappen met een achterstand op de arbeidsmarkt door een lagere of onafgewerkte opleiding waardoor ze een verhoogde kans hebben om in de werkloosheid te belanden. Ze ontberen evenzeer vaak noodzakelijke sociale vaardigheden en netwerken om zich een weg te banen in het aanbod van sociale voorzieningen. Ze hebben een geschonden vertrouwen in maatschappelijke instellingen, leven met een gevoel van schaamte en een laag zelfbeeld waardoor ze zich gaan isoleren en terugtrekken uit het maatschappelijke leven en hierdoor worden zij niet altijd opgemerkt ...

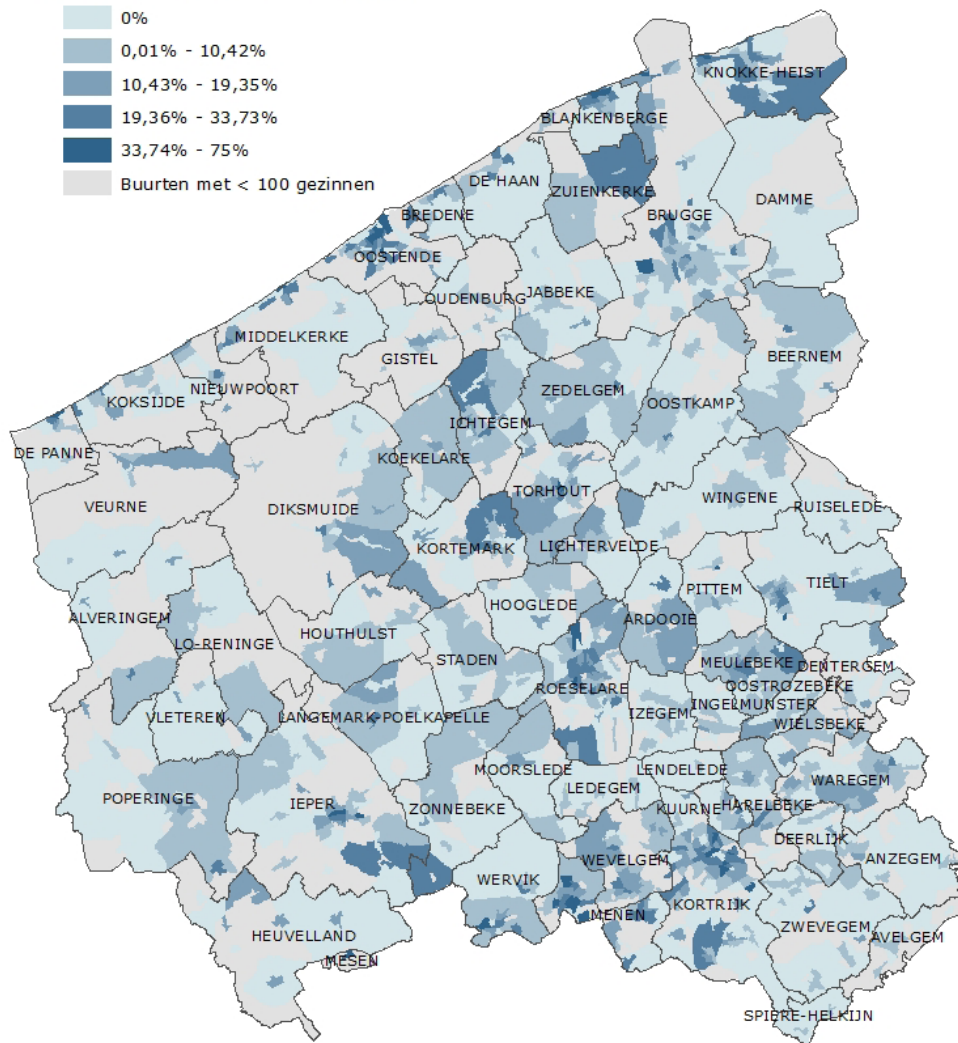
• **Beschrijving van de indicatoren:**

De dimensie om buurten met een verhoogde kans op kwetsbare jongeren te detecteren werd gevormd door volgende 6 indicatoren:

- Leerlingen met schoolse vertraging in het lager onderwijs
- Leerlingen met schoolse vertraging in het secundair onderwijs
- Leerlingen in het buitengewoon onderwijs
- Wooninstabiliteit
- Eenoudergezinnen
- Kansarme geboorten

De eerste 5 indicatoren worden ook gebruikt in de algemene screening en de beschrijving kan gelezen worden in punt "2.2. De kansarmoede-indicatoren". De uitleg over de indicator kansarme geboorten kan hieronder gelezen worden.

Kansarme geboorten	
Omschrijving	Aantal kinderen geboren in kansarme gezinnen volgens de criteria van Kind en Gezin op het totaal aantal geboorten. Om de grote jaarlijkse fluctuaties wat af te vlakken, wordt telkens het gemiddelde genomen van de afgelopen 3 jaar.
Bron	Kind en Gezin, gemiddelde 2010-2012
Relevantie	<p>Begin jaren '90 is Kind en Gezin begonnen met de registratie van kansarme geboortes. Aan de hand van 6 variabelen ontwikkelden zij een indicator om de armoedesituatie van een pasgeborene in te schatten. Deze variabelen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beschikbaar maandinkomen: gemiddeld onregelmatig maandinkomen of het beschikbaar inkomen is lager dan het bedrag van het leefloon; leven van werkloosheidsuitkering en/of leefloon. Er wordt onderscheid gemaakt naar het aantal kinderen ten laste, maar geen rekening gehouden met de kinderbijslag. 2. Opleiding ouders: lager onderwijs, beroepsonderwijs, buitengewoon onderwijs, niet beëindigd lager secundair onderwijs en/of analfabeet. 3. Arbeidsituatie ouders: preciaire tewerkstelling (bv. tijdelijke contracten), werkloosheid van beide ouders of van de alleenstaande ouder en/of werkzaam in beschutte werkplaats. 4. Laag stimulatieniveau: laag stimulatieniveau van de kinderen, niet of onregelmatig volgen van kleuteronderwijs en/of moeilijkheden met de verzorging van de kinderen. 5. Huisvesting: verkrotte, ongezonde en/of onveilige woning; te klein en/of te weinig nutsvoorzieningen (bv. bad, cv ...). 6. Gezondheid: zwakke gezondheid van de gezinsleden, gebrek aan kennis en deelname aan de gezondheidszorg, chronische ziektes en/of handicaps in het gezin. <p>De regioverpleegkundigen geven een score aan elk gezin dat zij bezoeken, naar aanleiding van een geboorte, op elk van deze 6 variabelen. Een gezin dat op minstens 3 van deze indicatoren zwak scoort wordt als kansarm beschouwd.</p>

% kansarme geboorten 2010-2012

• Beschrijving van de resultaten:

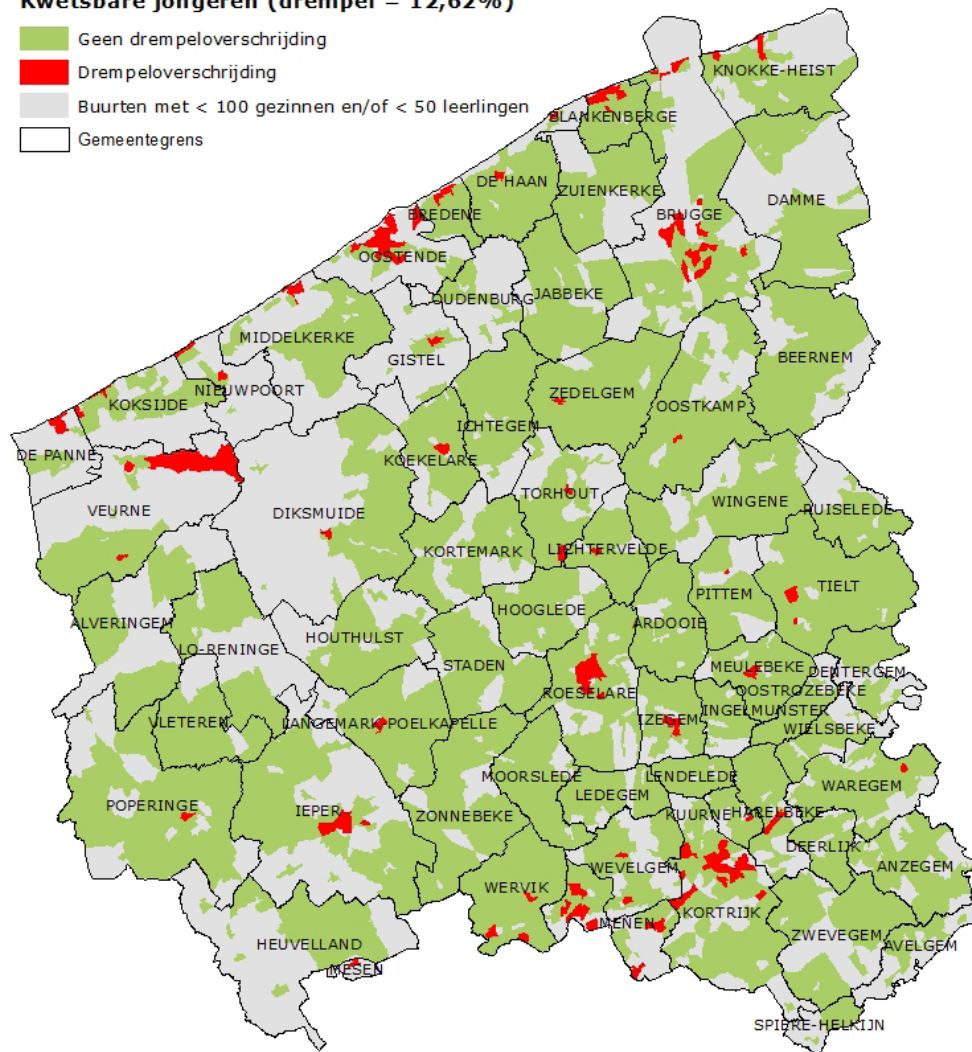
Voor de dimensie rond kwetsbare jongeren werd, net als bij de dimensie onderwijs, een extra voorwaarde in acht genomen, namelijk dat er in de buurt minstens 50 leerlingen moeten wonen. Dat is het geval voor 1.163 buurten (van de 1.282 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 89,5% van alle leerlingen in de analyse opgenomen wordt en 90,08% van alle 0-19-jarigen.

De drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren bedraagt 12,62%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 50 leerlingen) een gemiddeld percentage op deze 6 indicatoren heeft dat hoger is dan 12,62%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor kwetsbare jongeren overschrijden. Het betreft 175 buurten, gespreid over 34 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 105.405 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren overstijgt. Dit is goed voor 20,8% van alle gezinnen. Als we kijken naar de 0-19-jarigen, dan blijkt dat 15,2% van hen (=36.868) in een buurt woont waar de kans op kwetsbare jongeren verhoogd is. Het zijn voornamelijk de centra van de grotere steden die rood kleuren.

Kwetsbare jongeren (drempel = 12,62%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen en/of < 50 leerlingen
- Gemeentegrens

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 0-19-jarigen	% tov het totaal 0-19-jarigen in de gemeente
Blankenberge	8	6.671	67,28	1.711	55,52
Bredene	2	1.213	16,66	339	9,63
Brugge	17	10.257	19,49	3.593	15,80
De Haan	2	1.099	17,96	276	13,64
De Panne	5	2.820	53,13	713	39,28
Diksmuide	2	773	11,16	234	6,45
Gistel	1	1.029	21,20	393	14,26
Harelbeke	3	1.820	15,82	670	11,68
Ieper	7	4.904	32,64	1.660	22,90
Izegem	4	2.272	19,31	913	15,73
Knokke-Heist	7	6.434	38,49	1.155	23,78
Koekelare	2	759	21,19	291	16,27
Koksijde	2	1.525	13,82	251	8,30
Kortrijk	26	11.383	34,76	5.446	33,55
Kuurne	1	410	7,56	260	9,21
Langemark-Poelkapelle	1	384	12,16	187	9,32
Lichtervelde	1	340	9,76	119	6,19
Menen	13	5.873	41,75	3.259	43,39
Mesen	1	360	87,80	190	79,83
Meulebeke	1	906	20,11	397	16,58
Middelkerke	4	2.511	26,58	649	21,08
Nieuwpoort	3	2.411	42,16	465	26,66
Oostende	29	24.669	69,09	7.901	65,49
Oostkamp	1	231	2,49	86	1,69
Pittem	1	111	4,17	76	4,99
Poperinge	1	632	7,79	221	4,89
Roeselare	14	7.457	29,29	2.643	20,32
Tielt	4	1.311	15,65	579	13,84

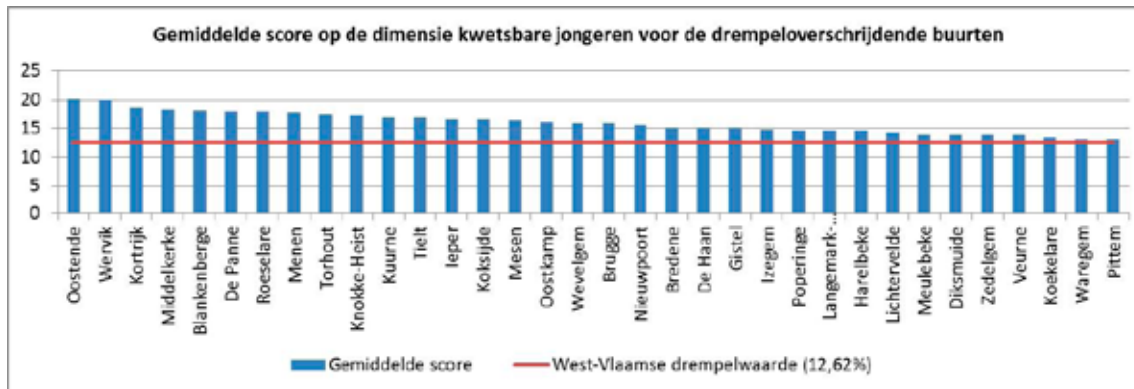
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 0-19-jarigen	% tov het totaal 0-19-jarigen in de gemeente
Torhout	2	995	11,68	274	6,67
Veurne	3	1.032	21,44	437	18,93
Waregem	1	707	4,61	372	4,68
Wervik	3	1.195	15,66	671	15,73
Wevelgem	2	563	4,41	291	4,24
Zedelgem	1	348	3,90	146	2,90
West-Vlaanderen	175	105.405	20,79	36.868	15,21

20,79% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de kans op kwetsbare jongeren verhoogd is. Wat betreft het aantal 0-19-jarigen, zien we dat 36.868 kinderen en jongeren in een buurt wonen die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren overschrijdt. Dit komt neer op 15,21% van alle West-Vlaamse 0-19-jarigen.

Gemeenten met een grotere concentratie aan 0-19-jarigen binnen deze buurten zijn: Mesen (79,83%), Oostende (65,49%), Blankenberge (55,52%), Menen (43,39%), De Panne (39,28%), Kortrijk (33,55%), Nieuwpoort (26,66%), Knokke-Heist (23,78%), Ieper (22,9%), Middelkerke (21,08%), Roeselare (20,32%), Veurne (18,93%), Meulebeke (16,58%), Koekelare (16,27%), Brugge (15,8%), Izegem (15,73%) en Wervik (15,73%).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie kwetsbare jongeren en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor jongeren overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 34 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor kwetsbare jongeren (12,62%) wordt overstege, zien we de volgende top 5 in de scores: Oostende (20,12%), Wervik (20,06%), Kortrijk (18,71%), Middelkerke (18,25%) en Blankenberge (18,04%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie kwetsbare jongeren betreft. Deze 5 gemeenten zijn bovendien gemeenten waar er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie 0-19-jarigen woont dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

Tot slot bekijken we de aantallen voor de 6 indicatoren van de dimensie kwetsbare jongeren voor de buurten met een verhoogde kans op kwetsbare jongeren.

Gemeente	Aantal Buurten	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secundair ond	Leerlingen buitengewoon onderwijs	Eenoudergezinnen	Wooninstabiliteit	Geboorten in kansarme gezinnen
Blankenberge	8	1.317	115	41	105	269	829	31
Bredene	2	258	19	5	11	52	176	<5
Brugge	17	2.956	228	92	232	501	1.083	30
De Haan	2	234	17	<5	16	45	96	<5
De Panne	5	562	61	17	50	124	315	6
Diksmuide	2	192	6	5	6	38	114	<5
Gistel	1	301	19	8	22	60	139	<5

Gemeente	Aantal Buurten	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secundair ond	Leerlingen buitengewoon onderwijs	Eenoudergezinnen	Wooninstabiliteit	Geboorten in kansarme gezinnen
Harelbeke	3	487	29	11	36	71	210	11
Ieper	7	1.244	80	31	98	236	562	18
Izegem	4	696	46	23	76	127	264	<5
Knokke-Heist	7	814	63	22	30	196	626	16
Koekelare	2	231	13	6	12	47	87	<5
Koksijde	2	191	15	<5	19	39	181	<5
Kortrijk	26	4.117	375	177	336	576	1.155	104
Kuurne	1	200	15	8	20	25	17	5
Langemark-Poelkapelle	1	144	8	<5	11	17	28	<5
Lichtervelde	1	92	9	<5	5	19	39	<5
Menen	13	2.389	185	72	246	366	458	60
Mesen	1	93	5	<5	8	22	23	<5
Meulebeke	1	336	28	<5	20	26	81	5
Middelkerke	4	519	47	21	28	100	277	10
Nieuwpoort	3	348	23	9	25	61	311	5
Oostende	29	6.353	498	258	429	1.211	2.695	140
Oostkamp	1	78	5	<5	<5	12	20	<5
Pittem	1	57	<5	0	<5	8	<5	<5
Poperinge	1	174	13	<5	9	32	73	<5
Roeselare	14	2.050	164	68	164	351	997	49
Tielt	4	455	34	17	30	73	150	9
Torhout	2	235	22	10	25	33	122	5
Veurne	3	410	25	13	18	66	96	<5
Waregem	1	250	21	<5	15	36	38	5
Wervik	3	488	38	7	70	110	91	10
Wevelgem	2	232	27	<5	29	27	34	<5
Zedelgem	1	111	9	0	8	19	67	<5
West-Vlaanderen	175	28.614	2.266	950	2.215	4.995	11.457	560

We tellen in totaal 2.266 leerlingen met minstens 1 jaar schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs die wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Ten opzichte van alle leerlingen in het gewoon lager onderwijs binnen deze buurten is dit 26,6%. Eerder (p.62) zagen we reeds dat het percentage voor gans de provincie op 14,42% ligt en voor de kansarme buurten in de provincie op 29%. Als we kijken naar alle leerlingen met schoolse achterstand in het gewoon lager onderwijs, dan blijkt dat een vierde (24,94%) van hen in een buurt woont waar de kans op kwetsbare jongeren hoger is.

Daarnaast tellen we 950 leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs die in een kwetsbare buurt voor jongeren wonen. Dat is 9,8% ten opzichte van alle leerlingen in het gewoon secundair onderwijs binnen deze buurten. Dit percentage ligt wederom tussen de percentages voor gans de provincie (4,29%) en voor de kansarme buurten (11,94%), zoals we eerder zagen (p. 63). Ten opzichte van alle leerlingen met minstens 2 jaar schoolse achterstand in het gewoon secundair onderwijs kunnen we concluderen dat bijna een derde (31%) van hen in een buurt woont waar we een verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren detecteren.

Een volgende indicator is het aantal leerlingen dat buitengewoon onderwijs volgt. We tellen in totaal 2.215 leerlingen wat neerkomt op 7,7% van alle leerlingen in deze buurten met verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren. Algemeen in de provincie ligt dit aandeel op 4,89% en voor de kansarme buurten op 8,42% (p. 64). Daarnaast kunnen we hier nog vaststellen dat bijna 1 op de 4 leerlingen (23,24%) in het buitengewoon onderwijs in een kwetsbare buurt voor jongeren woont.

4.995 eenoudergezinnen wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Dit betekent dat van het totaal aantal gezinnen met kinderen in deze buurten 24% een eenoudergezin betreft. De aandelen voor de provincie en voor de kansarme buurten bedragen respectievelijk 13,22% en 26,81% (zie p. 57). Als we het bekijken op het totaal aantal eenoudergezinnen, dan komt dit neer op 27,56% van de eenoudergezinnen die in een kwetsbare buurt voor jongeren woont.

Vervolgens kijken we naar het aantal gezinnen dat het afgelopen jaar is verhuisd: 11.457 gezinnen van hen wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Binnen deze buurten betekent dit een wooninstabiliteit van 10,9%. Voor gans West-Vlaanderen bedraagt de wooninstabiliteit gemiddeld 7,33% en voor de kansarme buurten 12,04% (zie p. 60). We kunnen hier nog concluderen dat bijna 1 op de 3 verhuisbewegingen (30,81%) gebeurt door een gezin wonend in een kwetsbare buurt voor jongeren.

De laatste indicator voor de dimensie kwetsbare jongeren is het aantal kansarme geboorten. De tabel geeft het gemiddeld aantal weer voor 2010-2012. Binnen de kwetsbare buurten voor jongeren tellen we gemiddeld 560 kansarme geboorten. Dit is 27,1% van de geboorten binnen deze buurten. Het provinciaal aandeel ligt op 10,1% en het aandeel voor de kansarme buurten op 31,3%. Ten opzichte van alle kansarme geboorten in West-Vlaanderen, vindt 47,22% plaats in een kwetsbare buurt voor jongeren.

3.2.2. Kwetsbare ouderen

Meerdere onderzoeken wezen reeds uit dat ouderen een grotere kans lopen om in armoede te moeten leven. Meerdere factoren spelen hierbij een rol.

Het beperkter inkomen is de meest voor de hand liggende factor. Het wettelijk voorzien pensioen is niet altijd toereikend om in het levensonderhoud te voorzien. Zo wijst het onderzoek van Verté (2007, p.30-31) uit dat 4 op 10 West-Vlaamse ouderen aangeeft moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen met het inkomen. Opmerkelijk is de vaststelling van Verté dat West-Vlaamse ouderen vaker dan de gemiddelde Vlaamse ouderen (39,4%) aangeven moeilijk rond te komen.

Een tweede factor is de gezinssamenstelling. Door hun hogere leeftijd hebben ouderen een grotere kans om alleen komen te staan. Vooral alleenstaande vrouwen zijn een bijzonder kwetsbare groep. Zo hebben zij bijvoorbeeld gemiddeld genomen een lager pensioen dan mannen onder andere doordat zij huisvrouw waren of vaker deeltijds werkten.

Een derde factor die ouderen vaker in de armoede doet belanden, is gezondheid. De uitgaven voor gezondheid stijgen aanzienlijk vanaf 65 jaar. De gezondheidsenquête van 2008 (waarbij 11.250 personen geïnterviewd werden omtrent hun gezondheid verspreid over 159 Belgische gemeenten) toont aan dat 41% van de 65-plussers aangeeft dat zij de kosten voor gezondheidszorgen maar moeilijk kunnen betalen (Van der Heyden J. et.al, 2010). Komt daarbij dat ouderen vaak niet weten waar zij recht op hebben of waar ze terecht kunnen voor zorgverlening en informatie.

Bovenstaande opsomming is niet limitatief maar ze toont reeds aan dat ouderen een bijzondere kwetsbare groep kunnen zijn.

• Beschrijving van de indicatoren:

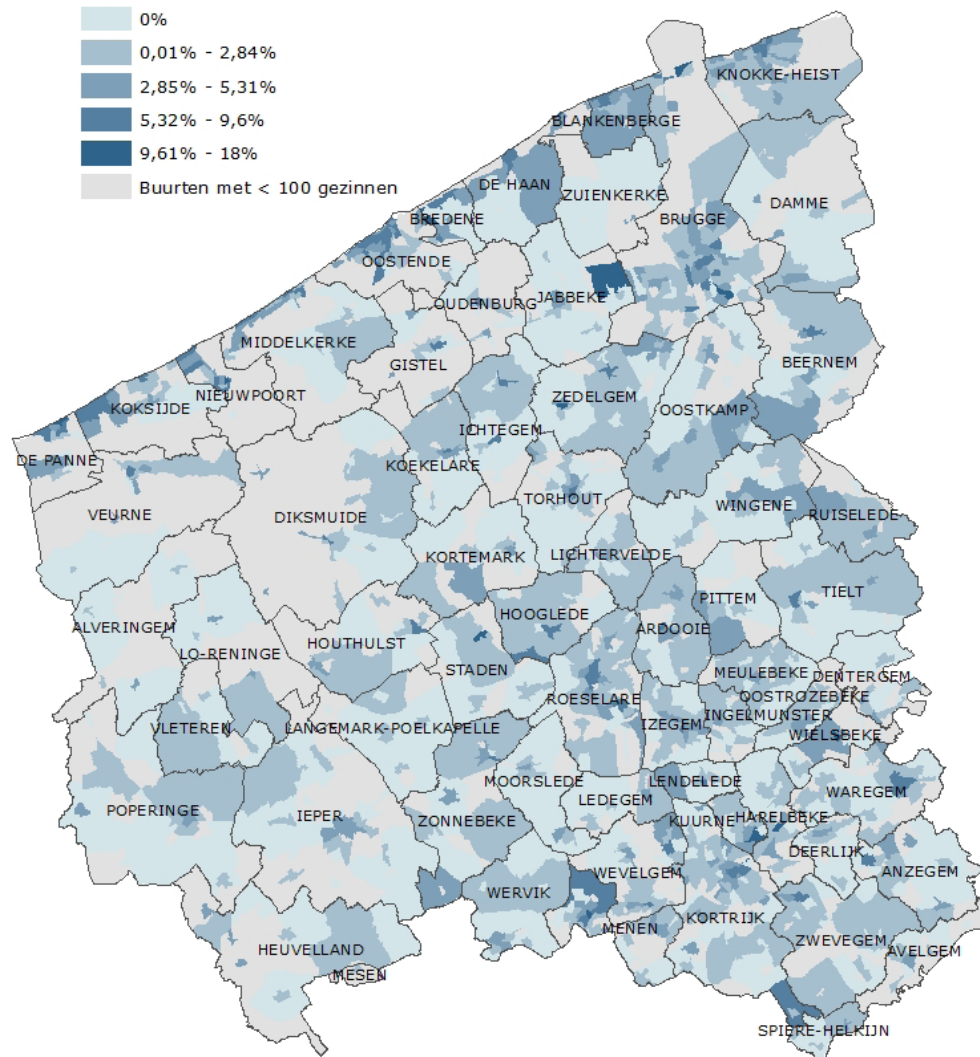
De dimensie om buurten met een verhoogde kans op kwetsbare ouderen te detecteren werd gevormd door volgende 3 indicatoren:

- Gescheiden 60-plussers
- Wooninstabiliteit 60-plussers
- Huurders appartement 60-plussers

De eerste indicator wordt ook gebruikt in de algemene screening en de beschrijving kan gelezen worden in punt "2.2. De kansarmoede-indicatoren". De uitleg over de twee andere indicatoren kan hieronder gelezen worden.

Wooninstabiliteit 60-plussers	
Omschrijving	Aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar die op 01/01/2013 op een ander adres woonden dan op 01/01/2012 t.o.v. het totaal aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar.
Bron	Rijksregister op 01/01/2013
Relevantie	Een buurt die gekenmerkt wordt door een hoge verhuismobiliteit heeft een grotere kans op kwetsbaarheid. Er wordt weinig of niet geïnvesteerd in de woningen en de buurt. Maar ook de bewoners zelf kunnen geen stabiele leefomgeving uitbouwen, zoals een vaste huisarts, school, netwerk van burens... (Kesteloot, 2008). Merk op dat nieuwbouwwijken een invloed kunnen hebben op de gegevens. Een drempeloverschrijding op deze variabele hoeft dus niet per definitie gelinkt te worden aan een hogere kwetsbaarheid.

% wooninstabiliteit 60-plussers 2013

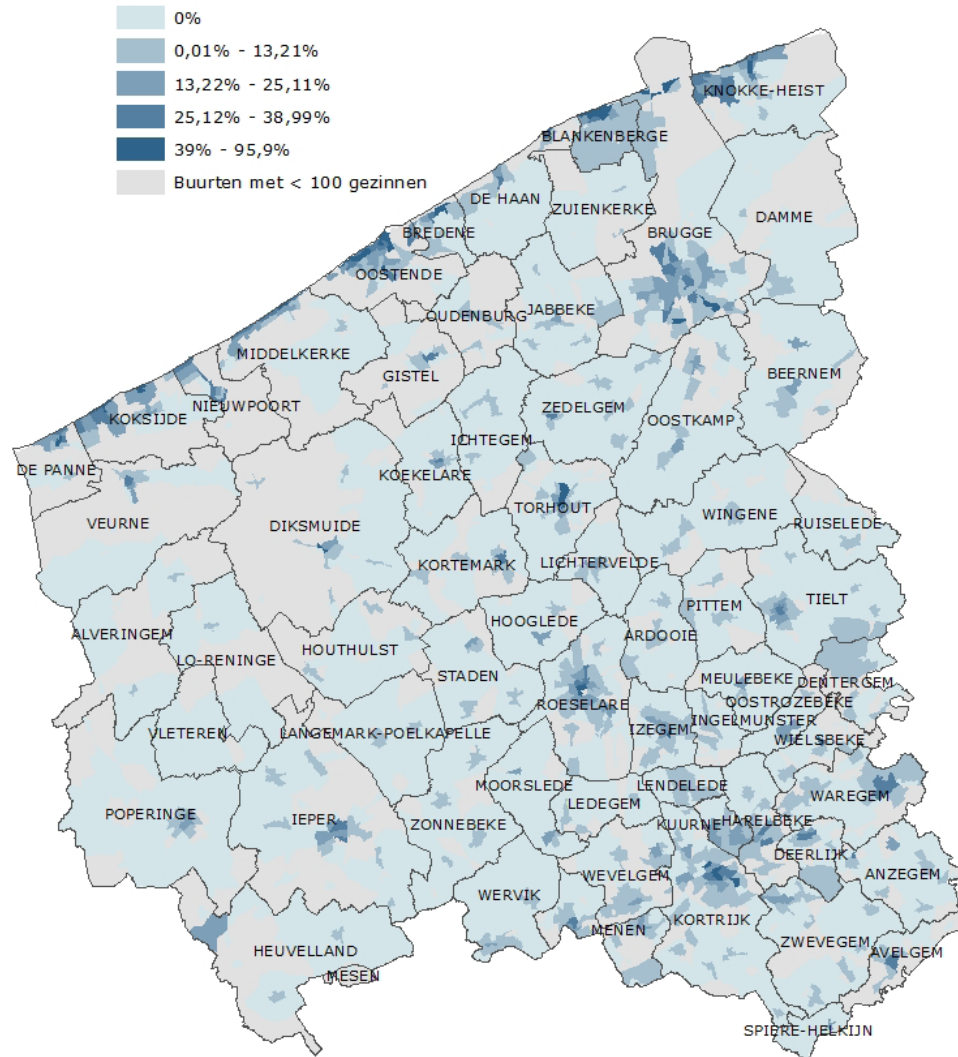

©Steunpunt Sociale Planning 2014

Huurders appartement 60-plussers

Omschrijving	Aantal huurders van een appartement ouder dan 60 jaar (gezinshoofd) op het totaal aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar.
Bron	Rijksregister en kadaster op 01/01/2013
Relevantie	Zowel het onderzoek 'Wonen in West-Vlaanderen' (2004) als het onderzoek van Winters (2011) laten zien dat de betaalbaarheidsproblematiek wat de leeftijd van de referentiepersoon betreft sterk verschilt naargelang het eigendomsstatuut. In beide onderzoeken komen de oudere private huurders als meest kwetsbare groep naar voor.

% huurders appartement 60-plussers 2013

• Beschrijving van de resultaten:

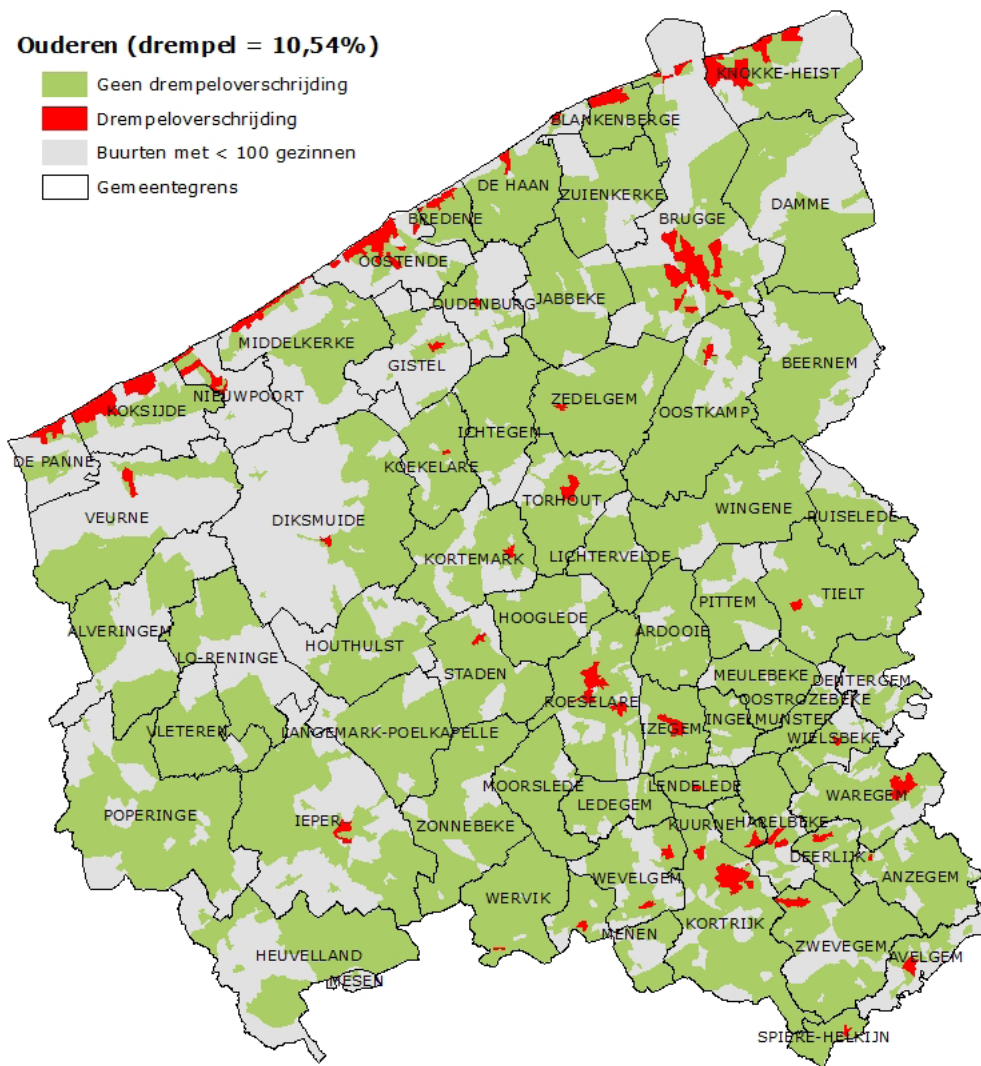
De drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen bedraagt 10,54%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 10,54%.

De kaart toont de buurten die de drempel voor kwetsbare ouderen overschrijden. Het betreft 192 buurten, gespreid over 38 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 122.406 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen overstijgt. Dit is goed voor 24,1% van alle gezinnen. Als we kijken naar de 60-plussers, dan blijkt dat 26,3% van hen (=85.979) in een buurt woont waar de kans op kwetsbare ouderen verhoogd is.

De kaart laat zien dat de kwetsbare ouderen voornamelijk aan de kust wonen en in de centra van de grotere steden en gemeenten.

Ouderen (drempel = 10,54%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 60-plussers	%tov het totaal aantal 60-plussers in de gemeente
Anzegem	1	189	3,29	139	3,91
Avelgem	1	975	24,01	669	27,96
Blankenberge	9	7.126	71,86	5.263	74,86
Bredene	4	2.162	29,70	1.598	36,77
Brugge	28	18.947	36,00	11.615	34,73
De Haan	4	2.141	34,99	1.745	37,33
De Panne	6	3.025	56,99	2.542	63,85
Deerlijk	1	673	14,27	466	15,79
Diksmuide	2	773	11,16	452	10,61
Gistel	1	1.029	21,20	644	22,83
Harelbeke	3	2.083	18,11	1.362	19,97
Ieper	4	2.689	17,90	1.648	17,22
Izegem	3	1.483	12,60	786	10,56
Knokke-Heist	15	10.124	60,57	8.568	62,80
Koekelare	1	299	8,35	297	13,88
Koksijde	8	6.843	62,00	6.469	67,70
Kortemark	1	327	6,60	201	6,28
Kortrijk	17	9.148	27,93	5.441	27,02
Kuurne	1	834	15,38	524	14,71
Lendelede	1	205	8,81	81	5,25
Menen	1	901	6,40	604	7,03
Middelkerke	7	3.442	36,43	2.913	40,29
Nieuwpoort	6	3.317	58,00	2.786	63,97
Oostende	32	25.006	70,03	16.583	69,45
Oostkamp	1	906	9,77	696	11,77
Oudenburg	1	402	10,78	230	9,35
Roeselare	12	6.499	25,53	3.951	26,73
Spiere-Helkijn	1	233	26,81	73	16,82

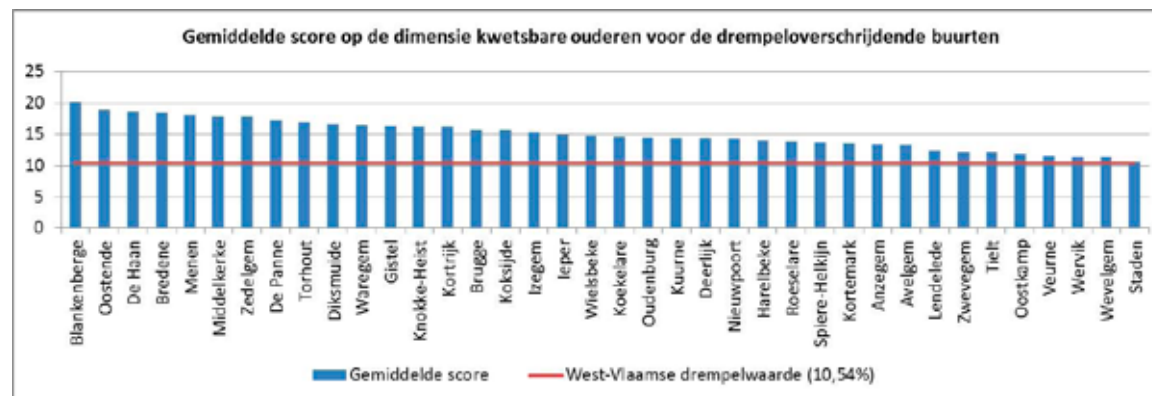
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 60-plussers	% tov het totaal aantal 60-plussers in de gemeente
Staden	1	425	9,70	325	11,27
Tielt	2	943	11,26	514	9,69
Torhout	4	1.819	21,35	1.325	25,07
Veurne	3	1.143	23,74	938	28,39
Waregem	3	2.799	18,26	2.159	23,19
Wervik	1	225	2,95	185	3,86
Wevelgem	2	1.312	10,27	872	11,18
Wielsbeke	1	158	4,35	163	7,93
Zedelgem	1	348	3,90	188	3,42
Zwevegem	2	1.453	14,71	964	16,08
West-Vlaanderen	192	122.406	24,14	85.979	26,31

24,14% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de kans op kwetsbare ouderen verhoogd is. Wat betreft het aantal 60-plussers, zien we dat 85.979 ouderen in een buurt wonen die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen overschrijdt. Dit komt neer op 26,31% van alle West-Vlaamse 60-plussers.

Gemeenten met een grotere concentratie aan 60-plussers binnen deze buurten zijn: Blankenberge (74,86%), Oostende (69,45%), Koksijde (67,70%), Nieuwpoort (63,97%), De Panne (63,85%), Knokke-Heist (62,80%), Middelkerke (40,29%), De Haan (37,33%), Bredene (36,77%), Brugge (34,73%), Veurne (28,39%), Avelgem (27,96%), Kortrijk (27,02%) en Roeselare (26,73%). Het is overduidelijk dat de kustgemeenten hier erg hoog scoren.

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie kwetsbare ouderen en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 38 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen (10,54%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores: Blankenberge (20,21%), Oostende (18,97%), De Haan (18,62%), Bredene (18,55%) en Menen (18,08%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie kwetsbare ouderen betreft. De 4 kustgemeenten zijn bovendien gemeenten waar er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie 60-plussers woont dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

Tot slot bekijken we de aantallen voor de 3 indicatoren van de dimensie kwetsbare ouderen voor de buurten met een verhoogde kans op kwetsbare ouderen.

Gemeente	Aantal buurten	Gescheiden 60-plussers	Wooninstabiliteit 60-plussers	Huurders appartement 60-plussers
Anzegem	1	12	0	30
Avelgem	1	59	21	110
Blankenberge	9	898	228	1.507
Bredene	4	246	99	295
Brugge	28	1.703	328	2.048
De Haan	4	256	77	405
De Panne	6	417	116	534
Deerlijk	1	48	7	71
Diksmuide	2	64	21	112
Gistel	1	53	27	144
Harelbeke	3	113	44	264
Ieper	4	190	51	343
Izegem	3	84	24	160
Knokke-Heist	15	1.035	312	2.095
Koekelare	1	15	10	45
Koksijde	8	718	243	1.217
Kortemark	1	15	< 5	39
Kortrijk	17	756	160	1.190
Kuurne	1	47	39	79
Lendelede	1	14	< 5	11
Menen	1	64	25	147
Middelkerke	7	519	143	695
Nieuwpoort	6	386	121	459
Oostende	32	2.958	597	4.001

Gemeente	Aantal buurten	Gescheiden 60-plussers	Wooninstabiliteit 60-plussers	Huurders appartement 60-plussers
Oostkamp	1	61	19	88
Oudenburg	1	29	11	39
Roeselare	12	453	132	642
Spiere-Helkijn	1	10	< 5	13
Staden	1	24	21	28
Tielt	2	43	15	95
Torhout	4	126	47	261
Veurne	3	70	26	140
Waregem	3	217	82	435
Wervik	1	11	5	25
Wevelgem	2	69	27	117
Wielsbeke	1	7	8	24
Zedelgem	1	10	19	44
Zwevegem	2	65	37	139
West-Vlaanderen	192	11.865	3.149	18.091

We tellen in totaal 11.865 gescheiden 60-plussers die wonen in een kwetsbare buurt voor ouderen. Dit komt neer op 13,8% van alle 60-plussers binnen deze buurten. Gemiddeld genomen is 8,55% van de 60-plussers in gans West-Vlaanderen gescheiden en in de kansarme buurten is dit 15,32% (zie p. 57). Bovendien kunnen we concluderen dat iets meer dan de helft (51,5%) van de gescheiden ouderen in een buurt woont waar de kans op kwetsbare ouderen hoger is.

Een volgende indicator is de wooninstabiliteit van 60-plussers. We tellen in totaal 3.149 gezinshoofden ouder dan 60 jaar dat verhuisd is tussen 01/01/2012 en 01/01/2013. Dat betekent een wooninstabiliteit bij ouderen van 5,5% in de kwetsbare buurten voor ouderen. In gans de provincie is dit 2,87% en in de kansarme buurten 11,76%. Hier kunnen we eveneens concluderen dat iets meer dan de helft (52,95%) van alle verhuisde 60-plussers (gezinshoofden) in een kwetsbare buurt voor ouderen woont.

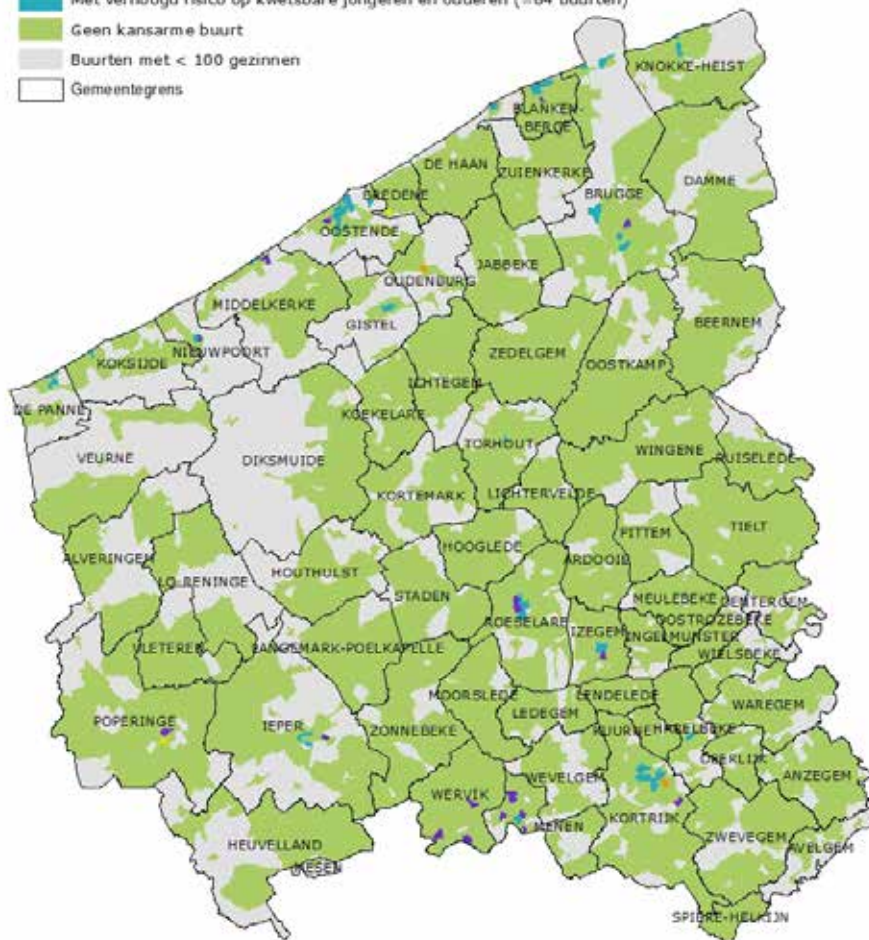
De laatste indicator voor de dimensie kwetsbare ouderen is het aantal huurders ouder dan 60 jaar wonend in een appartement. Binnen de kwetsbare buurten voor ouderen tellen we 18.091 gezinshoofden ouder dan 60 jaar in deze situatie. Dit geldt bijgevolg voor 31,5% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar binnen deze buurten. In gans de provincie huurt 5,5% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar een appartement en in de kansarme buurten is dit 32,94%. Wanneer we het bekijken ten opzichte van alle appartementenhuurders ouder dan 60 jaar, dan kunnen we concluderen dat 74,31%, ofwel bijna drie vierde, in een kwetsbare buurt voor ouderen woont.

3.2.3. Kwetsbare jongeren/ouderen in kansarme buurten

Tot slot van de doelgroepenanalyse focussen we nog eens op de 86 kansarme buurten. We gaan na welke van deze buurten, naast hun algemene kansarmoedesituatie, ook een verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren en/of ouderen inhouden.

Kansarme buurten 2013 (= 86 buurten)

- Zonder verhoogd risico op kwetsbare jongeren of ouderen (=2 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare jongeren (=18 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare ouderen (=2 buurten)
- Met verhoogd risico op kwetsbare jongeren en ouderen (=64 buurten)
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

©Steunpunt Sociale Planning 2014

Van de 86 kansarme buurten zijn er slechts 2 buurten waar er geen verhoogde kans op kwetsbaarheid voor ouderen of jongeren wordt vastgesteld. Dit zijn de gele buurten: in Poperinge (Bellewijk) en in Bredene (Sas-Slijkens-Noordede).

Het merendeel van de kansarme buurten (64 van de 86 kansarme buurten, 74%) heeft wel een verhoogde kans op kwetsbare jongeren én ouderen (blauwe buurten). We zien die voornamelijk aan de kust en in de centra van de grotere steden. De kust huisvest met andere woorden niet alleen of vooral kwetsbare ouderen, maar ook kwetsbare jongeren. Dit mag niet uit het oog verloren gaan.

Daarnaast hebben 18 kansarme buurten een verhoogd risico op kwetsbare jongeren, maar niet op kwetsbare ouderen (paarse buurten). Opvallend zijn de meerdere paarse buurten in Wervik en Menen.

Twee kansarme buurten blijken tot slot risicovol voor kwetsbare ouderen, maar niet voor kwetsbare jongeren (oranje buurten). Dit zijn buurten in Oudenburg (Oudenburg-centrum) en in Kortrijk (Drie Hofsteden).

In bijlage van deze publicatie is een tabel terug te vinden met een overzicht per kansarme buurt of deze al dan niet de drempel voor de dimensie kwetsbare ouderen en/of jongeren overschrijdt en hoeveel gezinnen, inwoners, 60-plussers en jongeren de betreffende buurten tellen.

3.3. Kansarmoede in kaart: evolutie in de tijd

In dit laatste luik willen we de evolutie van kansarme buurten in kaart brengen.

Over het algemeen is de methodologie in 2014 gelijk gebleven aan die van 2010, maar zoals al eerder aangehaald (zie 2.4. Wijzigingen ten opzichte van de vorige editie) is er een kleine wijziging. Op de gevolgen van deze wijziging wordt hieronder eerst nog verder ingegaan.

Daarna bekijken we de globale evolutie van de dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs, werkloosheid, kwetsbare jongeren en kwetsbare ouderen) tussen 2010 en 2013 aan de hand van de drempelwaarden. Om deze evoluties meer te kunnen duiden, bekijken we eveneens de evolutie van de indicatoren waaruit de verschillende dimensies zijn opgebouwd.

Tot slot bekijken we de evolutie binnen de kansarme buurten. We bekijken enerzijds of het aantal drempeloverschrijdingen is toe- of afgenomen tussen 2010 en 2013. Anderzijds gaan we voor elke kansarme buurt na hoe deze evolueerde op elk van de dimensies: is de waarde op de dimensie in 2013 gestegen of gedaald t.o.v. 2010? Indien deze waarde in 2013 is toegenomen dan kan dit wijzen op een achteruitgang binnen de buurt op deze dimensie. Een gedaalde waarde wijst omgekeerd op een verbeterde situatie.

3.3.1. Gewijzigde methodiek

De methodiek, gehanteerd om de kansarme buurten af te bakenen, is lichtjes aangepast vanwege steeds verbeterd inzicht vanuit het Steunpunt en vanwege feedback van mensen in het werkveld op de vorige editie van de kansarmoedeatlas. Het komt er enerzijds op neer dat voor de indicatoren van de dimensie onderwijs en voor de indicator voor de dimensie werkloosheid er een extra voorwaarde voor de data opgenomen is. Zo wordt het spel van de kleine aantallen geminimaliseerd. Voor de onderwijsindicatoren geldt dat er minimum 50 leerlingen in de betreffende buurt moeten wonen. Voor de indicator omtrent werkloosheid geldt dat de buurt minimum 20 werkzoekenden moet huisvesten. Anderzijds is er eveneens een verbetering doorgevoerd in de huisvestingsdata, in die zin dat de verdeling eigenaar-huurder correcter geworden is en nu heel erg aanleunt bij de realiteit.

Omdat we bij de evolutie van de kansarme buurten de vergelijkbaarheid van beide jaren moeten respecteren, werd de analyse van 2010 opnieuw gemaakt waarbij de twee nieuwe voorwaarden naar aantallen in rekening werden gebracht. De resultaten voor 2010 zijn hierdoor ietwat anders dan in de publicatie van 2010. De verschillen worden hieronder geduid.

De linkse kaart toont de 92 kansarme buurten die we op basis van de analyse in 2010 gedetecteerd hebben. De rechtse kaart toont de 79 kansarme buurten die we op basis van data toestand 2010, maar met werkwijze 2014 bepaalden. Het zijn er sowieso minder doordat een aantal buurten ofwel te weinig leerlingen ofwel te weinig werkzoekenden telt ofwel beide en dus geen dimensiescore kreeg voor onderwijs en/of werkloosheid.

- 68 buurten worden op de beide kaarten aangeduid in het rood en worden bijgevolg in beide analyses (de oorspronkelijke van 2010 en de herwerkte versie van 2010) gedetecteerd als kansarme buurten. Onderstaande tabel toont in welke gemeenten deze buurten liggen.

Gemeente	Aantal buurten	Gemeente	Aantal buurten
Blankenberge	4	Koksijde	2
Bredene	1	Kortrijk	9
Brugge	9	Menen	3
De Haan	1	Middelkerke	2
De Panne	3	Nieuwpoort	1
Diksmuide	1	Oostende	16
Gistel	1	Poperinge	1
Harelbeke	2	Roeselare	4
Ieper	2	Waregem	1
Izegem	2	Wervik	1
Knokke-Heist	2		

- 24 buurten werden in de vorige editie beschouwd als kansarm, maar wanneer we de extra voorwaarden naar aantallen in rekening nemen, dan vallen deze buurten eruit vanwege kleine aantallen. Belangrijk hierbij is dat deze buurten nog steeds aandachtsbuurten blijven, want ze hebben, uitgezonderd twee buurten, wel nog steeds twee drempeloverschrijdingen en scoren dus hoog op de indicatoren van deze dimensies. Dit wordt weergegeven in de laatste kolom.

Gemeente	Code buurt	Naam buurt	Drempeloverschrijding voor dimensies:
Blankenberge	31004A051	Zeedijk-pier	Demografie – Huisvesting
Blankenberge	31004A12-	Vissershaven	Demografie – Huisvesting
Brugge	31005G283	Boudewijnpark	Demografie – Huisvesting
Knokke-Heist	31043A13-	Albertstrand	Demografie – Huisvesting
Poperinge	33021A00-	Poperinge-centrum	Huisvesting
Poperinge	33021A041	Oude kliniek	Demografie – Huisvesting
Kortrijk	34022A03-	Buda	Demografie – Huisvesting
Kortrijk	34022A30-	Doorniksewijk	Demografie – Onderwijs
Kortrijk	34022A432	Goederenstation	Demografie – Huisvesting
Kortrijk	34022B012	Heule-Ieperstraat	Huisvesting – Onderwijs

Gemeente	Code buurt	Naam buurt	Drempeloverschrijding voor dimensies:
Menen	34027A11-	Rijsselsestraat (Barakken)	Demografie – Huisvesting
Menen	34027A132	Schansstraat	Demografie – Onderwijs
Menen	34027A143	Halewijnstraat	Demografie
Bredene	35002A322	Koningin Astridlaan	Demografie – Huisvesting
Middelkerke	35011A260	Jonckhofwijk	Demografie – Huisvesting
Oostende	35013A222	Leopoldpark	Demografie – Huisvesting
Oostende	35013A242	Albert I-promenade-West	Demografie – Huisvesting
Oostende	35013A42-	Nieuwlandstraat	Demografie – Onderwijs
Oostende	35013A59-	Renbaan	Demografie – Huisvesting
Oostende	35013F721	Mariakerke-Strandplein	Demografie – Huisvesting
Tielt	37015A322	Koerseplein	Huisvesting – Onderwijs
Koksijde	38014A20-	Sint-Idesbald-kern	Demografie – Huisvesting
Nieuwpoort	38016A001	Nieuwpoort-Middenstad	Demografie – Onderwijs
Veurne	38025A02-	Zuidrand	Demografie – Huisvesting

- 11 buurten zijn, met de nieuwe werkwijze 2014, nieuwe kansarme buurten in 2010 en waren bijgevolg niet kansarm in de vorige editie. Dit komt enerzijds door de invoering van de nieuwe voorwaarden, maar nog sterker door de verbetering van de huisvestingsdata. Concreet houdt dit in dat in de meerderheid van de onderstaande buurten het aandeel huurders verhoogd is en dat deze buurten bijgevolg de drempel voor huisvesting overschrijden met als gevolg dat ze 3 of 4 drempels gaan overschrijden en als kansarm kunnen beschouwd worden.

Gemeente	Code buurt	Naam buurt
Blankenberge	31004A00-	Blankenberge-centrum
Brugge	31005A60-	Smedenpoort
Torhout	31033A03-	Leopoldswijk
Knokke-Heist	31043B00-	Heist-centrum
Koekelare	32010A001	Koekelare-centrum-kern
Ieper	33011A011	Zaalhof
Kortrijk	34022A211	Drie hofsteden
Kortrijk	34022A532	Astridpark
Bredene	35002A122	Sas-Slijkens-Noordede
Middelkerke	35011A052	Middelkerke-Bad-west
Oudenburg	35014A00-	Oudenburg-centrum

3.3.2. Evolutie van de drempelwaarden

Onderstaande tabel geeft de drempelwaarden weer op basis van de werkwijze 2014, enerzijds voor data 2010 en anderzijds voor data 2013. De drempelwaarden voor data 2010 wijken dus af van de drempelwaarden die in de vorige editie van de kansarmoedeatlas van 2010 werden gehanteerd.

	2010	2013
Demografie	22,42%	23,10%
Huisvesting	30,82%	29,53%
Onderwijs	11,64%	11,79%
Werkloosheid	61,54%	64,85%
Kwetsbare jongeren	11,96%	12,62%
Kwetsbare ouderen	10,22%	10,54%

De drempelwaarden zijn voor alle dimensies (lichtjes) gestegen, uitgezonderd voor huisvesting.

Onderstaande tabel toont de evolutie van de gemiddelde waarden voor de geanalyseerde buurten in West-Vlaanderen voor de individuele indicatoren.

	2010	2013
Demografie		
Eenoudergezin	12,85%	12,99%
Alleenstaanden	27,23%	27,99%
Gescheiden 60+	6,08%	7,40%
Huisvesting		
Huurders 35-59 jaar	28,90%	25,49%
Huurders 60+	25,33%	22,82%
Wooninstabiliteit	6,74%	6,29%
Onderwijs		
Schoolse vertraging lager	14,39%	14,17%
Schoolse vertraging secundair	4,01%	4,07%
Buitengewoon onderwijs	4,60%	4,83%
Werkloosheid		
Laaggeschoolde werkzoekenden	49,48%	52,30%

	2010	2013
Kwetsbare jongeren		
Schoolse vertraging lager	14,39%	14,17%
Schoolse vertraging secundair	4,01%	4,07%
Buitengewoon onderwijs	4,60%	4,83%
Wooninstabiliteit	6,74%	6,29%
Eenoudergezin	12,85%	12,99%
Kansarme geboorten	5,19%	8,66%
Kwetsbare ouderen		
Gescheiden 60+	6,08%	7,40%
Huurders appartement 60+	6,75%	6,75%
Wooninstabiliteit 60+	2,09%	2,00%

Voor demografie zien we dat de verhoging van de drempelwaarde tussen 2010 en 2013 vooral te wijten zal zijn aan het stijgend aandeel gescheiden 60-plussers en in mindere mate de alleenstaanden. Het aandeel eenoudergezinnen bleef nagenoeg stabiel.

Voor de dimensie huisvesting zien we voor alle drie de indicatoren een daling tussen 2010 en 2013 die samen zorgen voor een daling van de drempelwaarde.

De drempelwaarde voor onderwijs kent maar een heel lichte verhoging. We zien dan ook dat de evoluties bij de individuele indicatoren ook miniem zijn.

De drempelwaarde voor werkloosheid steeg het meest en dit wordt ook bevestigd in de stijging van het aandeel laaggeschoolde werkzoekenden.

De stijging van de drempelwaarde voor kwetsbare jongeren is voornamelijk te wijten aan het stijgend aandeel kansarme geboorten. De andere 5 indicatoren van deze dimensie kenden een heel lichte toename (schoolse vertraging secundair onderwijs, buitengewoon onderwijs en eenoudergezinnen) of zelfs een kleine afname (schoolse vertraging lager onderwijs en wooninstabiliteit).

Tenslotte zien we ook een verhoging van de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen. Dit wordt veroorzaakt door het stijgend aandeel gescheiden 60-plussers. De twee andere indicatoren bleven eerder constant.

3.3.3. Evolutie van de kansarme buurten

- **Algemeen**

Het totaal aantal beschouwde buurten bedraagt in de analyse van de evolutie 1.270 buurten. Dit is lager dan de 1.278 buurten uit de dataset voor 2010 of de 1.282 buurten uit de dataset van 2013. Dit komt omdat een aantal buurten ofwel in 2010 ofwel in 2013 niet (meer) aan het criterium van minstens 100 gezinnen per buurt voldeed (door nieuwe kavels, verhuisbewegingen,...). Voor deze buurten kon dus ofwel voor 2010 ofwel voor 2013 geen drempelwaarden berekend worden.

De volgende kaart toont het volgende:

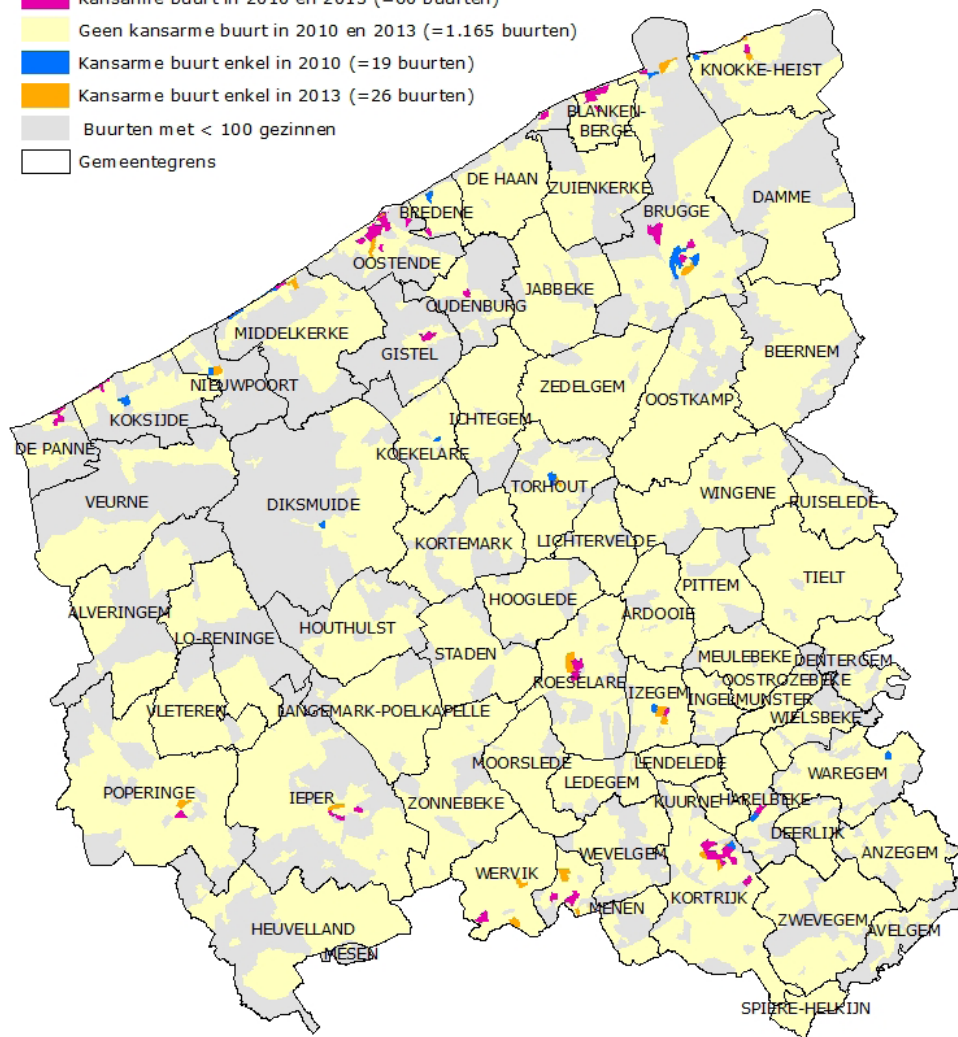
Van de 86 kansarme buurten in 2013 zijn er 60 buurten die reeds in 2010 een kansarme buurt waren en dit in 2013 dus nog altijd zijn. Dit zijn de roze buurten.

In 2013 zijn er 26 buurten bijgekomen als zijnde kansarm (oranje buurten). 19 buurten die in 2010 als kansarm uit de analyse kwamen, zijn dit in 2013 niet meer en zijn uit de kwetsbaarheid geraakt.

Er is opnieuw sprake van een geografische verschuiving: iets meer dan 2/3 van de kansarme buurten is kansarm gebleven, maar 1/3 van de kansarme buurten in 2013 zijn nieuwe buurten ten opzichte van 2010.

Evolutie kansarme buurten 2010-2013

- Kansarme buurt in 2010 en 2013 (=60 buurten)
- Geen kansarme buurt in 2010 en 2013 (=1.165 buurten)
- Kansarme buurt enkel in 2010 (=19 buurten)
- Kansarme buurt enkel in 2013 (=26 buurten)
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

Tabel: aantal buurten naar aantal overschreden drempelwaarden op de 4 dimensies in 2010 en 2013

		2010					totaal
		0	1	2	3	4	
2013	0	856	68	8			932
	1	56	69	15			140
	2	2	19	72	16	3	112
	3		5	17	48	4	74
	4			4	3	5	12
	totaal		914	161	116	67	12

De tabel toont dat van de 1.270 buurten er in totaal 1.050 buurten (in het **oranje** aangeduid) in dezelfde categorie gebleven zijn. Dat is 82,7% van de buurten. 114 buurten kenden een afname van het aantal drempeloverschrijdingen (=9,0%, groen omlijnd) en 106 buurten kenden een toename van het aantal drempeloverschrijdingen (=8,3%, rood omlijnd).

Van de 106 buurten die een toename kenden van het aantal drempeloverschrijdingen zijn er 26 nieuwe kansarme buurten. Dat zijn buurten die in 2010 minder dan 3 drempels overschreden, maar in 2013 3 of 4 drempels overschrijden (aangeduid in het **paars**). Vijf buurten haalden in 2010 1 drempeloverschrijding en in 2013 3 overschrijdingen: Poperinge-centrum in Poperinge, Deerlijkstraat in Kortrijk, Ter Beke in Menen, Nieuwe Wereld in Izegem en Nieuwpoort-Centrum-Oost in Nieuwpoort. Vier andere buurten maken ook een grote sprong, namelijk van 2 naar 4 drempeloverschrijdingen: Schansstraat in Menen, Sluiswijk in Middelkerke, Hoge Barrière in Oostende en Nieuwpoort-Middenstad in Nieuwpoort.

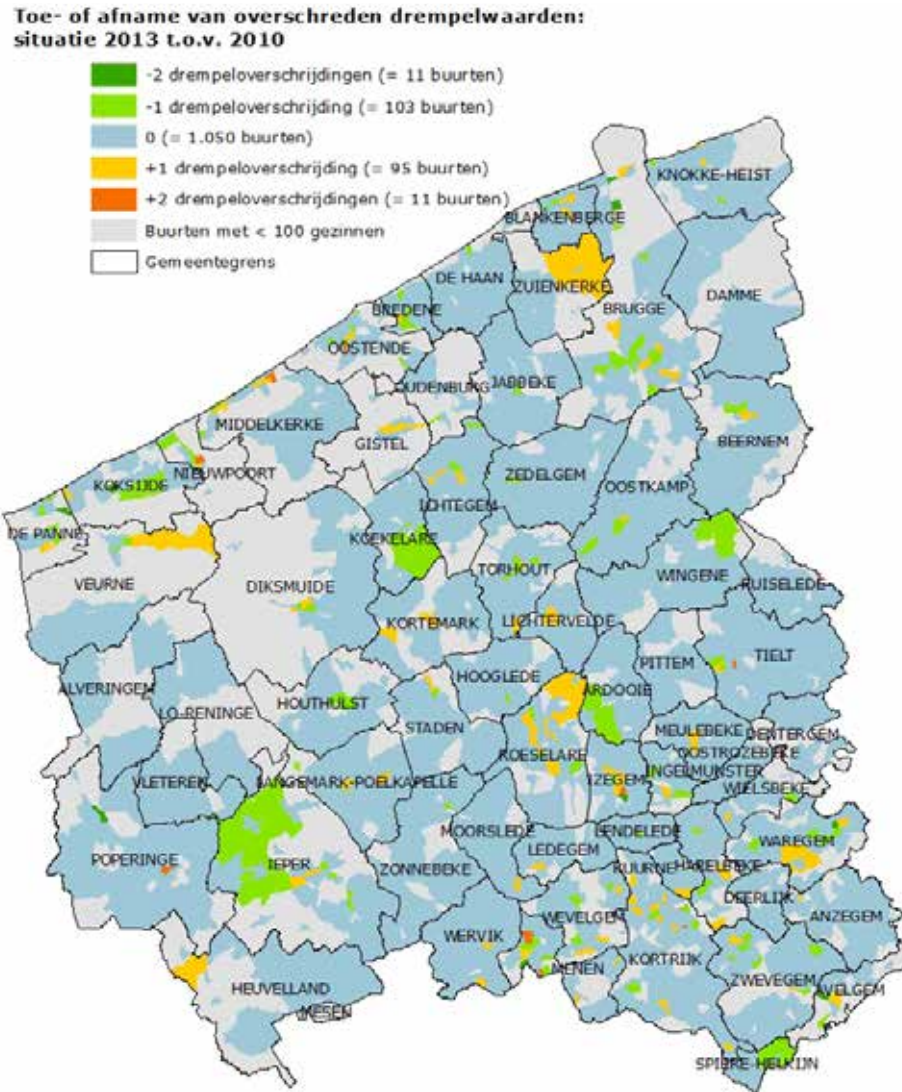
Van de 114 buurten die een afname kenden zijn er 19 buurten die uit de kwetsbaarheid geraakt zijn. Dat zijn buurten die in 2010 3 of 4 drempels overschreden en in 2013 minder dan 3 drempels overschrijden (aangeduid in het **blauw**). De grootste sprongen (van 4 naar 2 drempeloverschrijdingen) vonden plaats in volgende buurten: Zeebrugge-station in Brugge, Torenhof in Waregem en Galloper in Koksijde.

Het totaal aantal buurten in de hoogste categorie van kwetsbaarheid (4 drempeloverschrijdingen) is gelijk gebleven in 2010 en 2013, namelijk 12 buurten. Het zijn wel niet dezelfde 12 buurten gebleven. Voor 5 buurten geldt wel dat ze in beide jaren telkens 4 drempeloverschrijdingen hebben: Koninginlaan in Blankenberge, Marktwijk in Blankenberge, Groeningekaai in Kortrijk, Sint-Antoniusplein in Oostende en De Panne-centrum in De Panne.

Bijgevolg kenden 7 buurten met in 2010 4 drempeloverschrijdingen een verbetering van de situatie in 2013: 4 buurten gingen van 4 naar 3 drempeloverschrijdingen en kunnen dus wel nog als kansarm bestempeld worden (De Swertlaan in Blankenberge, Hoveland in Ieper, Hospitaal in Oostende en Zeedijk in De Panne), terwijl 3 buurten van 4 naar 2 drempeloverschrijdingen gegaan zijn (Zeebrugge-station in Brugge, Torenhof in Waregem en Galloper in Koksijde).

Tegelijk kennen eveneens 7 buurten in 2013 4 drempeloverschrijdingen terwijl dit in 2010 niet het geval was. Vier buurten maakten een grote sprong van 2 naar 4 drempeloverschrijdingen: Schansstraat in Menen, Sluiswijk in Middelkerke, Hoge Barrière in Oostende en Nieuwpoort-Middenstad in Nieuwpoort. Daarnaast zijn er nog 3 buurten die in 2010 reeds kansarm waren doordat ze 3 drempeloverschrijdingen hadden en dit nu nog zijn in 2013 en zelfs 4 drempeloverschrijdingen hebben: Sint-Pieters-Molen in Brugge, Gistel-centrum in Gistel en Heilig Hart in Roeselare.

De volgende kaart geeft de spreiding weer van de buurten naar het aantal drempeloverschrijdingen dat zij meer of minder maakten in 2013 tov 2010. De groene kleur wijst op een verbetering van de situatie, terwijl de gele/oranje kleur wijst op een achteruitgang.

- **Evolutie van de dimensies voor de kansarme buurten**

Met de kaarten die volgen willen we voor de kansarme buurten 2013 nagaan welke evolutie zij doormaakten per dimensie (demografie, huisvesting, onderwijs, werkloosheid, kwetsbare jongeren en kwetsbare ouderen). Hiervoor berekenden we voor elke kansarme buurt (86 in 2013) de index op de betreffende dimensie. De waarde voor 2013 dient als referentiejaar waarbij een index⁴ boven de 100 wijst op een toegenomen waarde op die dimensie, dus op een achteruitgang van de situatie. Omgekeerd zal een index lager dan 100 op een verbeterde situatie duiden. Op de kaarten worden de buurten die een afname kenden van de waarde tussen 2010 en 2013 op de betreffende dimensie groen gekleurd (= verbetering). De rood gekleurde buurten kenden een toename van de waarde op die dimensie tussen 2010 en 2013 (= verslechtering).

Het zal duidelijk worden in de bespreking hieronder dat telkens een (grote) meerderheid van de kansarme buurten een verslechterde situatie kent in 2013 ten opzichte van 2010 voor de verschillende dimensies. De enige uitzondering is de dimensie huisvesting, waar er een beperkt aantal kansarme buurten een slechtere score haalt in 2013 in vergelijking met 2010.

Dit ligt volledig in de lijn met de evolutie van de drempelwaarden, waar we zagen dat alle drempelwaarden een (lichte) stijging kennen, uitgezonderd de drempelwaarde voor huisvesting. Dit is met andere woorden nogmaals een bevestiging van het feit dat de situatie in de provincie in het algemeen er niet op vooruit gegaan is tussen 2010 en 2013. De buurten die reeds kansarm waren in 2010 en dit nog steeds zijn in 2013, zijn in vele gevallen nog precairder geworden en de nieuwe kansarme buurten behoren in 2013 tot de groep van kwetsbare buurten net omdat de situatie in die buurten achteruit is gegaan.

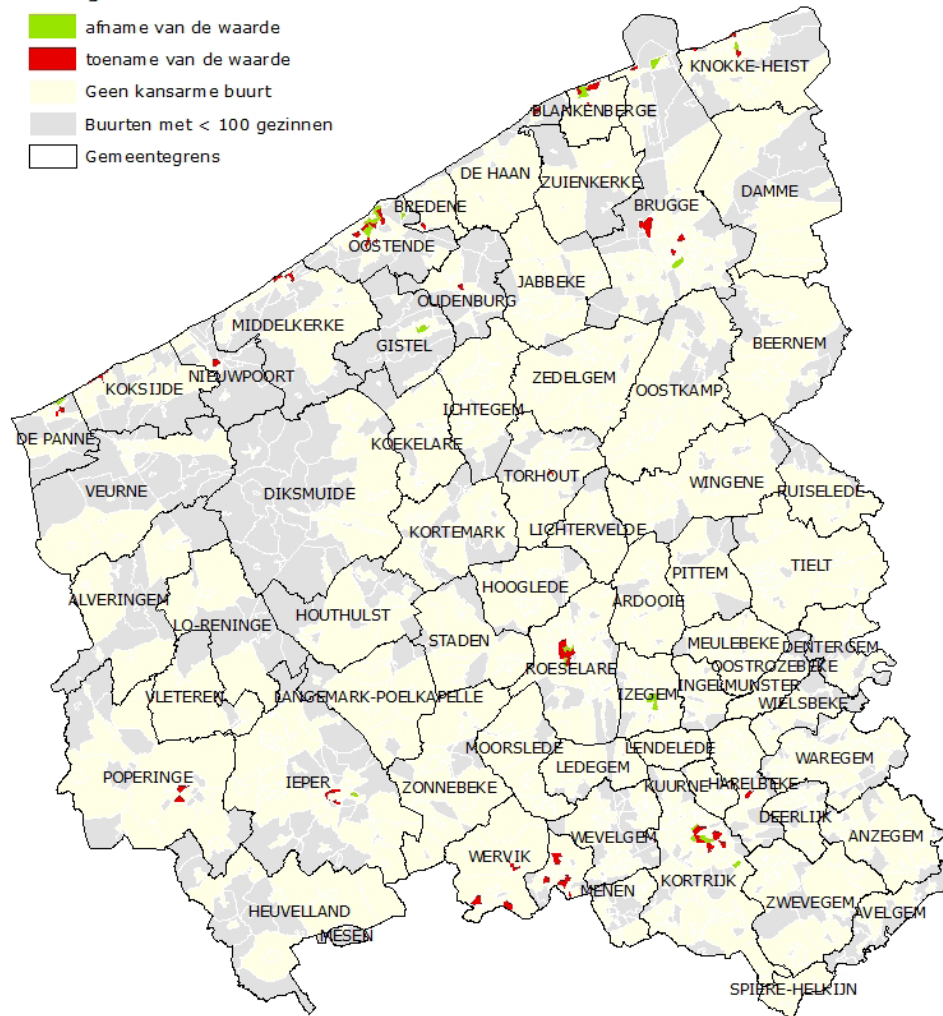
⁴Index = (dimensiescore 2013/dimensiescore 2010)*100. Voor de berekening van de dimensiescores zie "2. Methodologie".

Met de indicatoren eenoudergezinnen, alleenstaanden en gescheiden 60-plussers werd een dimensie **demografie** geconstrueerd. Voor deze dimensie stellen we een verslechtering (= hogere dimensiewaarde) vast in 57 van de 86 kansarme buurten (66,3%) en een verbetering (= lagere dimensiewaarde) in 29 kansarme buurten (33,7%).

Alle kustgemeenten hebben buurten die in 2013 hoger scoren op de dimensie demografie dan in 2010 (= rood gekleurde buurten). Maar er zijn ook groen gekleurde buurten aan de kust, vooral dan in Oostende en Blankenberge. Verder vallen de vele rode buurten op in het zuiden van de provincie.

Evolutie in 2013 t.o.v. 2010 Demografie

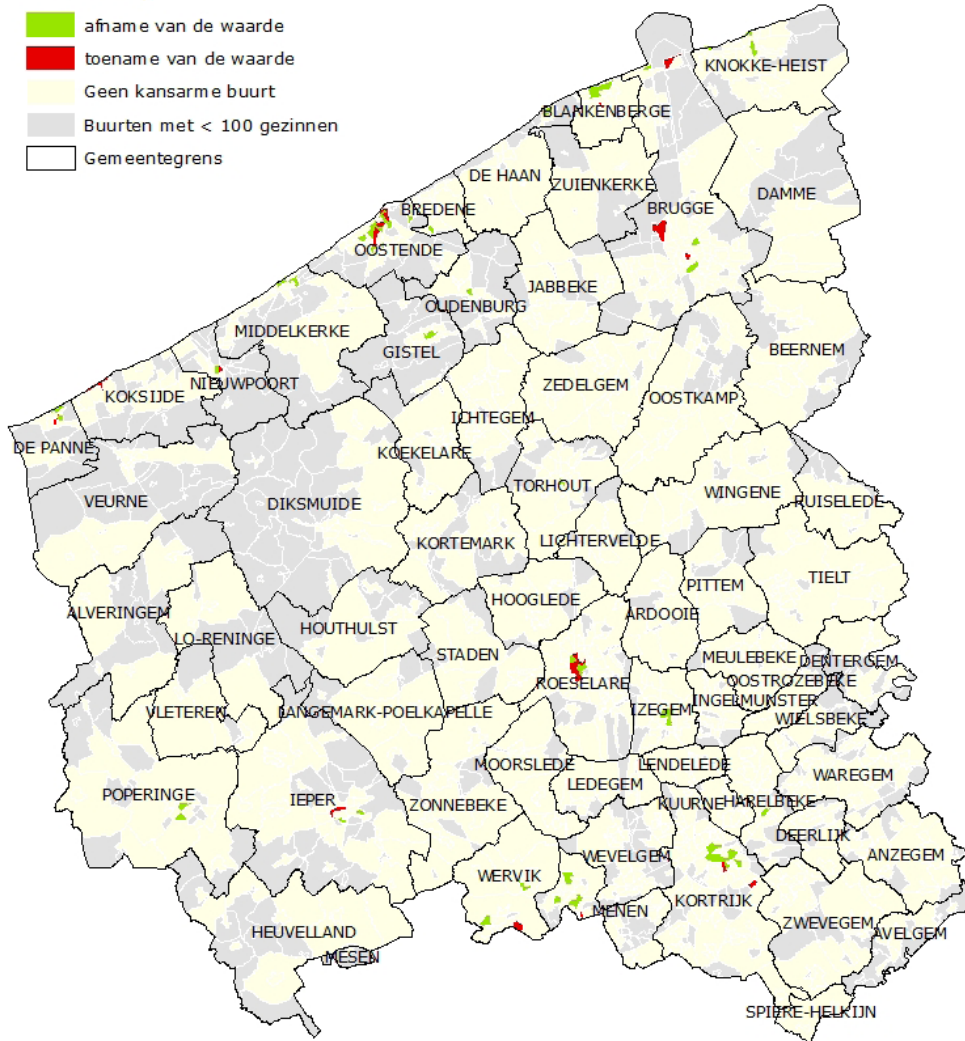
- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

De volgende dimensie is **huisvesting**, bestaande uit de indicatoren wooninstabiliteit, huurder tussen 35 en 59 jaar en huurder ouder dan 60 jaar. Slechts 26 van de 86 kansarme buurten (30,2%) kenden een achteruitgang op de dimensie huisvesting. Deze buurten bevinden zich verspreid over de provincie. Enkel Roeselare valt wat op: 5 van de 7 kansarme buurten haalden in 2013 een slechtere score dan in 2010.

Huisvesting

- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

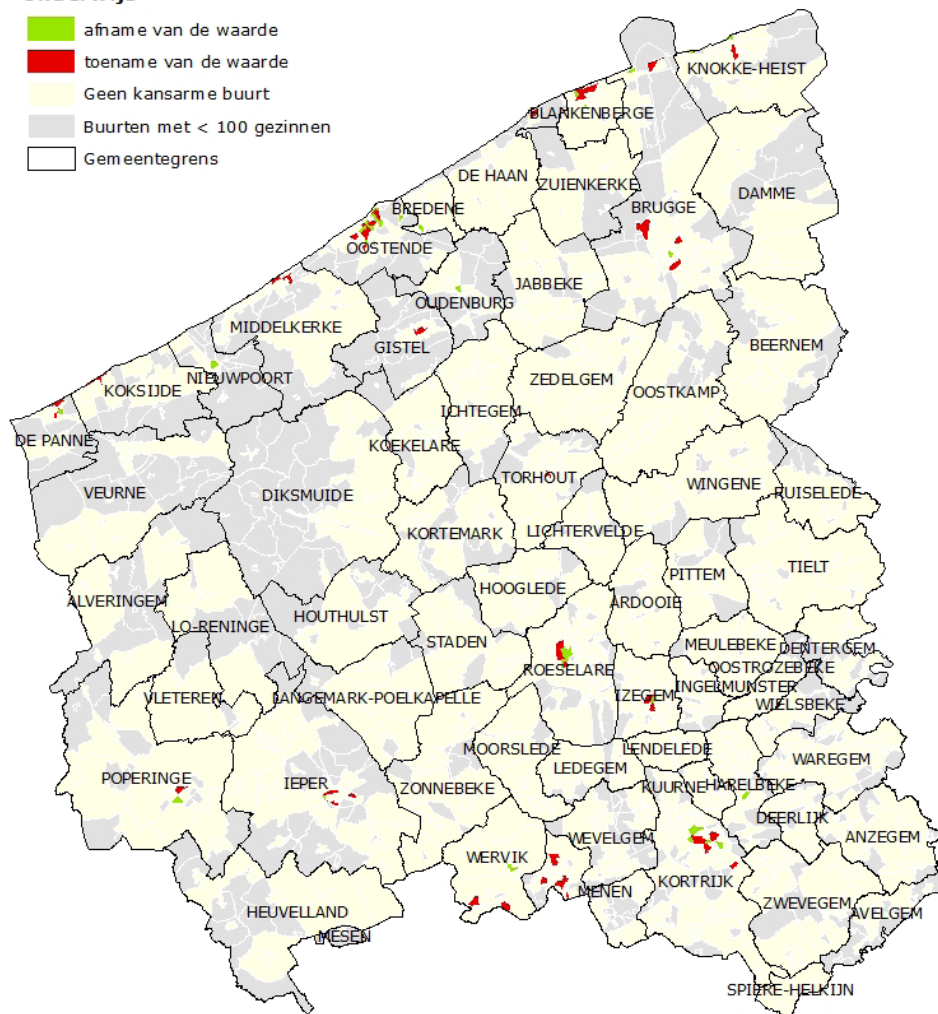

Voor de dimensie **onderwijs** worden volgende 3 indicatoren gebruikt: leerlingen met schoolse vertraging in het lager en het secundair onderwijs en leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Voor deze dimensie zijn er 51 kansarme buurten (59,3%) waar de situatie erop achteruit is gegaan tegenover 35 kansarme buurten (40,7%) die verbeterden wat betreft onderwijs.

Er is geen patroon te zien op de kaart: overal in de provincie komen zowel rode als groene buurten voor.

Evolutie in 2013 t.o.v. 2010 Onderwijs

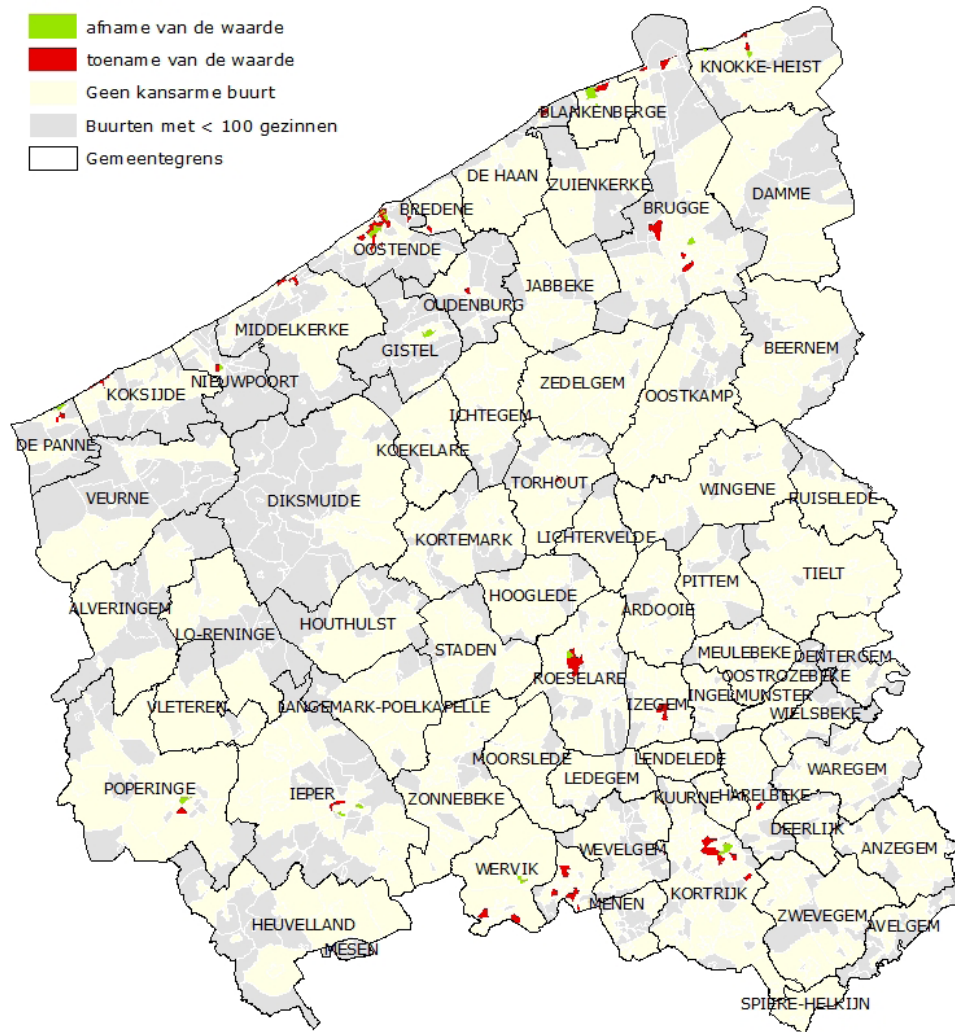
- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

Voor de dimensie **werkloosheid** kon geen schaal worden gevormd. Deze dimensie werd gemeten aan de hand van de indicator laaggeschoolde werkzoekenden. Maar liefst 63 van de 86 kansarme buurten (73,3%) hebben in 2013 een hoger percentage laaggeschoolde werkzoekenden dan in 2010. Bijgevolg halen slechts 23 kansarme buurten (26,7%) een betere score. Deze 'verbeterde' buurten liggen niet geconcentreerd in enkele gemeenten, maar wel verspreid over alle gemeenten met kansarme buurten.

Evolutie in 2013 t.o.v. 2010 Werkloosheid

- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

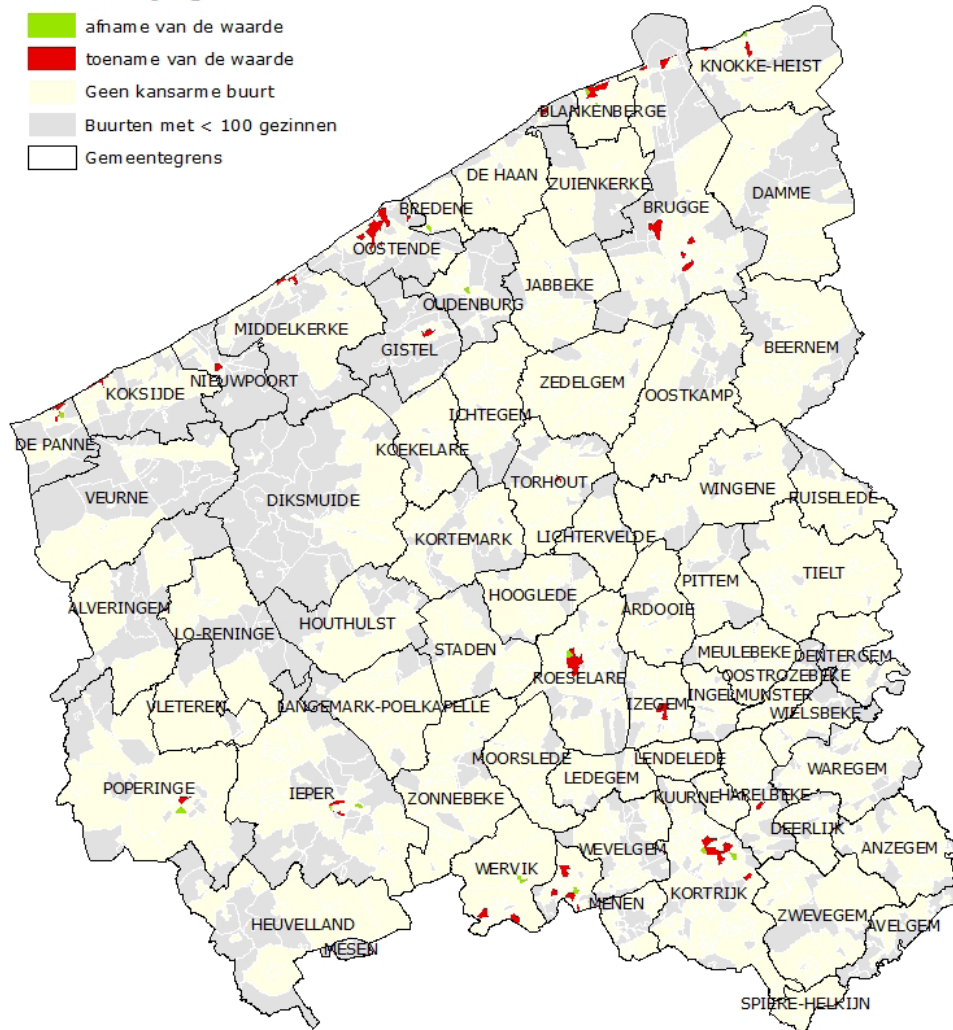
Aan de hand van 6 indicatoren werd een dimensie ontwikkeld om buurten op te sporen met een verhoogde kwetsbaarheid bij **jongeren**: leerlingen met schoolse vertraging zowel in het lager als in het secundair onderwijs, leerlingen in het buitengewoon onderwijs, wooninstabiliteit, eenoudergezinnen en kansarme geboorten. Van de 86 kansarme buurten zijn er 71 buurten (82,6%) die een hogere waarde kennen op deze dimensie in 2013 dan in 2010. De overige 15 kansarme buurten (17,4%) kennen een verbetering op het vlak van kwetsbare jongeren.

De weinige groen gekleurde buurten bevinden zich in de gemeenten De Panne, Bredene, Blankenberge, Knokke-Heist, Ieper, Poperinge, Wervik, Kortrijk, Menen, Roeselare en Oudenburg.

Opvallend is dat de kust, die toch gekenmerkt wordt door een oudere populatie, evenzeer heel wat buurten telt waar de situatie wat betreft kwetsbare jongeren erop achteruit gegaan is.

Evolutie in 2013 t.o.v. 2010 Kwetsbare jongeren

- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

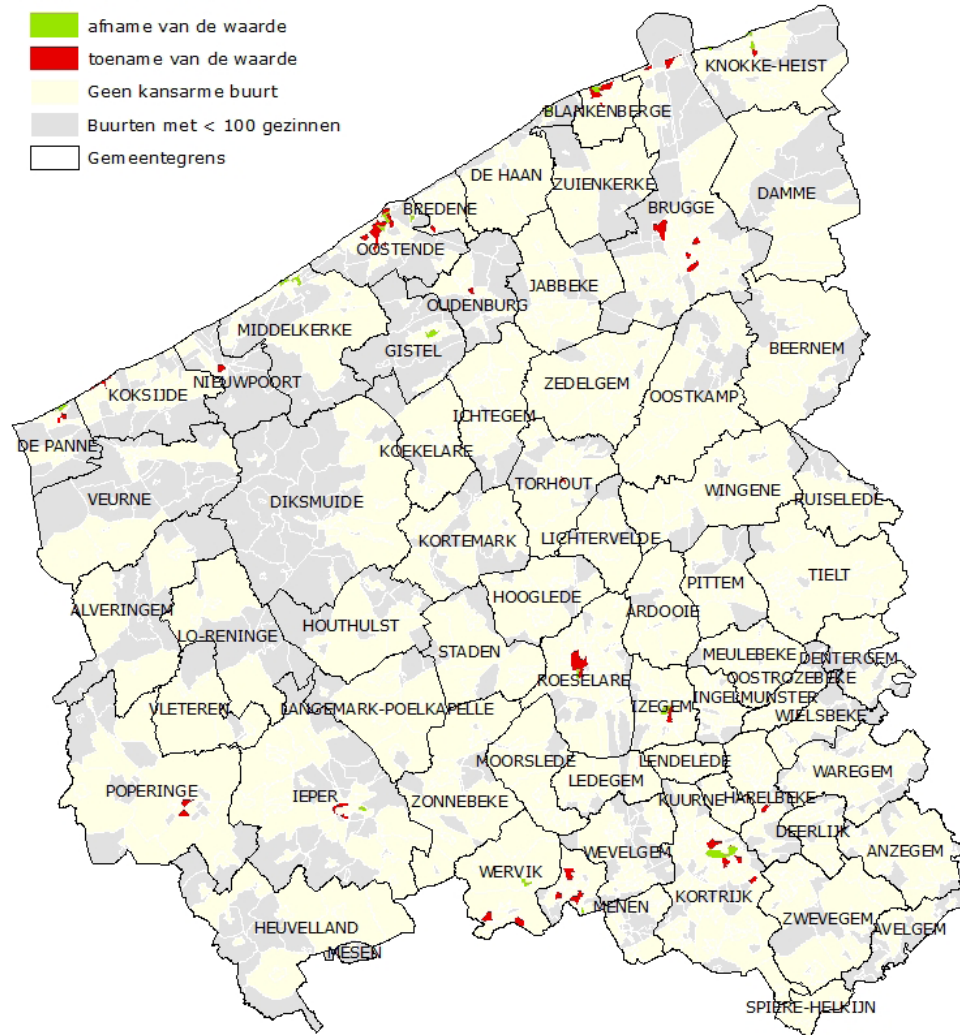

Tot slot nog de dimensie kwetsbare **ouderen**, die gevormd wordt door 3 indicatoren: gescheiden 60-plussers, wooninstabiliteit 60-plussers en huurders van een appartement 60-plussers. 62 kansarme buurten (72,1%) zijn wat deze dimensie betreft verslechterd.

Opvallend is dat de kust, die een grote seniorenpopulatie kent, toch heel wat buurten heeft waar de kans op kwetsbare ouderen is afgenomen (groen gekleurde buurten). Brugge en Roeselare kleuren daarentegen (vooral) rood.

Evolutie in 2013 t.o.v. 2010 Kwetsbare ouderen

- afname van de waarde
- toename van de waarde
- Geen kansarme buurt
- Buurten met < 100 gezinnen
- Gemeentegrens

4. Conclusies en samenvatting

In 2011 werd door de provincie West-Vlaanderen een eerste kansarmoede-atlas gemaakt. Meteen was het de bedoeling om deze periodiek te herhalen. Met deze atlas willen we namelijk een antwoord geven op enerzijds de vraag welke buurten in onze provincie kansarm zijn en wat de kenmerken van deze buurten zijn, maar anderzijds ook op de vraag hoe deze buurten evolueren doorheen de tijd.

Net dezelfde methodiek als in 2011 werd gehanteerd om ditmaal op basis van data 2013 op zoek te gaan naar de kansarme buurten in de provincie. Deze analyse werd namelijk zo ontworpen dat het past binnen de specifieke West-Vlaamse context. Ten eerste werden, door gebruik te maken van een zuiver West-Vlaamse dataset, die indicatoren geselecteerd die het best kansarmoede in West-Vlaanderen omschrijven. Meerdere studies hebben aangetoond dat kansarmoede, afhankelijk van de maatschappelijke en historische context, een ander gezicht heeft. Zo zal een kansarme buurt in Gent bijvoorbeeld andere kenmerken vertonen dan een kansarme buurt in Menen of Blankenberge waardoor andere indicatoren dus nodig zijn om deze kansarme buurten op te sporen. Ten tweede betekent dit dat in tegenstelling tot andere kansarmoedebaremeters, de uitkomst voor West-Vlaanderen, met doorgaans kleinere gemeenten, niet wordt beïnvloed door de waarden uit grotere steden zoals Gent en Antwerpen. En tot slot heeft het gebruik van onze eigen dataset het voordeel dat we met het meest recente cijfermateriaal kunnen werken. Heel wat van de gebruikte indicatoren zijn immers op Vlaams niveau niet zo recent en fijnmazig beschikbaar.

Aan de hand van 10 indicatoren die samengebracht werden in 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) werden de buurten in West-Vlaanderen geanalyseerd. Een kansarme buurt is een buurt waar er een cumulatie van kansarmoede-indicatoren voorkomt. Concreet betekent dit dat wanneer een buurt op 3 of 4 dimensies slecht scoort, de buurt bestempeld wordt als een kansarme buurt.

De resultaten van deze nieuwe editie van de kansarmoede-atlas kunnen als volgt samengevat worden. Op basis van data 2013 komen we in totaal tot 86 kansarme buurten in West-Vlaanderen. Deze buurten zijn verspreid over 21 gemeenten. Vooreerst telt elke kustgemeente 1 of meerdere kansarme buurten. Ten tweede hebben de centrumsteden Brugge, Roeselare en Kortrijk ook meerdere kansarme buurten. Als derde regio valt het zuiden van de provincie op met vooral in Izegem, Wervik en Menen kansarme buurten. Tot slot kunnen we concluderen dat Poperinge en Leper de meest kansarme buurten hebben in de Westhoek.

In totaal wonen 114.679 mensen in de kansarme buurten; dit is 9,74% van alle West-Vlaamse inwoners. Dit komt neer op 60.627 huishoudens of 12% van alle huishoudens in de provincie. Dit betekent niet per definitie dat al deze inwoners van de kansarme buurten zich bevinden in een kansarmoedesituatie, maar er zijn binnen deze buurten wel risicofactoren aanwezig die de kans op kwetsbaarheid verhogen.

Wat betreft de evolutie tussen 2010 en 2013 kunnen we concluderen dat het aantal kansarme buurten lichtjes gestegen is (van 79 buurten in 2010 naar 86 in 2013). Van de 86 kansarme buurten in 2013 zijn er 60 buurten die reeds in 2010 een kansarme buurt waren en dit in 2013 dus nog altijd zijn.

In 2013 zijn er 26 buurten bijgekomen als zijnde kansarm. 19 buurten die in 2010 als kansarm uit de analyse kwamen, zijn dit in 2013 niet meer en zijn uit de kwetsbaarheid geraakt. Er is met andere woorden sprake van een geografische verschuiving: iets meer dan 2/3 van de kansarme buurten is kansarm gebleven, maar 1/3 van de kansarme buurten in 2013 zijn nieuwe buurten ten opzichte van 2010.

Wanneer we kijken naar de dimensiescores zien we dat telkens een (grote) meerderheid van de kansarme buurten een verslechterde situatie kent in 2013 ten opzichte van 2010 voor de verschillende dimensies. De enige uitzondering is de dimensie huisvesting, waar er een beperkt aantal kansarme buurten een slechtere score haalt in 2013 in vergelijking met 2010. Dit ligt volledig in de lijn met de evolutie van de drempelwaarden: alle drempelwaarden kennen een (lichte) stijging, uitgezonderd de drempelwaarde voor huisvesting. Dit is met andere woorden nogmaals een bevestiging van het feit dat de situatie in de provincie in het algemeen er niet op vooruit gegaan is tussen 2010 en 2013. De buurten die reeds kansarm waren in 2010 en dit nog steeds zijn in 2013, zijn in vele gevallen nog precairder geworden en de nieuwe kansarme buurten behoren in 2013 tot de groep van kwetsbare buurten net omdat de situatie in die buurten achteruit is gegaan.

De creatie van een kansarmoede-indicator is in hele grote mate afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare indicatoren op het fijnmazige niveau. Daarenboven moet er ook aandacht zijn voor het feit dat kansarmoede zoveel ruimer is dan een louter financieel en materieel gebrek. Kansarmoede omvat evenzeer een psychologische en emotionele dimensie, die we uiteraard niet kunnen vatten in cijfers. Ook de beleving van de mensen is van belang: een buurt kan in de analyse naar voor komen als kansarme buurt, maar niet zo aangevoeld worden door de bewoners van de buurt. Het is met andere woorden onmogelijk om alle aspecten van kansarmoede te vatten in 1 exact cijfer; dit zou afbreuk doen aan de complexiteit van de problematiek.

De kansarme buurten die we gedetecteerd hebben, lijken niet noodzakelijk op elkaar. Zowel wat betreft het aantal problemen (3 of 4 drempeloverschrijdingen), als de diepte van de problematiek (wordt de drempelwaarde net overschreden of heeft de buurt één van de hoogste scores?), kunnen de buurten van elkaar verschillen. Om echt zicht te krijgen op de buurten is het wenselijk om naast de cijfermatige analyse ook enerzijds historische en maatschappelijke evoluties en anderzijds lokale beleidsbeslissingen voor ogen te houden die ook een invloed hebben op hoe de buurten eruit zien.

Met andere woorden, contextualiseren van de resultaten is van uitermate belang. Op zoek gaan naar duiding kan een schat aan informatie opleveren en de resultaten al dan niet bevestigen.

Deze atlas moet dan ook opnieuw gezien worden als een uitnodiging om aan de slag te gaan met de resultaten. Daarvoor worden ook gemeentelijke steekkaarten opgemaakt om het lokale debat te stofferen.

Bibliografie

- Cel Armoedebestrijding-Stad Gent (2009). Het indicatorenrapport. Met meer cijfers bouwen aan een beleid tegen armoede. Gent: Stad Gent.
- Coudenys H. (red) (2004). Dossier Wonen in West-Vlaanderen. Brugge: Provincie West-Vlaanderen.
- Deboosere P. et al. (2006). Welzijns- en gezondheidsatlas van Brussel Hoofdstad, Dossiers van het Observatorium. In: Kesteloot C. & Meys S. (2008). Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel. Leuven: Instituut voor Sociale en Economische Geografie K.U. Leuven.
- Goossens L. & De Meester I. (2004). Menswaardig wonen voor ouderen in Vlaanderen. Focus op wonen 3. Provincie Oost-Vlaanderen, Antwerpen: UA-OASeS.
- Groenez S., Van den Brande I. & Nicaise I. (2003). Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs. Leuven: Steunpunt Loopbanen doorheen Onderwijs naar Arbeidsmarkt, LOA-rapport nr10.
- Hauspie B. (2010). Rapport vooronderzoek maatschappelijk kwetsbare jongeren. Gent: Vakgroep Sociale Agogiek.
- Kesteloot C. (red.) (1996). Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel. Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling communicatie en ontvangst.
- Kesteloot C. & Meys S. (2008). Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel. Leuven: Instituut voor Sociale en Economische Geografie K.U. Leuven.
- Meulemans B., Geurts V. & De Decker P. (1996). Wonen in Vlaanderen. Onderzoek naar de doelgroepen van het woonbeleid. Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Woonbeleid.
- Noppe J. (2011). Vlaamse Armoedemonitor. Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering.
- Noppe J. (2013). Vlaamse Armoedemonitor. Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering.
- Machielse, A. (2006). Theories on social contacts and social isolation. In: Verté D., Dury S., De Donder L., Buffel T. & De Witte N. (2011). Doe mee! Over ouderen en maatschappelijke participatie. Brugge: Provincie West-Vlaanderen.
- Ruelens L., Dehandschutter R., Ghesquière P. & Douterlungne M. (2001). Op de Wip. De overgang van het gewoon naar het buitengewoon basisonderwijs: analyse van de verwijzingspraktijk in Centra voor Leerlingenbegeleiding. Leuven: HIVA.
- Van der Heyden J., Gisele L., Demarest S., Drieskens S., Hesse E. & Tafforeau J. (2010). Gezondheidsenquête België, 2008. Rapport I-Gezondheidstoestand. Brussel: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.
- Verté D., De Witte N. & De Donder L. (2007). Schaakmat of aan zet? Monitor voor lokaal ouderenbeleid in Vlaanderen. Brugge: Vanden Broele.
- Verté D., Dury S., De Donder L., Buffel T. & De Witte N. (2011). Doe mee! Over ouderen en maatschappelijke participatie. Brugge: Provincie West-Vlaanderen.
- Vranken J. & Goossens L. (red.) (2007). Armoede en sociale uitsluiting. Jaarboek 2007. Leuven: Acco.
- Winters S. (red) (2011). Is wonen in Vlaanderen betaalbaar? Antwerpen-Apeldoorn: Garant.

Colofon

De Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen 2014 werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de Deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Carl Decaluwé (Gouverneur)

Guido Decorte, Franky De Block, Carl Vereecke, Bart Naeyaert, Jean de Bethune, Myriam Vanlerberghe (gedeputeerden)

Geert Anthierens (provinciegriffier)

Redactie: Lore De Jonghe, Hilde Coudenys, Stefanie Rammelaere en Stéphanie Soete (Steunpunt Sociale Planning, Dienst Welzijn)

Cartografie: Lore De Jonghe (Steunpunt Sociale Planning)

Vormgeving: Provincie West-Vlaanderen, Grafische dienst

Druk: Provincie West-Vlaanderen, Grafische dienst

Verantwoordelijke uitgever: Patrick Delanoeye, directeur Dienst Welzijn

Voor meer informatie: www.west-vlaanderen.be/socialeplanning
sociale.planning@west-vlaanderen.be

Depotnummer: D/2014/0248/16

Bijlagen

In navolging van de afspraken met de Privacycommissie worden geen absolute aantallen weergegeven indien het om minder dan 5 personen gaat. In de tabel wordt dit aangeduid met "< 5".

Tabel 1: Kansarme buurten: aantal gezinnen, aantal inwoners, aantal 0-19-jarigen en aantal 60-plussers. Aanduiding of de kansarme buurt de drempel voor kwetsbare ouderen en/of jongeren overschrijdt.

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
BLANKENBERGE -CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	1.418	2.460	329	913	Ja	Ja
KONINGINLAAN	31004A01-		1.624	2.788	309	1221	Ja	Ja
DE SWERTLAAN	31004A03-		751	1.474	249	470	Ja	Ja
MARKTWIJK	31004A04-		1.098	1.993	321	677	ja	Ja
MOLENHOEK	31004B053		234	593	142	106	Neen	Ja
BRUGGE - CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	627	1.081	135	271	Ja	Ja
SINT-PIETERS-MOLEN	31005A211		423	1.137	263	298	Ja	Ja
PUTTERIE	31005A423		276	578	70	194	Neen	Ja
GENTWEG	31005A501		1.080	2.026	346	543	Ja	Ja
ZEEBRUGGE-MIJN	31005B410		469	795	91	230	Ja	Ja
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		494	820	92	303	Ja	Ja
TORHOUT - KERN	31033A001	Torhout	777	1.286	149	417	Ja	Ja
KNOKKE - DORP	31043A00-	Knokke-Heist	1.485	2.518	259	1235	Ja	Ja
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		380	727	104	278	Ja	Ja
ALBERTSTRAND	31043A13-		887	1.493	113	858	Ja	Ja
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		1.134	1.875	142	987	Ja	Ja
ZAALHOF	33011A011	Ieper	767	1.395	235	404	Ja	Ja
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		869	1.626	224	601	Ja	Ja
STATION	33011A032		316	558	89	160	Ja	Ja
HOVELAND	33011A322		306	689	151	172	Neen	Ja
POPERINGE - CENTRUM	33021A00-	Poperinge	632	1.376	221	557	Neen	Ja
BELLEWIJK	33021A052		414	1.019	237	289	Neen	Neen
VAN DE CANDELAERE-STRAAT	33029A05-	Wervik	258	583	132	171	Neen	Ja
SINT-JOZEF	33029A10-		665	1.480	375	410	Neen	Ja
WITTE POORT	33029B012		272	637	164	196	Neen	Ja
HARELBEKE - CENTRUM	34013A001	Harelbeke	734	1.500	192	658	Ja	Ja

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
KORTRIJK - CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	1.089	1.876	269	538	Ja	Ja
KORTRIJK - STATION - GERECHTSHOF	34022A021		1.090	1.918	299	470	Ja	Ja
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		493	978	229	235	Ja	Ja
NIEUWE SINT-JANSWIJK	34022A101		1.226	2.629	482	834	Ja	Ja
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		165	348	78	82	Ja	Ja
GROENINGEKAAI	34022A132		258	537	124	112	Ja	Ja
DRIE HOFSTEDEN	34022A211		450	838	128	382	Ja	Neen
DOORNIKSEWIJK	34022A30-		708	1.432	320	269	Ja	Ja
KLAKKAART	34022A311		421	926	277	156	Ja	Ja
GOEDERENSTATION	34022A432		141	313	82	55	Ja	Ja
OVERLEIE	34022A50-		617	1.243	258	302	Ja	Ja
ASTRIDPARK	34022A532		431	896	192	217	Ja	Ja
LANGE MUNTE	34022A904		373	1.007	285	188	Neen	Ja
MENEN - CENTRUM	34027A00-		Menen	901	2.000	412	604	Ja
SABBESTRAAT	34027A01-	325		780	176	242	Neen	Ja
TER BEKE	34027A0AA	325		889	295	128	Neen	Ja
SCHANSSTRAAT	34027A132	377		774	174	182	Neen	Ja
NIEUWE TUINWIJK	34027A233	751		1.561	390	498	Neen	Ja
SAS - SLIJKENS - NOORDEDE	35002A122	Bredene		439	1.091	294	247	Neen
GISTEL - CENTRUM	35005A00-	Gistel	1.029	2.087	393	644	Ja	Ja
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	337	765	152	263	Neen	Ja
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		1.337	2.102	164	1122	Ja	Ja
OOSTENDE - CENTRUM	35013A001	Oostende	1.143	1.800	178	792	Ja	Ja
POST - MERCATORDOK	35013A01-		608	1.008	106	528	Ja	Ja
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		872	1.407	152	637	Ja	Ja
LANGESTRAAT	35013A03-		828	1.306	145	528	Ja	Ja
ALBERT I-PROMENADE - OOST	35013A041		811	1.225	97	644	Ja	Ja
WAPENPLEIN	35013A052		483	775	76	347	Ja	Ja
HAZEGRAS	35013A10-		717	1.212	143	561	Ja	Ja
SINT-JOZEF	35013A201		1.504	2.530	346	944	Ja	Ja
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		1.370	2.129	204	971	Ja	Ja

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
HOSPITAAL	35013A232	Oostende	764	1.410	148	715	Ja	Ja
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		864	1.818	391	411	Ja	Ja
PRINSENLAAN	35013A44-		891	1.767	389	391	Ja	Ja
H. HARTPLEIN	35013A501		1.024	2.069	484	494	Ja	Ja
GODELIEVE	35013A511		848	1.763	309	625	Neen	Ja
VELODROOMSTRAAT	35013A532		663	1.131	142	409	Ja	Ja
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		673	1.407	275	341	Ja	Ja
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		1.214	2.460	484	668	Ja	Ja
CARDIJN	35013D552		769	1.394	283	547	Ja	Ja
SINT-JAN	35013E400		675	1.404	318	328	Ja	Ja
HOGЕ BARRIERE	35013E42-		623	1.304	289	314	Ja	Ja
OUDEBURG - CENTRUM	35014A00-		Oudenburg	402	831	171	230	Ja
WENDUINE - CENTRUM	35029C00-	De Haan	874	1.450	129	727	Ja	Ja
IZEGEM - CENTRUM - OOST	36008A001	Izegem	407	724	116	224	Ja	Ja
NIEUWE WERELD	36008A021		621	1.316	294	269	Neen	Ja
IZEGEM - CENTRUM - WEST	36008A052		925	1.886	349	488	Ja	Ja
ROESELARE - CENTRUM	36015A001	Roeselare	1.018	1.738	238	627	Ja	Ja
HEILIG HART	36015A01-		531	1.102	196	383	Ja	Ja
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		555	1.036	179	266	Ja	Ja
SINT-AMAND	36015A03-		633	1.214	185	355	Ja	Ja
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		836	1.698	328	456	Neen	Ja
FORT	36015A822		479	920	152	266	Ja	Ja
ZWARTE LEEUW	36015A83-		430	898	183	221	Neen	Ja
DE PANNE - CENTRUM	38008A00-		De Panne	746	1.412	189	644	Ja
MARKTLAAN	38008A03-	588		1.052	146	446	Ja	Ja
ZEEDIJK	38008A10-	647		1.083	131	480	Ja	Ja
KOKSIJDE - BAD	38014A10-	Koksijde	1.086	1.768	151	932	Ja	Ja
NIEUWPOORT - MIDDENSTAD	38016A001	Nieuwpoort	636	1.332	254	378	Ja	Ja
NIEUWPOORT - CENTRUM - OOST	38016A052		196	403	72	118	Neen	Ja
West-Vlaanderen			60.627	114.679	19.029	39.094		

Tabel 2: Kansarme buurten: aantal alleenstaanden, aantal eenoudergezinnen, totaal aantal leerlingen, aantal leerlingen met schoolse vertraging lager onderwijs (min 1 jaar), aantal leerlingen met schoolse vertraging secundair onderwijs (min 2 jaar) en aantal leerlingen buitengewoon onderwijs

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleenstaanden	Eenoudergezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
BLANKENBERGE -CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	743	65	227	20	9	23
KONINGINLAAN	31004A01-		799	66	225	20	10	13
DE SWERTLAAN	31004A03-		328	26	204	20	7	13
MARKTWIJK	31004A04-		584	44	260	22	7	27
MOLENHOEK	31004B053		54	17	113	8	< 5	8
BRUGGE - CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	371	18	116	12	< 5	< 5
SINT-PIETERS-MOLEN	31005A211		132	40	206	26	7	26
PUTTERIE	31005A423		126	17	65	< 5	< 5	8
GENTWEG	31005A501		552	58	300	23	11	19
ZEEBRUGGE-MIJN	31005B410		247	16	83	12	< 5	5
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		283	14	59	7	< 5	6
TORHOUT - KERN	31033A001	Torhout	436	30	133	12	6	12
KNOKKE - DORP	31043A00-	Knokke-Heist	760	45	202	22	7	< 5
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		164	18	72	6	< 5	< 5
ALBERTSTRAND	31043A13-		426	25	62	8	0	< 5
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		569	26	57	4	< 5	5
ZAALHOF	33011A011	Ieper	394	36	157	12	7	8
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		453	41	146	12	< 5	13
STATION	33011A032		178	11	59	< 5	< 5	< 5
HOVELAND	33011A322		99	25	128	13	< 5	15
POPERINGE - CENTRUM	33021A00-	Poperinge	273	32	174	13	< 5	9
BELLEWIJK	33021A052		108	27	204	13	7	22
VAN DE CANDELAERE-STRAAT	33029A05-	Wervik	74	29	89	9	< 5	14
SINT-JOZEF	33029A10-		237	49	281	24	< 5	30
WITTE POORT	33029B012		68	32	118	5	0	26

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
HARELBEKE - CENTRUM	34013A001	Harelbeke	325	19	136	8	< 5	11
KORTRIJK - CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	637	41	206	29	19	20
KORTRIJK - STATION - GERECHTSHOF	34022A021		613	44	200	17	12	9
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		259	21	162	21	8	17
NIEUWE SINT- JANSWIJK	34022A101		638	42	360	31	18	20
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		74	10	54	7	< 5	< 5
GROENINGEKAAI	34022A132		123	21	91	12	< 5	10
DRIE HOFSTEDEN	34022A211		215	11	102	9	< 5	< 5
DOORNIKSEWIJK	34022A30-		343	39	237	18	11	31
KLAKKAART	34022A311		202	30	212	14	12	23
GOEDERENSTATION	34022A432		62	15	53	< 5	< 5	< 5
OVERLEIE	34022A50-		297	36	190	12	6	23
ASTRIDPARK	34022A532		189	20	155	16	7	10
LANGE MUNTE	34022A904		102	24	246	24	9	21
MENEN - CENTRUM	34027A00-		Menen	401	45	318	19	20
SABBESTRAAT	34027A01-	127		24	143	11	< 5	21
TER BEKE	34027A0AA	71		30	226	11	7	28
SCHANSSTRAAT	34027A132	167		36	122	10	6	22
NIEUWE TUINWIJK	34027A233	316		68	318	36	9	45
SAS - SLIJKENS - NOORDEDE	35002A122	Bredene	112	22	257	18	9	21
GISTEL - CENTRUM	35005A00-	Gistel	483	60	301	19	8	22
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	136	19	115	10	5	< 5
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		770	38	108	9	11	7
OOSTENDE - CENTRUM	35013A001	Oostende	662	58	145	15	9	5
POST - MERCATORDOK	35013A01-		347	13	92	6	5	13
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		509	31	133	16	10	5
LANGESTRAAT	35013A03-		530	31	137	12	10	8

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleenstaanden	Eenoudergezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
ALBERT I-PROMENADE - OOST	35013A041	Oostende	483	31	60	< 5	< 5	< 5
WAPENPLEIN	35013A052		286	20	66	8	< 5	7
HAZEGRAS	35013A10-		368	39	125	11	5	10
SINT-JOZEF	35013A201		866	57	235	13	18	17
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		822	45	151	11	7	8
HOSPITAAL	35013A232		449	27	100	< 5	5	7
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		385	39	321	25	17	24
PRINSENLAAN	35013A44-		442	48	307	33	13	23
H. HARTPLEIN	35013A501		493	67	377	38	13	23
GODELIEVE	35013A511		350	48	280	27	16	31
VELODROOMSTRAAT	35013A532		360	26	108	11	< 5	7
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		308	39	234	25	9	12
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		490	73	383	26	12	32
CARDIJN	35013D552		371	82	219	17	11	22
SINT-JAN	35013E400		285	41	246	18	< 5	12
HOGE BARRIERE	35013E42-		248	40	223	22	< 5	11
OUDENBURG - CENTRUM	35014A00-		Oudenburg	174	21	154	6	5
WENDUINE - CENTRUM	35029C00-	De Haan	451	28	103	7	< 5	8
IZEGEM - CENTRUM - OOST	36008A001	Izegem	227	17	89	7	< 5	7
NIEUWE WERELD	36008A021		240	40	211	13	< 5	27
IZEGEM - CENTRUM - WEST	36008A052		419	48	285	19	11	33
ROESELARE - CENTRUM	36015A001	Roeselare	583	36	193	18	7	14
HEILIG HART	36015A01-		284	25	161	13	< 5	15
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		292	21	124	8	< 5	11
SINT-AMAND	36015A03-		286	24	161	14	6	14
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		344	49	268	24	13	24

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleenstaanden	Eenoudergezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secund	Buitengewoon onderwijs
FORT	36015A822	Roeselare	206	28	118	14	6	9
ZWARTE LEEUW	36015A83-		182	18	129	9	< 5	13
DE PANNE - CENTRUM	38008A00-	De Panne	376	28	159	19	< 5	18
MARKTLAAN	38008A03-		313	29	109	12	< 5	5
ZEEDIJK	38008A10-		345	30	112	14	6	11
KOKSIJDE - BAD	38014A10-	Koksijde	573	27	113	12	< 5	12
NIEUWPOORT - MIDDENSTAD	38016A001	Nieuwpoort	254	32	205	14	6	11
NIEUWPOORT - CENTRUM - OOST	38016A052		76	10	53	< 5	< 5	9
West-Vlaanderen			29.799	2.888	14.741	1.256	568	1.241

Tabel 3: Kansarme buurten: aantal gescheiden 60-plussers, aantal huurders ouder dan 60 jaar, aantal huurders van een appartement ouder dan 60 jaar, aantal 60-plussers dat verhuisd is tussen 01/01/2012 en 01/01/2013, aantal gezinnen dat verhuisd is tussen 01/01/2012 en 01/01/2013 en aantal huurders tussen 35 en 59 jaar.

Naam buurt	Code	Gemeente	Gescheiden 60+	Huurders 60+	Huurder appartement 60+	Wooninstabiliteit 60+	Woonstabiliteit	Huurders 35-59 jaar
BLANKENBERGE -CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	173	372	298	59	252	353
KONINGINLAAN	31004A01-		231	464	444	44	177	346
DE SWERTLAAN	31004A03-		74	160	124	18	72	141
MARKTWIJK	31004A04-		132	260	210	48	167	262
MOLENHOEK	31004B053		12	38	7	< 5	18	75
BRUGGE - CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	43	122	69	15	104	229
SINT-PIETERS-MOLEN	31005A211		42	76	34	< 5	34	183
PUTTERIE	31005A423		22	49	5	6	19	59
GENTWEG	31005A501		121	164	28	17	124	240
ZEEBRUGGE-MIJN	31005B410		46	78	67	18	92	147
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		71	122	105	13	64	149
TORHOUT - KERN	31033A001	Torhout	64	179	123	20	115	201
KNOKKE - DORP	31043A00-	Knokke-Heist	173	439	377	60	160	284
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		47	90	65	5	32	82
ALBERTSTRAND	31043A13-		105	227	223	25	82	139
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		116	282	268	36	120	191
ZAALHOF	33011A011	Ieper	59	145	83	12	97	172
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		74	215	137	17	114	163
STATION	33011A032		12	57	27	5	44	82
HOVELAND	33011A322		31	103	12	< 5	16	103
POPERINGE - CENTRUM	33021A00-	Poperinge	33	88	54	11	73	108
BELLEWIJK	33021A052		28	112	0	< 5	12	96
VAN DE CANDELAERE- STRAAT	33029A05-	Wervik	11	64	< 5	< 5	30	58
SINT-JOZEF	33029A10-		35	117	23	8	44	150
WITTE POORT	33029B012		12	71	0	< 5	17	64

Naam buurt	Code	Gemeente	Gescheiden 60+	Huurders 60+	Huurder appartement 60+	Wooninstabiliteit 60+	Wooninstabiliteit	Huurders 35-59j
HARELBEKE - CENTRUM	34013A001	Harelbeke	46	214	140	38	117	113
KORTRIJK - CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	77	237	170	26	159	297
KORTRIJK - STATION - GERECHTSHOF	34022A021		65	169	108	13	164	242
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		34	84	35	7	71	135
NIEUWE SINT- JANSWIJK	34022A101		91	243	158	28	107	229
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		8	17	6	10	29	33
GROENINGEKAAI	34022A132		16	26	10	5	29	48
DRIE HOFSTEDEN	34022A211		87	163	157	< 5	13	80
DOORNIKSEWIJK	34022A30-		41	70	28	6	100	140
KLAKKAART	34022A311		30	45	21	< 5	51	100
GOEDERENSTATION	34022A432		13	14	10	0	16	36
OVERLEIE	34022A50-		47	81	34	6	79	133
ASTRIDPARK	34022A532		49	84	69	< 5	21	84
LANGE MUNTE	34022A904		41	58	0	< 5	15	137
MENEN - CENTRUM	34027A00-		Menen	64	212	147	25	107
SABBESTRAAT	34027A01-	23		14	0	17	47	48
TER BEKE	34027A0AA	20		57	0	0	10	87
SCHANSSTRAAT	34027A132	26		46	< 5	< 5	36	90
NIEUWE TUINWIJK	34027A233	61		240	15	< 5	38	199
SAS - SLIJKENS - NOORDEDE	35002A122	Bredene	26	107	< 5	11	36	81
GISTEL - CENTRUM	35005A00-	Gistel	53	236	144	27	139	228
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	46	96	9	9	28	68
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		206	421	340	66	185	262
OOSTENDE - CENTRUM	35013A001	Oostende	168	323	237	32	131	284
POST - MERCATORDOK	35013A01-		77	170	135	17	45	113
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		128	279	230	28	96	190
LANGESTRAAT	35013A03-		103	236	178	13	95	228

Naam buurt	Code	Gemeente	Gescheiden 60+	Huurders 60+	Huurder appartement 60+	Wooninstabiliteit 60+	Wooninstabiliteit	Huurders 35-59j
ALBERT I-PROMENADE - OOST	35013A041	Oostende	141	245	233	28	109	181
WAPENPLEIN	35013A052		73	182	139	14	50	112
HAZEGRAS	35013A10-		100	211	170	33	94	167
SINT-JOZEF	35013A201		180	329	209	41	210	355
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		191	333	265	49	168	264
HOSPITAAL	35013A232		103	193	77	27	105	155
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		75	105	53	12	110	162
PRINSENLAAN	35013A44-		72	149	72	19	139	224
H. HARTPLEIN	35013A501		93	185	86	23	135	222
GODELIEVE	35013A511		100	262	49	13	59	179
VELODROOMSTRAAT	35013A532		72	141	93	18	93	151
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		52	92	49	9	100	159
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		118	251	117	9	132	276
CARDIJN	35013D552		110	406	398	13	52	283
SINT-JAN	35013E400		63	79	52	13	101	141
HOGЕ BARRIERE	35013E42-		47	80	45	9	72	120
OUDENBURG - CENTRUM	35014A00-	Oudenburg	29	60	39	11	43	75
WENDUINE - CENTRUM	35029C00-	De Haan	105	244	177	23	87	170
IZEGEM - CENTRUM - OOST	36008A001	Izegem	29	91	69	14	61	82
NIEUWE WERELD	36008A021		19	32	5	5	77	101
IZEGEM - CENTRUM - WEST	36008A052		47	132	78	8	83	210
ROESELARE - CENTRUM	36015A001	Roeselare	59	230	190	36	185	249
HEILIG HART	36015A01-		42	130	46	6	58	138
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		42	77	44	8	100	149
SINT-AMAND	36015A03-		33	107	81	21	99	150
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		52	127	48	8	104	212

Naam buurt	Code	Gemeente	Gescheiden 60+	Huurders 60+	Huurder appartement 60+	Wooninstabiliteit 60+	Wooninstabiliteit	Huurders 35-59j
FORT	36015A822	Roeselare	31	59	39	7	75	92
ZWARTE LEEUW	36015A83-		31	81	17	7	38	77
DE PANNE - CENTRUM	38008A00-	De Panne	94	217	176	29	90	155
MARKTLAAN	38008A03-		90	150	100	17	59	129
ZEEDIJK	38008A10-		87	165	128	35	100	151
KOKSIJDE - BAD	38014A10-	Koksijde	131	313	282	44	144	207
NIEUWPOORT - MIDDENSTAD	38016A001	Nieuwpoort	57	94	39	10	75	114
NIEUWPOORT - CENTRUM - OOST	38016A052		10	31	5	11	51	27
West-Vlaanderen			5.991	13.619	8.845	1.480	7.301	13.593

Tabel 4: Kansarme buurten: totaal aantal werkzoekenden, aantal laaggeschoolde werkzoekenden en gemiddeld aantal geboortes in kansarme gezinnen.

Naam buurt	Code	Gemeente	Totaal werkzoekenden	Laaggeschoolde werkzoekenden	Kansarme geboortes
BLANKENBERGE -CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	148	86	7
KONINGINLAAN	31004A01-		153	101	9
DE SWERTLAAN	31004A03-		70	42	5
MARKTWIJK	31004A04-		143	94	< 5
MOLENHOEK	31004B053		27	18	< 5
BRUGGE - CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	60	32	< 5
SINT-PIETERS-MOLEN	31005A211		46	31	< 5
PUTTERIE	31005A423		0	0	0
GENTWEG	31005A501		86	33	< 5
ZEEBRUGGE-MIJN	31005B410		36	23	< 5
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		46	23	< 5
TORHOUT - KERN	31033A001	Torhout	56	29	< 5
KNOKKE - DORP	31043A00-	Knokke-Heist	73	39	< 5
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		20	9	< 5
ALBERTSTRAND	31043A13-		38	14	< 5
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		49	15	< 5
ZAALHOF	33011A011	Ieper	66	41	< 5
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		75	48	5
STATION	33011A032		38	25	< 5
HOVELAND	33011A322		40	20	< 5
POPERINGE - CENTRUM	33021A00-	Poperinge	37	22	< 5
BELLEWIJK	33021A052		48	32	< 5
VAN DE CANDELAERE-STRAAT	33029A05-	Wervik	21	13	< 5
SINT-JOZEF	33029A10-		75	53	7
WITTE POORT	33029B012		0	0	< 5
HARELBEKE - CENTRUM	34013A001	Harelbeke	53	33	< 5

Naam buurt	Code	Gemeente	Totaal werkzoekenden	Laaggeschoolde werkzoekenden	Kansarme geboortes
KORTRIJK - CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	153	81	7
KORTRIJK - STATION - GERECHTSHOF	34022A021		129	69	9
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		86	45	11
NIEUWE SINT-JANSWIJK	34022A101		136	69	11
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		0	0	< 5
GROENINGEKAAI	34022A132		30	20	7
DRIE HOFSTEDEN	34022A211		22	14	< 5
DOORNIKSEWIJK	34022A30-		82	48	7
KLAKKAART	34022A311		55	33	6
GOEDERENSTATION	34022A432		28	20	< 5
OVERLEIE	34022A50-		99	60	6
ASTRIDPARK	34022A532		47	26	< 5
LANGE MUNTE	34022A904		66	44	< 5
MENEN - CENTRUM	34027A00-	Menen	110	69	13
SABBESTRAAT	34027A01-		28	23	< 5
TER BEKE	34027A0AA		41	27	< 5
SCHANSSTRAAT	34027A132		59	40	< 5
NIEUWE TUINWIJK	34027A233		99	64	9
SAS - SLIJKENS - NOORDEDE	35002A122	Bredene	30	23	0
GISTEL - CENTRUM	35005A00-	Gistel	76	50	< 5
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	25	21	< 5
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		86	55	< 5
OOSTENDE - CENTRUM	35013A001	Oostende	109	61	6
POST - MERCATORDOK	35013A01-		47	30	< 5
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		87	52	5
LANGESTRAAT	35013A03-		85	43	6
ALBERT I-PROMENADE - OOST	35013A041		66	32	< 5
WAPENPLEIN	35013A052		49	30	< 5

Naam buurt	Code	Gemeente	Totaal werkzoekenden	Laaggeschoolde werkzoekenden	Kansarme geboortes
HAZEGRAS	35013A10-	Oostende	92	55	< 5
SINT-JOZEF	35013A201		172	96	10
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		117	65	< 5
HOSPITAAL	35013A232		84	52	< 5
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		124	69	6
PRINSENLAAN	35013A44-		118	55	9
H. HARTPLEIN	35013A501		144	83	14
GODELIEVE	35013A511		68	43	< 5
VELODROOMSTRAAT	35013A532		79	45	< 5
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		90	45	9
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		154	105	11
CARDIJN	35013D552		111	62	6
SINT-JAN	35013E400		61	43	6
HOGЕ BARRIERE	35013E42-		61	41	< 5
OUDEBURG - CENTRUM	35014A00-	Oudenburg	20	14	< 5
WENDUINE - CENTRUM	35029C00-	De Haan	58	35	< 5
IZEGEM - CENTRUM - OOST	36008A001	Izegem	30	18	< 5
NIEUWE WERELD	36008A021		43	29	< 5
IZEGEM - CENTRUM - WEST	36008A052		75	44	< 5
ROESELARE - CENTRUM	36015A001	Roeselare	113	71	6
HEILIG HART	36015A01-		64	42	< 5
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		73	45	6
SINT-AMAND	36015A03-		62	37	< 5
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		88	56	6
FORT	36015A822		35	20	< 5
ZWARTE LEEUW	36015A83-		43	19	< 5
DE PANNE - CENTRUM	38008A00-	De Panne	60	40	< 5
MARKTLAAN	38008A03-		67	40	< 5

Naam Buurt	Code	Gemeente	Totaal werkzoekenden	Laaggeschoolde werkzoekenden	Kansarme geboortes
ZEEDIJK	38008A10-	De Panne	63	38	< 5
KOKSIJDE - BAD	38014A10-	Koksijde	82	46	2
NIEUWPOORT - MIDDENSTAD	38016A001	Nieuwpoort	40	26	< 5
NIEUWPOORT - CENTRUM - OOST	38016A052		0	0	< 5
West-Vlaanderen			5.925	3.504	353